

Bolig i Søgne og Songdalen 2020

En befolkningsundersøkelse om boligsituasjon og boligpreferanser i tidligere Søgne og Songdalen kommuner

Innhold

Forord

Hovedfunn

1. BOLIGSITUASJON	6
1.1 Boligen	7
1.2 Botid	12
1.3 Beliggenhet	14
1.4 Tilknytning	22
2. FLYTTING	28
2.1 Flytteplaner	28
2.2 Flyttemotivasjon	33
2.3 Boligønske	35
2.4 Finansiering	38
3. BOLIGPREFERANSER	43
3.1 Foretrukket bolig	43
3.2 Foretrukket bosted	46
3.3 Foretrukket reiseavstand	52
3.4 Alderstilpasning	57
3.5 Samlet vurdering	60
Vedlegg 1: Om undersøkelsen	64
Vedlegg 2: Spørreskjema	72
Vedlegg 3: Litteratur	82
Vedlegg 4: Nedbrytning etter levekårssoner (Excel format). Eget vedlegg.	

Forord

Denne rapporten beskriver resultatene fra kartleggingen «*Bolig i Søgne og Songdalen 2020*». Den kompletterer tilsvarende undersøkelse foretatt i Kristiansand kommune i 2018, og skal belyse situasjonen i de to tidligere nabokommunene som er sammenslått med Kristiansand fra og med 01.01.2020. I et lengre perspektiv følger kartleggingen opp boligkartleggingen «*Hva slags bolig ... og hvor?*» i Kristiansand fra 2004.

Kartleggingens formål er å avdekke befolkningens boligpreferanser og sammen med de tidligere utredningene bidra til å understøtte arbeidet med ny kommuneplan, og annen planlegging, i den sammenslåtte storkommunen.

Rapportens disposisjon følger i stor grad fremstillingen i Kristiansandsrapporten, slik at det er enkelt å sammenstille funnene på tvers av- og innenfor den nye kommunen. De respektive tema presenteres med totalfordelinger for Søgne-Songdalen (2019), sammenliknet med Kristiansand (2018), og belyst etter kjønn, alder, inntekt og bosted.

Prosjektet er organisert i arbeidsgruppe med representanter fra Kristiansand kommune og Kantar. Arbeidsgruppen i Kristiansand er ledet av Line Baasland, og inkluderer Vibeke Wold Sunde, Thor Skjevraak, Michael Froentjes og Per Gunnar Uberg. Kantar har deltatt med forskningsleder Ole Fr. Ugland.

Data er innhentet av Kantars datainnsamlingsenhet; Norsk Gallup. Kantar er ansvarlig for analyse og rapportering

Oslo, 20.05.2020

Hovedfunn

Kartleggingen beskriver dagens boligsituasjon i Søgne og Songdalen, sett fra befolkningens side, og sammenlikner den med tilsvarende situasjon i Kristiansand (2018).¹ Vurderingene segmenteres etter kjønn, alder og bosted.²

Boligsituasjon

Boligmassen speiler etterkrigstidens boligpolitikk, innrettet mot at de fleste skal kunne eie egen bolig, samtidig som arealtilgangen har tillatt spredt bosetting.

- Frittstående enebolig er den dominerende boligtypen i Søgne-Songdalen, og gjelder for syv av ti (68%). Én-to (17%) av ti bor i «rekkehus» mens én av ti (9%) har leilighet. De aller fleste (81%) er dessuten selveiere. Den «typiske» boligen er en selveiet frittstående enebolig (61%). Boligene er i så måte noe mer ensartede enn i Kristiansand, der fire av ti (42%) bor i enebolig og tre av ti i blokk (27%) eller rekkehus (25%) henholdsvis, og der syv av ti (67%) er selveiere.
- Gjennomsnittlig botid er 14 år i egen bolig og 22 år på bostedet, litt lenger enn blant kristiansanderne (11 og 16 år hhv).
- De viktigste begrunnelsene bak valg av dagens bolig er boligtype (76% ganske/svært viktig) og nærmiljø (63%). Deretter følger pris (56%), nærhet til arbeid/skole (47%) og helse (36%). Begrunnelsene er gjennomgående de samme som i Kristiansand, samtidig som noe færre i Søgne og Songdalen vektlegger nærmiljø, pris og reiseavstand.
- Den typiske reiseveien til jobb/skole er lenger enn en mil, og foretas med bil. Avstanden til dagligvarehandel er for de aller fleste kortere enn 3 km. Reiseavstandene er lengre enn for kristiansanderne, samtidig som kristiansanderne oftere bruker alternative transportmidler til bil.
- Ni av ti har tilgang til sentrale infrastrukturtilbud – barnehage, lekeplass, café, o.l. – dvs. om de er relevante for brukeren. Bruken er dels behovsbetinget, der barnehage, kollektivtransport og café er de hyppigst benyttede. To- tre av ti har tilgang på ulike fellesfunksjoner knyttet til egen bolig (de fleste bor da i enebolig), men bruker dem sjelden.
- Opplevelsen av sosial tilknytning til nabolaget er begrenset (fire av ti har ganske-/svært stor grad av tilknytning), samtidig som tilknytningen til bostedet er noe mer utbredt (fem av ti). Situasjonen speiler dels det forhold at de som flytter, gjør det innenfor nærområdet.

¹ Vi omtaler for enkelthets skyld «gamle» Kristiansand kommune, det vil si kommunen før sammenslåingen i 2020, som «Kristiansand». Tilsvarende omtales de tidligere selvstendige Søgne og Songdalen kommuner, innlemmet i «nye» Kristiansand kommune fra 2020, som region «Søgne-Songdalen». Dersom de to regionene vurderes samlet, vil Søgne-Songdalen utgjøre 16% av hele «nye» Kristiansands voksne befolkning.

² Bosted kommenteres i første rekke etter kommunens fire plansoner. Nedbrytning etter ti levekårszoner er gjengitt i eget vedlegg, og kommenteres i denne rapporten bare der den har særlig relevans.

Befolkningen i Søgne-Songdalen deler kristiansandernes erfaringer, samtidig som noe færre (tre av ti) kristiansandere opplever høy sosial tilknytning til nabolaget. Tilknytningen øker for øvrig med bolengden, for både nabolag og område.

Mobilitet

De fleste innbyggerne i Søgne-Songdalen er uten flytteplaner, og potensielle flyttere har gjerne to-fem års horisont.

- Syv av ti (68%) ønsker uansett ikke å flytte, mens to av ti (19%) tenker på flytting uten å være aktive i boligmarkedet. De én av ti som er i flyttemodus, fordeler seg med like store andeler på aktivt boligsøkende, boligsøkende som ikke finner egnet bolig eller som er i gang med flytting. Andelen i med flytteplaner er høyest blant de yngste og blant de eldste. Andelen som faktisk er på flyttefot er høyest i «etableringsfasen» i 30-40-årsalderen. Mobiliteten er generelt sett noe lavere enn i Kristiansand, der seks av ti (56%) sier at de absolutt ikke vil flytte.
- Personer i flyttemodus har ulike horisonter der de hyppigste (tre av ti) oppgir to-fem år, mens de fleste (seks-syv) flytter på ett-fem års horisont. Flytteplanene er gjennomgående noe lengre frem i tid enn blant kristiansanderne, men forskjellene er ikke svært store.
- Hyppigste årsak til flytting er ønske om å bytte boligtype (fire av ti), etterfulgt av nærmiljø/beliegenhet (tre av ti). Dette gjelder stort sett uavhengig av livsfase. I tidlig fase drives man i tillegg dels av familieforøkelse, boligstandard, reiseavstand til jobb/skole og finansieringsmulighet. I sen fase spiller familiereduksjon, vedlikeholdstretthet og (blant de aller eldste) helse inn. Motivasjonene er de samme som i Kristiansand.
- Flertallet (seks av ti) budsjetterer i intervallet 2-5 mill. kroner ved kjøp av ny bolig. Betalingsvilligheten er høyest i etableringsfasen, da man gjerne har to inntekter til å finansiere kjøpet, og betalingsvilligheten stiger med stigende husstandsinntekt. De fleste (fire av ti) vil bli boende om boligdrømmen ikke kan realiseres, to av ti vil søke kommunal bistand – som i Kristiansand.

Boligpreferanser

Boligpreferansene speiler dels boligtilbudet, livsfase og eventuelt den boligen man har i dag.

- De aller fleste (88%) ønsker å eie selv, og tenker seg en frittstående enebolig (seks av ti) eller leilighet (to-tre av ti). Preferansen for selveier gjelder for alle, mens behovet for leilighet i størst grad gjør seg gjeldende blant de eldre. Behovene er noe smalere enn blant kristiansanderne der noe flere kan tenke seg å eie sammen med andre og/eller å flytte til flermannsbolig.

- Samtidig er de fleste i utgangspunktet stedbundne. Syv-åtte av ti foretrekker å forbli på bostedet sitt ved bytte av bolig. Åros/Høllen peker seg ut blant de hyppigst foretrukne områdene generelt sett, etterfulgt av Nodeland/Hortemo og Langenes. De færreste ønsker å flytte til «gamle» Kristiansand eller ut av kommunen.
- Mens reiseavstand til *skole/jobb* har størst relevans blant de yngre, varierer vurderingen av hva som er akseptabel reiseavstand til skole og jobb. Hyppigst nevnes én-to mil (19%), mens om lag én av ti kan tenke seg å reise inntil tre mil, eller lenger enn tre mil, henholdsvis. De fleste tenker mao reiseavstander innenfor regionen. Tre-fire av ti har reisedistanse innenfor den akseptable, én av ti har kortere vei, mens to av ti har lenger reisevei enn hva de kan akseptere. Akseptabel reiseavstand til *dagligvarehandel* er for de fleste (tre-fire av ti) i intervallet 1-3 km. Inkluderer vi dem som oppgir 0-9 km, betyr det at flertallet (seks av ti) har en øvre grense ved 3 km. Grensen er således for de aller fleste innenfor dagens faktiske avstand. Avstandsvurderingene følger gjennomgående de tilsvarende vurderingene blant kristiansanderne. Det vil si, aksepten for lengre reiseavstander er noe mer utbredt i Søgne-Songdalen, og særlig blant innbyggerne i Songdalen Nord.
- Samlet sett vil beliggenhet (nærhet til naturen, fravær av (støy)forurensning, tilgang på infrastruktur) og boligens karakter (størrelse og pris) være utslagsgivende for åtte-ni av ti i boligvalget. Nærhet til familie, til folk i samme alder, eller jobb/skole og fritidstilbud, teller relativt sett mindre (viktig for fem-syv av ti), totalt sett. For den enkelte vil preferansene kunne være mer spesifikke og tilpasset egen livssituasjon.
- Når de fleste er stedbundne, betyr det samtidig at flertallet (seks av ti) ikke nødvendigvis *må* bo sentralt. Og når men ikke bor sentralt, så er også flertallet (seks av ti) avhengig av bil i det daglige. Disse vurderingene gjør seg særlig gjeldende i Songdalen Nord. For Søgne og Songdalen samlet sett, speiles oppfatningene blant kristiansanderne.
- På lengre horisont, melder to av ti behov for *fleksibel planløsning* i fremtidig bolig. Dette gjelder særlig blant dagens eldste, samtidig om mange eldre ikke tar stilling. Halvparten tror *velferdsteknologi* kan forlenge botiden i egen bolig, i stigende grad med alderen – som i Kristiansand.

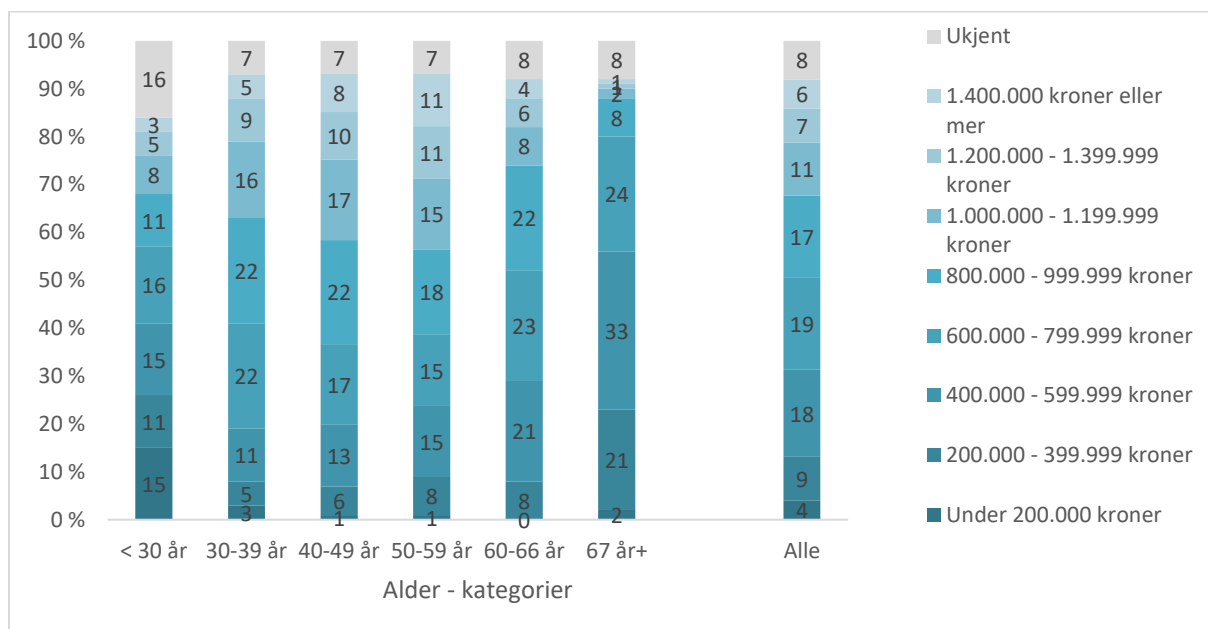
1. BOLIGSITUASJON

En viktig premiss i norsk boligpolitikk har i hele etterkrigstiden vært at folk i størst mulig grad skal kunne kjøpe og eie sin egen bolig. Virkemidlene for å oppnå dette har variert over tid, spesielt når det gjelder markedsregulering og offentlig styring, men iverksatte tiltak har i det store og hele vært innrettet mot å understøtte et velfungerende boligmarked. Og selv om det også finnes offentlige virkemidler for å hjelpe svakerestilte inn i markedet, har hovedtanken vært at det først og fremst er et privat ansvar å skaffe seg egen bolig (SSB 2019).

Samtidig har landets boligmarked vært preget av høy prisvekst de senere årene. Etablering har krevet relativt solid økonomi, og eierandelene er stabilt lavere i grupper med lave inntekter (SSB 2016 og 2017, Omholt 2016, SSB 2017b). På den annen side representerer det å eie bolig også en viss økonomisk risiko og binding, bl.a. knyttet til låneopptak og prissvingninger.

I sum er det flere forhold som spiller sammen, når man etablerer seg i boligmarkedet. Ikke minst gjelder dette hvilken *livsfase* man er i, og om man har *inntekt* som gjør det mulig å finansiere boligen. Familieetablering, etablering på arbeidsmarkedet og boligkjøp henger tett sammen. I praksis vil mange være etableringsklare først i 40-årsalderen (Figur 1.1).

Figur 1.1 Husstandsinnkomst etter alder. Prosent, n=1892.

Om lag halvparten av befolkningen har en total husstandsinnkomst i intervallet kr. 400.000 til 1 mill. Blant de aller yngste under 30 år er den for mange ukjent, samtidig som én-to av ti har inntekt under 200.000. Deretter stiger inntekten med stigende alder til 50-59-års alderen, hvoretter den faller noe tilbake.

Inntektsvariasjonene speiler dels husstandssammensetningen og antall personer med inntekt. Personer under 30 år bor i tre av ti tilfeller hjemme, mens to av ti bor alene og tre av ti lever med partner. I 40-49-årsalderen har over halvparten partner og barn, tre av ti bare partner. Blant de eldste over 67+ lever syv-åtte av ti sammen med partner, to av ti alene.

Faglitteraturen skiller mellom «boligpreferanse» og «boligvalg». *Boligvalg* sikter til at man faktisk har tatt stilling til- og gjort seg opp en mening om hvilken type bolig man ønsker, og uttrykkes i dagens boligmarked. *Boligpreferanser* viser til boligens attraktivitet, og peker mot de valg kjøperen står overfor i det endelige boligvalget (Jansen et al. 2011: 2-3), og som kommunen eventuelt kan søke å påvirke eller tilrettelegge for. Analysen starter med boligvalgene, og en beskrivelse av dagens boligsituasjon; Hvordan man bor, hvilke funksjoner man har tilgang til, botid og tilknytning til nærområde. Beskrivelsen gir bakteppe til vurderingene av mobilitet og boligpreferanser, først i form av reelle ønsker blant folk med flytteplaner (avsnitt 2), deretter ved generelle preferanser for bolig og bosted i hele befolkningen.

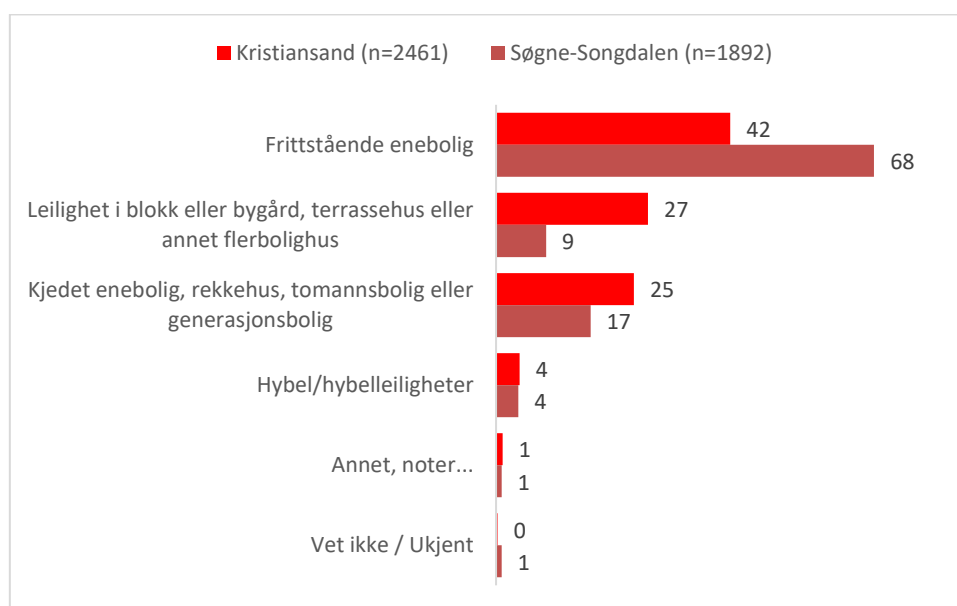
1.1 Boligen

Boligtype og eierform er sentrale egenskaper ved dagens bolig.

Eneboliger dominerer

Frittstående eneboliger dominerer boligmassen i Søgne-Songdalen (68%), slik det rapporteres av innbyggerne. Én-to av ti bor i «rekkehus» mens én av ti (9%) bor i leilighet (Figur 1.2).

Figur 1.2 Boligtype i Kristiansand og Søgne-Songdalen. Prosent.

Boligtypene er i så måte noe mer konsentrert enn i Kristiansand, der fire av ti bor i frittstående enebolig, mens tre av ti bor i blokk eller rekkehus, henholdsvis. Søgne-Songdalen avviker dermed

også fra situasjonen på landsbasis med høyere andel eneboliger. Selv om enebolig er den dominerende boligtypen for hele landets befolkning, er eneboligandelen noe lavere (halvparten), mens tre av ti bor i rekkehus, kjedehus, tomannsbolig eller andre småhus og to-tre av ti bor i en boligblokk (SSB 2017a).

Alder og inntekt har som nevnt betydning for hvilken type bolig man bor i (Tabell 1.1):

Tabell 1.1 Boligtype i Søgne-Sogndalen etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig						
		Frittstående enebolig	Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig	Leilighet i blokk eller bygård, terrassehus, o.l	Hybel/hybell eilighet	Annet	Ukjent	
Alle	1892	68 %	17 %	9 %	4 %	1 %	1 %	
Kjønn								
Mann	844	70 %	16 %	8 %	4 %	1 %	1 %	
Kvinne	1022	67 %	17 %	11 %	3 %	2 %	0 %	
Alder								
<30 år	275	57 %	21 %	7 %	11 %	2 %	1 %	
30-44 år	404	71 %	19 %	4 %	3 %	2 %	0 %	
45-59 år	625	75 %	16 %	7 %	1 %	1 %	0 %	
60år>	588	66 %	13 %	17 %	2 %	1 %	1 %	
Inntekt								
<200.000	57	29 %	20 %	12 %	34 %	5 %	0 %	
200.000-399.999	186	46 %	28 %	12 %	9 %	4 %	1 %	
400.000-599.999	342	56 %	22 %	18 %	4 %	0 %	0 %	
600.000-799.999	361	70 %	18 %	10 %	1 %	1 %	0 %	
800.000-999.999	327	80 %	11 %	5 %	1 %	1 %	1 %	
1.000.000-1.199.999	209	86 %	11 %	1 %	0 %	0 %	1 %	
1.200.000-1.399.999	135	81 %	14 %	4 %	0 %	0 %	0 %	
1.400.000>	109	92 %	3 %	2 %	0 %	2 %	1 %	
Ukjent	166	58 %	19 %	11 %	7 %	2 %	1 %	
Region								
Sogndalen Nord	117	86 %	12 %	0 %	1 %	1 %	0 %	
Sogndalen Syd	580	68 %	14 %	12 %	4 %	2 %	0 %	
Søgne Øst	548	69 %	20 %	6 %	4 %	1 %	0 %	
Søgne Vest	647	65 %	18 %	11 %	4 %	2 %	0 %	

- Noe flere menn enn kvinner bor i selveierboliger, mens noe flere kvinner er leietakere eller har «annen boform». Men likheten etter kjønn er mer slående enn forskjellene.
- Blant personer under 30 år, er to av ti i leiemarkedet, mens to av ti har «annet» eierforhold til boligen sin (bor hjemme hos sine foreldre, o.l.).
- Andelen som bor i frittstående enebolig stiger med stigende inntekt opp til om lag 1.mill kroner, og flater deretter ut på et nivå der ni av ti er selveiere. Personer med inntekt under 200.000 er gjerne leietaker eller har «annet» boforhold – tilsvarende den relativt sett høye andelen leietakere/hjemmeboende blant de yngste under 30 år.

- Eierforholdene varierer i liten grad fra Songdalen Syd og vestover, mens eneboliger er noe mer utbredt i Songdalen Nord og det samme gjelder rekkehus i de to Søgneregionene. (Andelen rekkehus er mest utbredt i Tangvall bygd, Åros-Høllen og Lunde sentrum (alle to-tre av ti), mens leiligheter er mest utbredt i Tangvall – både bygd og senter (begge to av ti).

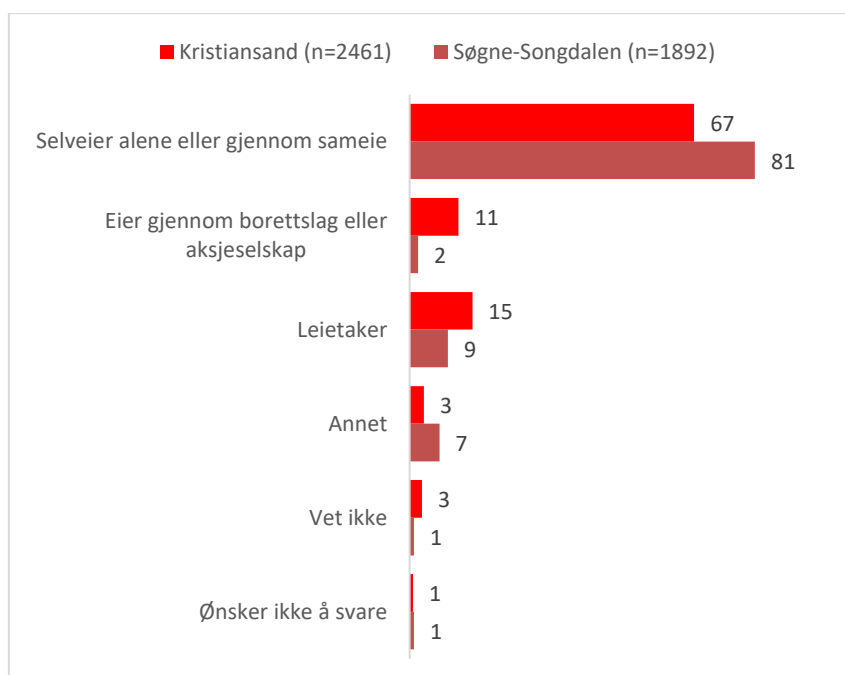
De demografiske og sosiale variasjonene i Søgne-Songdalen følger Kristiansand, og landet for øvrig, og bekrefter tiden det tar å etablere seg i markedet. Andelen leietakere gjør seg gjeldende først og fremst blant de yngste under 30 år. Selveierandelen er høyest i 30-59 års alder (ni av ti) og øker med stigende inntekt, til ni av ti ved 1.mill kroner.

Hybelbeboere er for øvrig stort sett (syv av ti) under 44 år, og lever enten alene (44%) eller med partner (25%). Beboere i leiligheter utgjør tilsvarende (syv av ti) personer eldre enn 45 år, som bor sammen med partner (46%) eller alene (24%).

De fleste er selveiere

Mens boligpolitikken har lagt til rette for at folk skal kunne kjøpe egen bolig, er selveier også den dominerende eierformen blant boligeierne i Søgne-Songdalen (Figur 1.3). Åtte av ti (81%) eier boligen sin alene eller i sameie. To av hundre (2%) eier den gjennom borettslag/aksjeselskap. I underkant av én av ti (9 %) er i leieforhold, mens noen (6%) har «annen» eierform.

Figur 1.3 Eie/leieforhold i Kristiansand og Søgne-Songdalen. Prosent.

Eierformen speiler situasjonen i Kristiansand, der majoriteten (syv av ti) også er selveiere. Samtidig er andelen selveiere *noe* lavere i Kristiansand, til fordel for andelen borettslag/aksjeselskapseiere og

leietakere. Både Søgne-Songdalen og Kristiansand reflekterer forøvrig situasjonen på landsbasis, der om lag åtte av ti er selveiere. På den annen side er særlig andelen leietakere, både i Kristiansand og i Søgne-Songdalen, noe lavere enn på landsbasis, der to-tre av ti (25%) leier boligen (SSB 2017a).

Historisk sett har eierandelen i Kristiansand falt med om lag ti prosentpoeng, siden 2004, da ni av ti var selveiere. Nedgangen forklares dels med økende innslag av studenter. Økt innslag av innvandrere kan være en annen forklaring, da andelen eiere er lavest i lavinntektsgrupper og innvandrerne gjerne befinner seg i de lavere inntektsklassene (SSB 2017). Vi kjenner ikke den tilsvarende utviklingen for Søgne-Songdalen, men avstanden til de høyere utdanningsinstitusjonene tilsier at studentandelen er lavere her enn i- og rundt Kristiansand sentrum.³

Eierforholdet speiler dels boligtypene, når det gjelder demografiske og sosiale kjennetegn (Tabell 1.2):

Tabell 1.2 Eie/leieforhold etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent og antall.

Bakgrunn	n	Selveier	Eier gjennom	Leietaker	Annet	Ukjent
		alene eller gjennom sameie	borettslag eller aksjeselskap			
Alle	1892	81 %	2 %	9 %	7 %	2 %
Kjønn						
Mann	844	83 %	2 %	8 %	6 %	0 %
Kvinne	1022	78 %	2 %	10 %	8 %	2 %
Alder						
<30 år	275	50 %	1 %	23 %	23 %	3 %
30-44 år	404	87 %	1 %	9 %	2 %	0 %
45-59 år	625	88 %	2 %	6 %	4 %	0 %
60år>	588	88 %	4 %	3 %	3 %	1 %
Inntekt						
<200.000	57	18 %	0 %	62 %	18 %	3 %
200.000-399.999	186	62 %	6 %	26 %	5 %	1 %
400.000-599.999	342	81 %	5 %	9 %	5 %	1 %
600.000-799.999	361	87 %	2 %	5 %	6 %	0 %
800.000-999.999	327	93 %	2 %	2 %	3 %	0 %
1.000.000-1.199.999	209	95 %	0 %	2 %	2 %	0 %
1.200.000-1.399.999	135	92 %	0 %	1 %	7 %	1 %
1.400.000>	109	93 %	0 %	0 %	7 %	0 %
Ukjent	166	58 %	3 %	12 %	20 %	7 %
Region						
Sogndalen Nord	117	83 %	0 %	6 %	7 %	4 %
Sogndalen Syd	580	80 %	4 %	8 %	7 %	0 %
Søgne Øst	548	84 %	1 %	7 %	7 %	0 %
Søgne Vest	647	79 %	2 %	11 %	6 %	2 %

- Andelen selveiere er den samme blant menn og kvinner.

³ Kartleggingen registrerer ikke respondentenes hovedaktivitet, dvs. hvorvidt man er yrkesaktiv, student, pensjonert, etc., men andelen av befolkningen under 30 år er 13% i Søgne-Songdalen mot 24% i Kristiansand.

- Andelen leietakere synker med stigende alder. Blant de yngste under 30 år, er halvparten leietakere – dels fordi tre av ti i denne alderskategorien bor på hybel.
- Selveierandelen stiger med økende inntekt til i underkant av 1.mill. kroner, parallelt med stigningen i andelen bosatte i frittstående eneboliger, og flater deretter ut på ni av ti. Leietakerne utgjør seks- og tre av ti på de to laveste inntektsnivåene under 400.000 kroner, henholdsvis.
- Eierformene varierer lite regionalt.

De sosiale og demografiske variasjonene i eierstruktur følger variasjonene i Kristiansand, der andelen leietakere utgjør fire av ti i aldersgruppen under 30 år, og henholdsvis syv- og tre av ti på de to laveste inntektsnivåene under 400.000 kroner. Andelen selveiere stiger også i Kristiansand med inntekten og passerer ni av ti ved ca. 1 mill. kroner, som i Søgne-Songdalen. Blokk-bebyggelsen i Kristiansand innebærer at områder som Slettheia, Tinnheia og Hånes, har høyere innslag av borettslag/aksjeselskapseiere, mens andelen leietakere er høyere i bydelene rundt UiA campus. Denne type variasjoner finner vi ikke i Søgne-Songdalen.

Når dette er sagt, er det klart at eierform knyttes til boligtype (Tabell 1.3).⁴

Tabell 1.3 Boligtype og eierform – nåværende bolig. Prosent, n=1892.

Boligtype	Eierskap					Alle
	Selveier alene eller gjennom sameie	Eier gjennom borettslag eller aksjeselskap	Leietaker	Annet	Ukjent	
Frittstående enebolig	60,8	0,1	2,2	4,5	0,7	68,3
Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig	13,1	0,2	1,9	1,2	0,2	16,6
Leilighet i blokk eller bygård, terrassehus eller annet flerbolighus	5,8	2,0	1,0	0,3	0,1	9,2
Hybel/hybelleiligheter	0,1	0,1	3,3	0,1	0,1	3,7
Annet	0,7	0,0	0,4	0,3	0,0	1,4
Ukjent	0,4	0,0	0,2	0,2	0,0	0,8
Sum	81,0	2,3	9,0	6,6	1,2	100,0

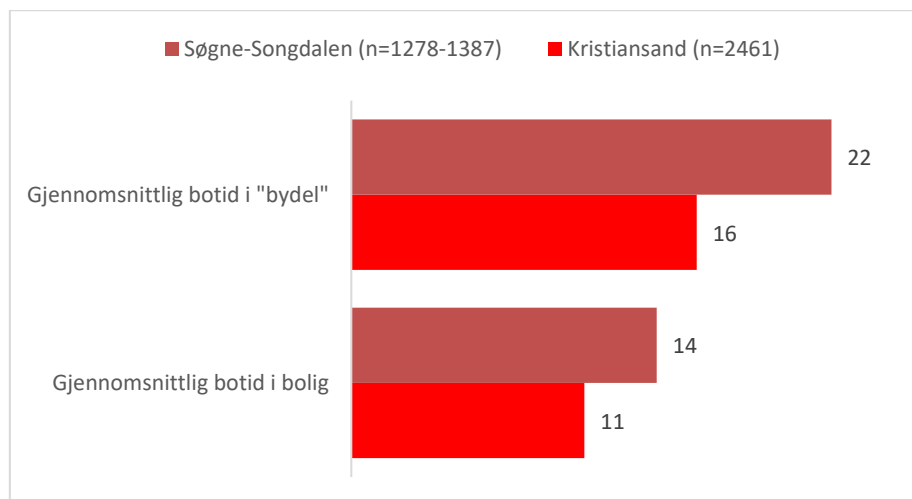
Mens syv av ti (69%) bor i enebolig, er de aller fleste av disse (62%) samtidig også selveiere. Og når to av ti (17%) bor i rekkehus, er også disse i de fleste tilfellene (13%) selveiere. Leietakerne fordeler seg med om lag like store andeler på eneboliger, rekkehus og hybelleiligheter.

⁴ Prosenttall er gjengitt med desimal for å synliggjøre alle cellene. Se vedlegg 1 for vurdering av statistisk usikkerhet.

1.2 Botid

Botiden i egen bolig og i nærområdet, slik det rapporteres av innbyggerne selv, speiler dels de demografiske trekkene vi har sett ovenfor.⁵ På landsbasis har halvparten av befolkningen bodd i boligen sin i minst ti år (SSB 2019). Befolkningsvekst og innflytting reduserer botiden (Figur 1.4).

Figur 1.4 Gjennomsnittlig botid i nåværende bolig og «bydel» i Songdalen-Søgne og i Kristiansand. Gjennomsnitt.

14 år i boligen

Mange har ikke oppgitt botidens lengde, særlig blant de eldste. I så fall underrapporterer kartleggingen reell botid.⁶ Gitt dette forbeholdet, er gjennomsnittlig botid i Søgne-Songdalen 14 år for nåværende bolig, og 22 år for nåværende bosted.⁷ For egen bolig innebærer dette at fem-seks av ti (55%) har bodd ti år eller lengre i boligen sin - om lag som på landsbasis. Fire av ti har bodd i boligen 15 år eller mer. Samtidig har syv-åtte av ti vært bosatt på samme bosted i ti år eller lenger, to av tre (65%) i 15 år eller mer. Det vil si, fire av ti (42%) har samme botid i boligen som på bostedet, mens seks av ti (58%) da har flyttet.⁸ Dersom vi tar høyde for ett år avvik i rapporteringen øker andelen fastboende noe (45%).

⁵ Kartleggingen er ikke spesifikk på hva som menes som «nærområde», og svarene vi reflekterer hva innbyggerne selv legger i denne definisjonen. Se vedlegg 1.

⁶ Tre av ti oppgir ikke botid i egen bolig, fire av ti ikke for egen region. Og vanskelighetene stiger med innbyggernes alder: Blant de yngste under 30 år unnlater to-tre av ti (26%) å oppgi botid, mens andelen stiger til fire av ti (39%) blant personer over 60 år. Enkelte oppgir lengre botid enn egen alder.

⁷ Spørreskjemaet anvender begrepet «bydel». Dette vil kunne være mindre dekkende for befolkningen i Søgne-Songdalen enn i Kristiansand, ettersom det forutsetter en viss grad av befolkningstetthet – og ikke brukes i befolkningens dagligtale på samme måte i områder med mer spredt bosetting. Vi tolker begrepet som «bosted» i relativt snever forstand.

⁸ Syv respondenter oppgir lengre botid i boligen sin enn i området de bor i, hvilket da ikke skal være mulig. Differansen utgjør fra 2 til 42 år på disse.

Botidens varighet i Søgne-Songdalen er for øvrig lenger, både for egen bolig og særlig for regionen, enn i Kristiansand – henholdsvis tre og seks år – og som dels knyttes til høyere andel eldre innbyggere.

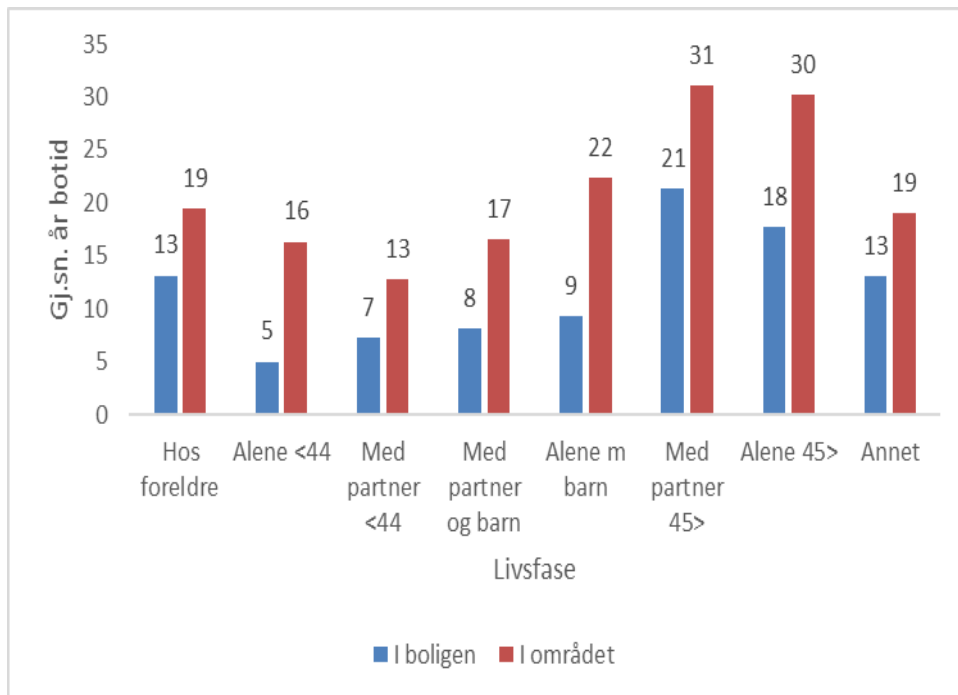
Botiden påvirkes, som forventet, særlig av levealder (Tabell 1.4):

Tabell 1.4 Antall år gjennomsnittlig botid i nåværende bolig og på nåværende bosted etter kjønn, alder, inntekt og region.

Bakgrunn	Gjennomsnittlig botid i bolig	Gjennomsnittlig botid i region
Alle	14	22
Kjønn		
Mann	13	23
Kvinne	14	21
Alder		
<30 år	8	14
30-44 år	7	17
45-59 år	15	26
60år>	24	33
Inntekt		
<200.000	5	10
200.000-399.999	15	25
400.000-599.999	16	25
600.000-799.999	15	23
800.000-999.999	12	22
1.000.000-1.199.999	13	21
1.200.000-1.399.999	14	22
1.400.000>	13	23
Ukjent	15	20
Region		
Songdalen Nord	15	25
Songdalen Syd	14	21
Søgne Øst	15	23
Søgne Vest	13	22
n	1387	1278

- Den varierer lite mellom kvinner og menn.
- Den øker per definisjon med stigende alder, både for egen bolig og for regionen. Gjennomsnittlig botid i egen bolig stiger fra åtte år blant personer under 30 år, til 24 år blant 60+ åringene. Tilsvarende stiger botiden i egen region fra 14 til 33 år.
- Den varierer i liten grad med inntekt, bortsett fra på det laveste inntektsnivået, der mange (unge) har kort botid.
- Bolengden i egen bolig er gjennomgående den samme innenfor hele Søgne-Songdalen, tilsvarende befolkningens jevne aldersfordeling på tvers av de fire regionene. Botiden i egen region varierer fra gjennomsnittlig lengste 25 år i Songdalen Nord til 21 år i Songdalen Syd.

Figur 1.5. Antall år bodd i bolig og i boområde. Gjennomsnitt.

Samtidig illustreres bolengden av innbyggernes livssyklus (Figur 1.5). Personer som bor hjemme hos foreldrene har i gjennomsnitt 13 års botid i boligen og 19 år på bostedet. Blant aleneboende under 45 år har flere flyttet ut av barndomshjemmet (boligtid 5 år) samtidig som mange fortsatt bor i det samme området (områdetid 16 år). Deretter øker tiden i både egen bolig og i boområdet når man etablerer seg med partner, etter hver med barn, eller blir eneforsørger med barn. Ved midten av førtiårsalderen er barna flyttet ut og man fortsetter å bli boende på samme sted (boligtid 21 år / områdetid 31 år). Og etter hvert som man blir eldre, vil noen skifte til enklere bolig, men igjen gjerne innenfor samme område (boligtid 18 år / områdetid 30 år).

Bolengden følger ellers det samme mønsteret etter sosial og demografisk bakgrunn som i Kristiansand, men da på et høyere nivå, både for egen bolig og for egen region. Det laveste gjennomsnittet, representert med 21 år i Songdalen Syd, er på nivå med de bydelene i Kristiansand som har den lengste område-botiden, henholdsvis «randsonene» Flekkerøy, Mosby og Ålefjær/Tveit (alle med 21 år). Avviket mellom Kristiansand og Søgne-Songdalen vil dels kunne tilskrives utstrakt nybygging i Kvadraturen og på Justvig de senere årene.

1.3 Beliggenhet

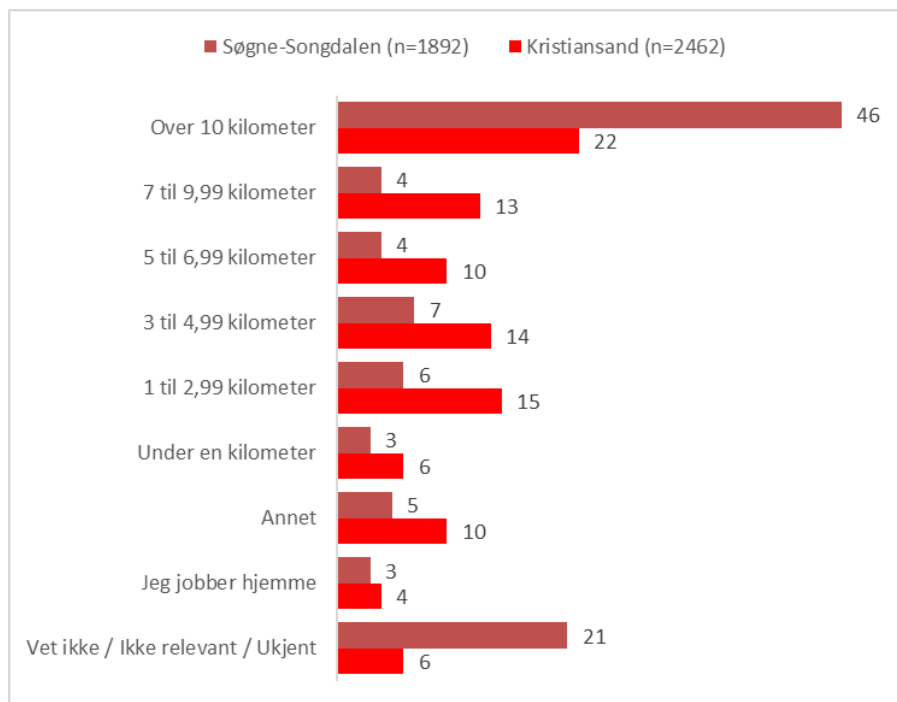
Valg av bolig er samtidig valg av nærmiljø. Bostedsvalget vil for mange kunne være et spørsmål om valg av avstand til sentrale funksjoner i dagliglivet som skole/arbeidssted og butikk. Dersom vi betrakter bil som transportmiddel, vil reiser innen regionen gjerne være maksimalt om lag 1-2 mil, kanskje med unntak for destinasjoner i Songdalen Nord. Ellers vil en reise fra Finsland til

Kristiansand, som er arbeidsmarked for mange i Søgne-Songdalen, være ca. 4 mil og ta anslagsvis 40 minutter. Fra Tangvall vil den være halvparten så lang.

Over 1 mil til jobb

Vi har bedt innbyggerne beskrive reiselengden mellom hjem og jobb/skole (Figur 1.6).

Figur 1.6 Reisevei fra hjem til arbeid/skole i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Spørsmålet er i utgangspunktet stilet til alle, uavhengig av faktisk hovedaktivitet (som heller ikke registreres i kartleggingen). Det er imidlertid lagt til en ekstra svarkategori for «ikke relevant» i Vet-ikke-kategorien, for dem som ikke har slik reisevei for egen del eller for andre i husstanden. To av ti faller i denne samlekategorien.

Når det er sagt, ser vi at halvparten av beboerne har en mil eller lenger reisevei til skole/jobb. Den andre halvparten sprer seg jevnt på de kortere distansene, med i underkant av fem av hundre på hver. Tre av hundre jobber hjemme, mens fem av hundre har «annen» reisevei. Den «typiske» reisen er altså en mil eller lenger.

Sammenlikningen med kristiansandernes reisevei er da ikke rett frem, ettersom vurderingen ikke inkluderer kategorien «ikke relevant». Uansett indikeres det at kristiansandernes reisevei er betydelig kortere: Her er også den mest frekvente reisestrekningen en mil eller lengre, men gjelder for to av ti. Én av ti fordeler seg på hver av de kortere distansene.

Reiseveien vil imidlertid kunne variere alt etter om man skal til skole (de unge) eller jobb (de eldre), og avhengig av hvor man bor (Tabell 1.5).

Tabell 1.5 Reisevei jobb/skole etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	Total	Under en kilometer	1 til 2,99 kilometer	3 til 4,99 kilometer	5 til 6,99 kilometer	7 til 9,99 kilometer	Over 10 kilometer	Jeg jobber hjemme	Annet	Vet ikke / Ikke relevant
Alle	1892	3 %	6 %	7 %	4 %	4 %	46 %	3 %	5 %	22 %
Kjønn										
Mann	844	3 %	5 %	6 %	4 %	4 %	52 %	3 %	7 %	16 %
Kvinne	1022	3 %	8 %	8 %	5 %	5 %	39 %	4 %	3 %	26 %
Alder										
<30 år	275	5 %	6 %	5 %	4 %	6 %	52 %	3 %	6 %	13 %
30-44 år	404	1 %	7 %	10 %	6 %	6 %	58 %	3 %	3 %	7 %
45-59 år	625	3 %	9 %	7 %	6 %	5 %	54 %	2 %	4 %	10 %
60år>	588	3 %	4 %	4 %	2 %	1 %	22 %	5 %	7 %	51 %
Inntekt										
<200.000	57	9 %	8 %	4 %	4 %	3 %	43 %	4 %	8 %	16 %
200.000-399.999	186	2 %	8 %	5 %	4 %	4 %	21 %	4 %	9 %	43 %
400.000-599.999	342	2 %	5 %	10 %	1 %	3 %	36 %	3 %	8 %	32 %
600.000-799.999	361	3 %	4 %	6 %	5 %	5 %	42 %	5 %	5 %	26 %
800.000-999.999	327	2 %	8 %	8 %	6 %	3 %	53 %	3 %	3 %	13 %
1.000.000-1.199.999	209	2 %	8 %	7 %	6 %	5 %	60 %	2 %	2 %	8 %
1.200.000-1.399.999	135	3 %	5 %	3 %	5 %	8 %	71 %	0 %	2 %	4 %
1.400.000>	109	4 %	7 %	6 %	3 %	3 %	69 %	3 %	3 %	2 %
Ukjent	166	5 %	8 %	4 %	5 %	6 %	34 %	3 %	7 %	28 %
Region										
Songdalen Nord	117	1 %	4 %	8 %	3 %	3 %	60 %	6 %	2 %	14 %
Songdalen Syd	580	2 %	6 %	6 %	4 %	6 %	47 %	4 %	5 %	19 %
Søgne Øst	548	4 %	8 %	7 %	3 %	3 %	41 %	2 %	5 %	25 %
Søgne Vest	647	3 %	6 %	7 %	5 %	4 %	46 %	3 %	5 %	22 %

De største variasjonene styres generelt sett av andelen som sier Vet ikke / Ikke relevant. Betrakter vi andelen som har en mil eller lengre reisevei, ser vi at:

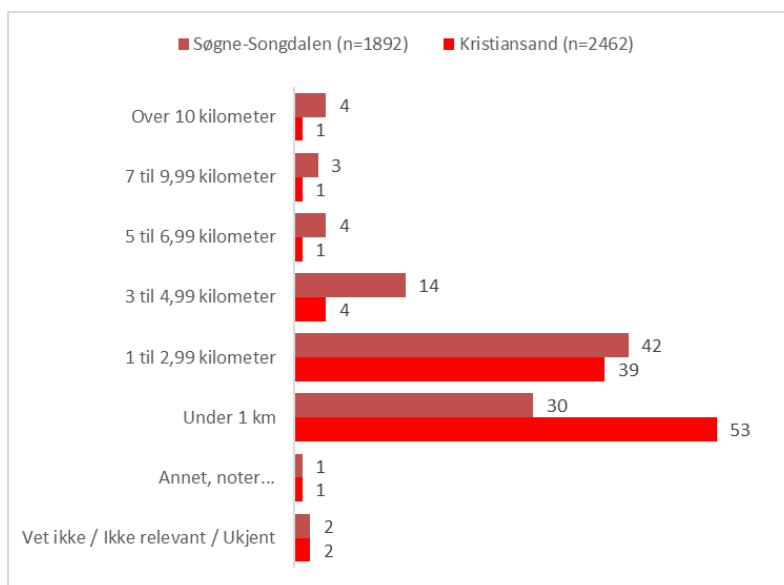
- Kvinner og menn har den samme reiseveien.
- Reiseveien er den samme, uavhengig av alder, bortsett fra en høyere andel «Vet ikke/ikke relevant» blant dem over 60 år.
- Andelen med lang reisevei stiger med stigende inntekt, som igjen speiler fallende andel «Vet ikke/ikke relevant» (på de laveste inntektsnivåene er flere verken i jobb eller skole).
- I Songdalen Nord oppgir seks av ti reiselengde på en mil eller mer, mot fire-fem av ti i de øvrige regionene. (De lengste reiseveiene finner vi typisk i regionens ytterkanter: i Finsland og i Vestbygda, der seks av ti reiser en mil eller lenger. Tilsvarene er andelene som oppgir «ikke relevant» høyest i de sentrale delene, i Tangvall og i Åros-Høllen (tre av ti).

1-3 km. Til dagligvare

Mens jobb- og skoleaktiviteter omfatter drøyt syv av ti i befolkningen⁹, vil de aller fleste ha behov for dagligvarer. Vi har spurt innbyggerne hva de anser som akseptabel avstand til dagligvarebutikken (Figur 1.7).

⁹ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/aku>

Figur 1.7 Reisevei fra hjem til dagligvarehandel i Songdalen-Søgne og i Kristiansand. Prosent.

Den «typiske» reiseavstanden er 1-3 km, og gjelder fire av ti. Tre av ti oppgir reiseavstand under 1 km, hvilket innebærer at syv av ti reiser maksimum 3 km for å handle. Videre sier én av ti at reiseveien er 3-5 km. Om lag én av ti reiser 5 km eller lenger.

Flere reiser altså lenger for å handle enn blant kristiansanderne, der halvparten av befolkningen ikke trenger å dra mer enn 1 km. I Kristiansand reiser også fire av ti inntil 3 km, slik at ni av ti har en maksimal reiselengde på 3 km.

Tabell 1.6 Reisevei dagligvarebutikk etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Under en kilometer	1 til 2,99 kilometer	3 til 4,99 kilometer	5 til 6,99 kilometer	7 til 9,99 kilometer	Over 10 kilometer	Annet	Vet ikke / Ukjent
Alle	1892	30 %	42 %	14 %	4 %	3 %	4 %	0 %	5 %
Kjønn									
Mann	844	31 %	40 %	15 %	4 %	3 %	6 %	0 %	4 %
Kvinne	1022	28 %	45 %	14 %	5 %	3 %	3 %	0 %	6 %
Alder									
<30 år	275	32 %	40 %	13 %	5 %	4 %	5 %	0 %	7 %
30-44 år	404	24 %	43 %	19 %	3 %	3 %	5 %	0 %	3 %
45-59 år	625	28 %	44 %	15 %	6 %	3 %	3 %	0 %	6 %
60år>	588	36 %	40 %	10 %	4 %	3 %	4 %	0 %	6 %
Inntekt									
<200.000	57	26 %	46 %	17 %	3 %	0 %	5 %	1 %	7 %
200.000-399.999	186	40 %	35 %	11 %	4 %	3 %	2 %	0 %	7 %
400.000-599.999	342	32 %	40 %	12 %	4 %	4 %	5 %	0 %	6 %
600.000-799.999	361	24 %	42 %	18 %	4 %	5 %	6 %	0 %	4 %
800.000-999.999	327	25 %	47 %	15 %	5 %	1 %	5 %	0 %	3 %
1.000.000-1.199.999	209	28 %	45 %	15 %	4 %	4 %	3 %	0 %	2 %
1.200.000-1.399.999	135	37 %	44 %	14 %	4 %	1 %	1 %	0 %	4 %
1.400.000>	109	33 %	46 %	12 %	3 %	1 %	5 %	0 %	7 %
Ukjent	166	32 %	34 %	14 %	6 %	6 %	4 %	2 %	14 %
Region									
Songdalen Nord	117	18 %	20 %	6 %	23 %	21 %	11 %	0 %	6 %
Songdalen Syd	580	32 %	41 %	18 %	4 %	2 %	2 %	0 %	4 %
Søgne Øst	548	42 %	44 %	11 %	1 %	0 %	0 %	1 %	5 %
Søgne Vest	647	21 %	44 %	15 %	5 %	4 %	9 %	1 %	6 %

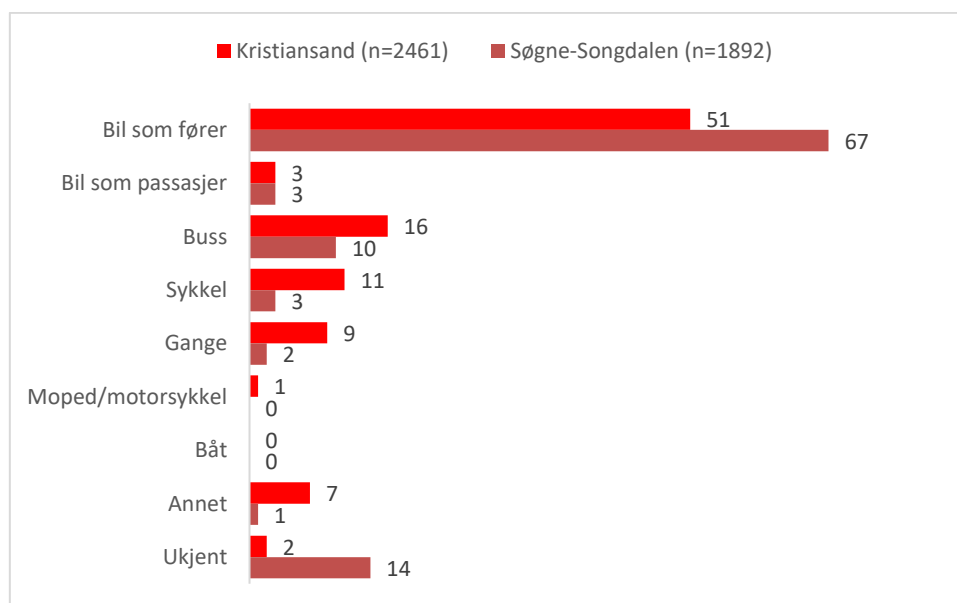
Ettersom dagligvarehandel stort sett gjelder hele befolkningen, vil særlig de regionale variasjonene være interessante som indikator på infrastrukturtilgangen (Tabell 1.6).

Men når de aller fleste har reisevei under 3 km, betyr det også at variasjonene på tvers av innbyggerne er små. Det vesentligste avviket finner vi for Songdalen Nord, der to av ti reiser 5-7 km og 7-9 km, og én av ti må reise lengere enn en mil. (Igjen er det regionens ytterpunkter som slår ut: Når halvparten av befolkningen i Finland reiser en halv mil eller mer, reiser samtidig én av disse lengere enn en mil. I Vestbygda reiser fem-seks av ti en halv mil eller mer, hvorav tre reiser lenger enn en mil.)

Bruker bil

I spredtbygde strøk vil mange være avhengig av egne transportmidler i det daglige. Særlig jobb-/skolereiser er for mange i Søgne-Songdalen lenger enn en mil, og krever godt utbygd kollektiv infrastruktur om offentlig transport skal imøtekomme behovet (Figur 1.8).

Figur 1.8 Hovedtransportmiddel til/fra arbeid/skole i Kristiansand og i Søgne-Songdalen. Prosent.

De aller fleste (syv av ti) bruker hovedsakelig egen bil til og fra jobb/skole. Én av ti bruker buss, mens noen få er henholdsvis bilpassasjer, sykler eller går.

Situasjonen er dels den samme som i Kristiansand, samtidig som større befolkningstetthet reduserer kristiansandernes bilbruk. Egen bil er også her det typiske fremkomstmidlet (halvparten), men byttes i noe større utstrekning med buss (to av ti), sykkel og gange (begge én av ti henholdsvis).

Bilbruken vil da formodentlig være mest utbredt blant personer med skole/jobb som hovedaktivitet og i regionens mest avsidesliggende deler (Tabell 1.7).

Tabell 1.7 Hovedtransportmiddel til/fra arbeid/skole etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Bil som fører	Bil som passasjer	Buss	Sykkel	Gange	Moped/motorsykkel	Båt	Annet	Vet ikke / Ukjent
Alle	1892	67 %	3 %	10 %	3 %	2 %	0 %	0 %	1 %	14 %
Kjønn										
Mann	844	75 %	2 %	7 %	3 %	2 %	0 %	0 %	2 %	10 %
Kvinne	1022	58 %	4 %	13 %	3 %	2 %	0 %	0 %	1 %	18 %
Alder										
<30 år	275	64 %	4 %	20 %	1 %	3 %	0 %	0 %	1 %	7 %
30-44 år	404	81 %	2 %	10 %	2 %	1 %	0 %	0 %	1 %	4 %
45-59 år	625	76 %	4 %	7 %	4 %	2 %	0 %	0 %	1 %	5 %
60år>	588	47 %	2 %	7 %	3 %	2 %	0 %	0 %	2 %	37 %
Inntekt										
<200.000	57	38 %	9 %	31 %	0 %	10 %	0 %	0 %	1 %	11 %
200.000-399.999	186	54 %	3 %	11 %	2 %	2 %	1 %	0 %	1 %	26 %
400.000-599.999	342	62 %	3 %	9 %	2 %	1 %	0 %	0 %	1 %	21 %
600.000-799.999	361	64 %	2 %	8 %	3 %	2 %	0 %	0 %	3 %	17 %
800.000-999.999	327	75 %	2 %	7 %	3 %	2 %	0 %	0 %	0 %	11 %
1.000.000-1.199.999	209	78 %	1 %	8 %	4 %	2 %	0 %	0 %	1 %	6 %
1.200.000-1.399.999	135	81 %	5 %	8 %	2 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %
1.400.000>	109	77 %	2 %	13 %	3 %	1 %	0 %	1 %	2 %	1 %
Ukjent	166	59 %	5 %	14 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	14 %
Region										
Songdalen Nord	117	82 %	3 %	5 %	1 %	3 %	0 %	0 %	0 %	7 %
Songdalen Syd	580	69 %	3 %	10 %	2 %	1 %	0 %	0 %	2 %	13 %
Søgne Øst	548	60 %	2 %	13 %	4 %	2 %	0 %	1 %	0 %	17 %
Søgne Vest	647	67 %	3 %	9 %	3 %	3 %	0 %	0 %	2 %	14 %

- Menn (75%) bruker bil i noe større grad enn kvinner (58%).
- Bilbruken er mest utbredt i alderen 30-59 år, samtidig som særlig de unge under 30 år bruker buss (to av ti).
- Bilbruken stiger med stigende inntekt. På det laveste inntektsnivået bruker tre av ti buss.
- Bilbruken er noe mer utbredt i Songdalen Nord (åtte av ti) enn i de tre øvrige regionene (syv av ti). (Andelen bilbrukere er høyest i regionens ytterpunkter der de fleste har lang veg til jobb og dagligvare: Mens åtte av ti i Finsland er bilførere, gjelder det samme for åtte av ti i Vestbygda. For to av ti i Tangvall bygd/senter og Åros-Høllen er problemstillingen ikke relevant – de er ikke i skole/arbeid, e.l.).

I praksis dominerer bilbruken ved jobb/arbeidsreiser ut over 3 km. Personer med reise under en kilometer bruker gjerne bena (37%), sykkel (11%) eller buss (4%). Samtidig er bil hovedtransportmiddel også på disse korteste strekningene, enten man er sjåfør (39%) eller passasjer (4%). Når reisestrekningen utvides til 1-3 km, utvides også bilbruken (76%), samtidig som sykkelandelen er den samme (11%) og andelen som spaserer reduseres (7%). Ved reiser ut over 3 km dominerer bilen (82%-86%), samtidig som bussreiser har sin største utbredelse på reiser over 8 km.

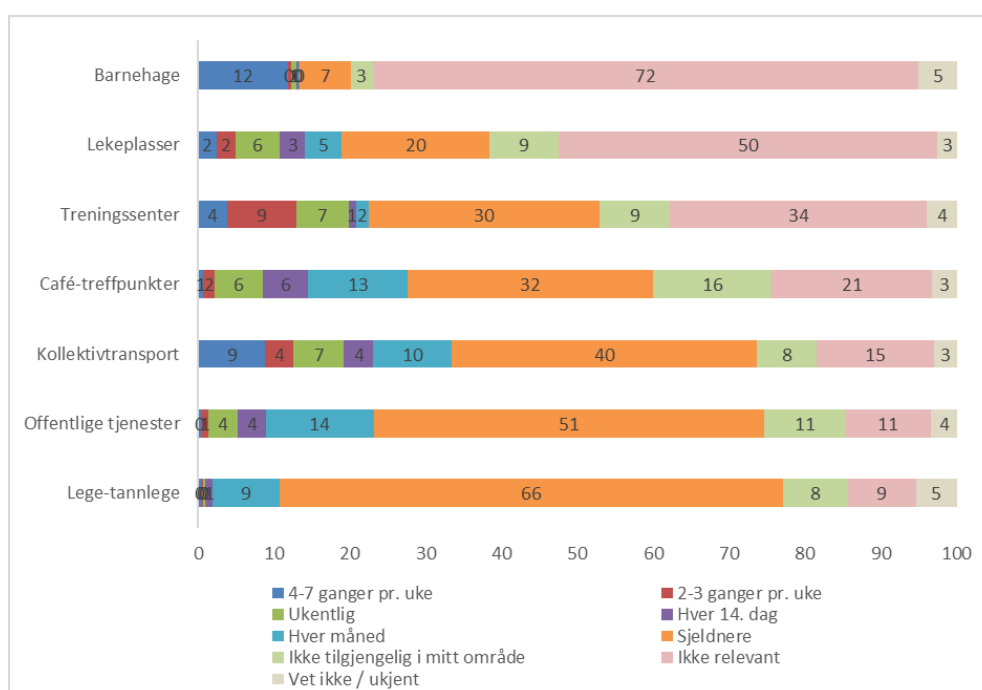
I sum er den typiske skole-/arbeidsreise en biltur på over en mil, i egen bil (36% av befolkningen).¹⁰

Begrenset infrastruktur i Songdalen Nord

Ut over de generelle forholdene knyttet til bolig og geografisk beliggenhet, vil områdespesifikke tilbud kunne være relevante, alt etter tilbudets kvalitet og brukerens behov. Innbyggerne i Søgne-Songdalen er stilt overfor en rekke funksjoner og bedt om å fortelle om disse er tilgjengelige – og eventuelt hvor sjelden eller ofte de benyttes.¹¹ Det skilles mellom to typer vurderinger, for henholdsvis allment tilgjengelige funksjoner og funksjoner som er avgrenset til spesifikke bomiljø.

Betrakter vi først de potensielt allment tilgjengelige tjenestene, ser vi at ikke alle i praksis er like relevante (Figur 1.9):

Figur 1.9 Tilgang til- og bruk av funksjoner. Prosent.

For det første har ni av ti tilgang, om tjenesten har relevans. Samtidig vil brukerbehovet variere, særlig over livsløpet. Tilgang på barnehage og lekeplasser er relevant for henholdsvis tre- og fem av ti, treningssenter for syv av ti. De øvrige tjenestene har relevans for åtte-ni av ti.

For det andre vil brukshyppigheten dels variere med type tjeneste: Tannlege og offentlig tjenester benyttes kanskje regelmessig en gang i året, eller når man har spesifikke behov. I så fall vil tilgang på disse tjenestene når behovet er der, være det avgjørende – ikke bruksfrekvensen som sådan.

¹⁰ For to av ti (19%) er reisen ukjent/ikke relevant.

¹¹ «Tilgjengelighet» er avgrenset til «området mitt», som kan tolkes noe ulikt ut ifra hva man oppfatter som eget nærområde.

Barnehage benyttes gjerne daglig, om behovet er der, og man har plass. Caf er og treffpunkter, samt kollektivtransport, er de mest allment relevante tjenestene der bruken styres av eget frie valg.

De hyppigst brukte tjenestene i Søgne-Songdalen er da også typisk styrt av brukerbehovene:  n av ti benytter henholdsvis barnehage og kollektivtransport daglig på hverdagene. Treningscenter benyttes gjerne 2-3 ganger i uken ( n av ti). Caf er, kollektivtransport, offentlige tjenester og lege/tannlege benyttes gjerne m nedenlig ( n av ti). De fleste tjenestene brukes imidlertid sjeldnere enn en gang i måneden, og da særlig lege/tannlege, offentlige tjenester og kollektivtransport.

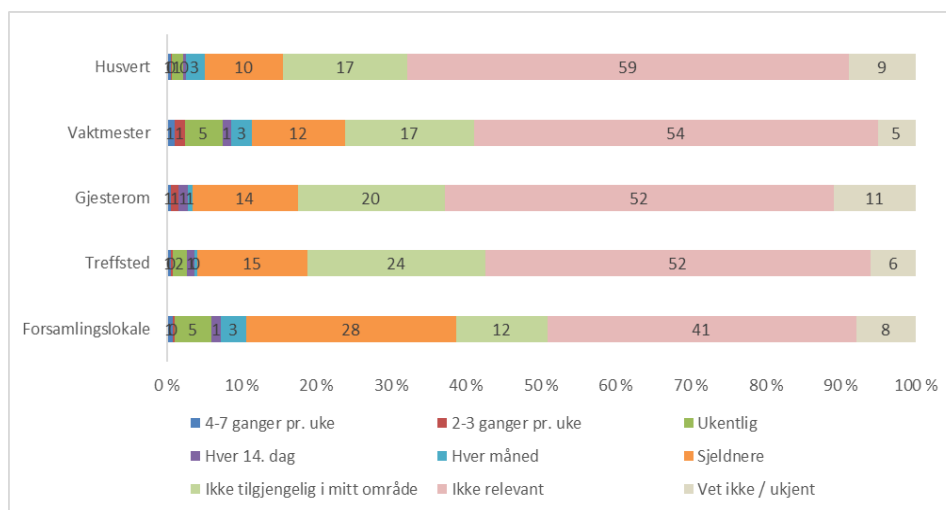
Tilgangen i Søgne-Songdalen speiler situasjonen blant kristiansanderne, der to av ti ikke har tilgang på café eller «andre» offentlige tjenester, mens én-to av ti ikke har tilgang på lege/tannlege og én av ti ikke har tilgang til treningscenter. «Topp tre» i bruken av disse funksjonene i Kristiansand er kollektivtransport, treningscenter og café, som tre av ti benytter hver fjortende dag eller oftere.

Vi merker oss at særlig Songdalen Nord utmerker seg med lavere tilgang på tjenester i nærområdet. Med unntak av barnehage og lekeplasser, har tre-fem av ti innbyggere her ikke tilgang til de respektive tjenestene der de bor.

De færreste bruker fellesfunksjoner

Deler av befolkningen bor i boliger der fellesfunksjoner kan være en del av tilbudet. Dette kan være tilgang på areal som gjesterom og forsamlingslokale så vel som på personlige tjenester som vaktmester eller husvert. Halvparten av befolkningen bor ikke slik at denne typen tjenester er

Figur 1.10 Tilgang og bruksfrekvens av funksjoner. I prosent.

relevante.¹² To av ti, som bor i områder der fellesfunksjoner kunne vært tilgjengelige, er uten tilgang på de fleste av dem (Figur 1.10). Blant dem som benytter tilbudene, gjelder det i de fleste tilfellene (én av ti) sjeldnere enn en gang i måneden. Forsamlingslokale har bredest utbredelse, samtidig som de fleste (tre av ti) benytter dette sjeldnere enn en gang i måneden. Fem av hundre benytter vaktmester eller forsamlingslokale ukentlig.

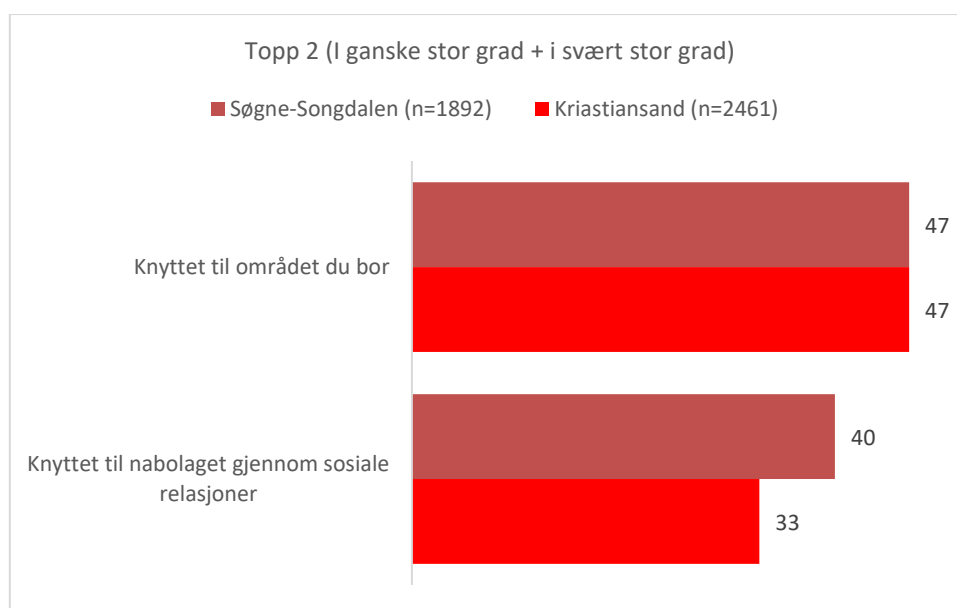
1.4 Tilknytning

I utgangspunktet vil man kunne anta at forankringen til eget bosted stiger med stigende alder/botid, ettersom tilknytningsformer gjerne utvikles over tid.

Begrenset nabolagstilknytning

Innbyggerne i Søgne-Songdalen er spurt om i hvilken grad de føler seg knyttet til nabolaget (gjennom sosiale relasjoner) og til boligområdet sitt (Figur 1.11).¹³

Figur 1.11 Tilknytting til nabolag og boligområde, i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Nesten halvparten (47%) opplever stor grad av tilknytning til bostedet sitt, mens om lag like mange (40%) opplever stor sosial tilknytning til nabolaget. Samtidig er andelen som ikke tar stilling høyere når det gjelder vurderingen av bostedet («Vet ikke» utgjør to av ti) enn i vurderingen av nabolagsrelasjonen (to av hundre) – som vi skal se nedenfor.

¹² Vurderingen gjøres av personer som ikke bor i enebolig.

¹³ Antakelsen er da at «nabolaget» er snevrere enn det geografiske «området» man bor i, samtidig som nabolagsrelasjonen vektlegger tilknytningens sosiale dimensjon. I spredtbygde områder vil det kunne være vanskeligere å definere områdeavgrensningene enn i tettbygde strøk.

Bildet ligner på de tilsvarende opplevelsene i Kristiansand, men der noe færre (tre av ti) oppgir stor grad av nabolagstilknytning, mens like mange oppgir å være tilknyttet bostedet (og der to av ti ikke tar stilling). Det er med andre ord noe større avvik mellom andelen som opplever stor tilknytning med bosted og med nabolaget i Kristiansand, enn i Songdalen.

Betrakter vi først tilknyttingen til *nabolaget* etter innbyggernes sosiale og demografiske bakgrunn, ser vi at den i noen grad knyttes til alder og inntekt (Tabell 1.8):

Tabell 1.8 Tilknytting til nabolaget gjennom sosiale relasjoner, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Verken i					Vet ikke/ ukjent
		I svært liten grad	I ganske liten grad	stor eller liten grad	I ganske stor grad	I svært stor grad	
Alle	1892	17 %	17 %	24 %	27 %	13 %	2 %
Kjønn							
Mann	844	17 %	16 %	24 %	27 %	13 %	2 %
Kvinne	1022	17 %	16 %	24 %	28 %	13 %	2 %
Alder							
<30 år	275	26 %	16 %	25 %	18 %	11 %	4 %
30-44 år	404	16 %	18 %	23 %	28 %	13 %	2 %
45-59 år	625	16 %	18 %	23 %	27 %	14 %	2 %
60år>	588	12 %	14 %	27 %	32 %	13 %	2 %
Inntekt							
<200.000	57	48 %	14 %	15 %	10 %	9 %	3 %
200.000-399.999	186	21 %	20 %	28 %	23 %	4 %	4 %
400.000-599.999	342	18 %	17 %	24 %	25 %	15 %	1 %
600.000-799.999	361	16 %	18 %	24 %	27 %	13 %	3 %
800.000-999.999	327	15 %	16 %	26 %	30 %	13 %	1 %
1.000.000-1.199.999	209	13 %	12 %	26 %	35 %	12 %	2 %
1.200.000-1.399.999	135	9 %	18 %	23 %	29 %	21 %	0 %
1.400.000>	109	10 %	16 %	19 %	39 %	16 %	0 %
Ukjent	166	18 %	15 %	25 %	18 %	14 %	9 %
Region							
Songdalen Nord	117	8 %	11 %	27 %	31 %	21 %	2 %
Songdalen Syd	580	19 %	17 %	24 %	25 %	11 %	3 %
Søgne Øst	548	15 %	17 %	24 %	28 %	14 %	1 %
Søgne Vest	647	17 %	16 %	24 %	28 %	13 %	3 %

- Kvinner opplever den samme grad av tilknytning som menn.
- Tilknyttingen stiger (naturlig nok) med stigende alder, men særlig for andelen som sier «ganske stor» på bekostning av andelen som sier «ingen» tilknytning. Tre av ti (29%) opplever sterk tilknytning blant de yngste under 29 år, stigende til fire-fem av ti (45%) blant de eldste over 60 år.
- Tilknyttingen stiger tilsvarende fra to av ti blant personer med husstandsinnkomst under 200.000 kroner (og der halvparten opplever «svært liten» tilknytning), til mer enn halvparten (55%) blant dem med inntekt over 1.4 mill.

- Andelen med sterk tilknytning er lavest i Songdalen Syd (36%) og høyest i Songdalen Nord (53%), mens Søgne Øst og -Vest plasserer seg midt imellom (41-42%).

Variasjonene speiler da dels botiden, der grad av tilknytning til nabolaget som forventet følger stigende bolengde. Blant personer med inntil ett års botid i egen bolig, opplever fire-fem av ti (45%) liten tilknytning, mens halvparten (48%) blant dem med 15+ års botid opplever stor grad av tilknytning.

Nabolagsrelasjonene er dels de samme i Songdalen-Søgne som i Kristiansand. Det er særlig blant de yngste kristiansanderne under tretti år vi finner personer med lav tilknytning, samtidig som tilknytningen styrkes med stigende alder (og inntekt). Songdalen Nord matcher områdene i Kristiansand med høyest andel tilknyttede; Flekkerøy (47%) og Strai (50%), mens Songdalen Syd matcher Kristiansandsregioner med «middels» andel tilknyttede, slik som Kongsgård/Gimlekollen og Mosby (begge 34%) samt Justvig (38%). Ingen av regionene i Søgne-Songdalen matcher de laveste nivåene i Kristiansand, slik som Kvadraturen/Eg (22%), Hånes (27%) og Slettheia (28%).

Bredere bostedstilknytning

Tilknytningen til eget *bosted* er da noe mer utbredt enn tilknytningen til nabolaget, samtidig som flere ikke tar stilling til bostedsrelasjonen. Videre varierer de demografiske variasjonene i bostedstilknytningen noe fra vurderingen av nabolagssituasjonen (Tabell 1.9).

Tabell 1.9 Tilknytting til bosted, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	I svært liten grad	I ganske liten grad	Hverken i stor eller liten grad	I ganske stor grad	I svært stor grad	Vet ikke / ukjent
Alle	1892	7 %	8 %	18 %	28 %	19 %	21 %
Kjønn							
Mann	844	8 %	8 %	20 %	26 %	20 %	19 %
Kvinne	1022	7 %	8 %	16 %	30 %	17 %	23 %
Alder							
<30 år	275	12 %	6 %	21 %	29 %	21 %	11 %
30-44 år	404	7 %	9 %	18 %	27 %	25 %	14 %
45-59 år	625	6 %	7 %	17 %	27 %	15 %	27 %
60år>	588	5 %	8 %	17 %	28 %	14 %	27 %
Inntekt							
<200.000	57	33 %	7 %	20 %	16 %	9 %	15 %
200.000-399.999	186	11 %	9 %	20 %	28 %	11 %	22 %
400.000-599.999	342	6 %	6 %	20 %	29 %	17 %	21 %
600.000-799.999	361	8 %	10 %	18 %	26 %	16 %	22 %
800.000-999.999	327	6 %	8 %	18 %	24 %	22 %	21 %
1.000.000-1.199.999	209	4 %	8 %	17 %	33 %	22 %	17 %
1.200.000-1.399.999	135	3 %	6 %	14 %	36 %	21 %	20 %
1.400.000>	109	5 %	6 %	16 %	29 %	29 %	16 %
Ukjent	166	5 %	7 %	17 %	25 %	19 %	26 %
Region							
Songdalen Nord	117	4 %	6 %	19 %	27 %	26 %	17 %
Songdalen Syd	580	8 %	8 %	22 %	27 %	14 %	21 %
Søgne Øst	548	6 %	9 %	16 %	27 %	19 %	22 %
Søgne Vest	647	8 %	6 %	16 %	29 %	20 %	21 %

- Kvinner opplever den samme grad av bostedstilknytning som menn.
- Tilknyttingen synker noe med stigende alder, men særlig fordi halvparten av de eldre over 45 år ikke tar stilling («Vet ikke» utgjør tre av ti). Dette kan eventuelt skyldes at de eldste i mindre grad forholder seg tilbegrepet «området du bor i» enn de yngre.¹⁴
- Ellers stiger også bostedstilknytningen med stigende inntekt fra to av ti blant personer med husstandsinnkomst under 200.000 kroner (og der tre av ti sier «svært liten grad»), til mer enn halvparten (55%) blant dem med inntekt over 1.4 mill.
- Andelen med sterk tilknytning er høyest i Søgne Vest og i Songdalen Nord (henholdsvis 59% og 53%), mens den er noe lavere i Søgne Øst og i Songdalen Syd (46% og 41% henholdsvis).

Som for tilknytningen til nabolaget, styrer også botiden på nåværende bosted grad av tilknytning til området; Blant personer med inntil ett års botid i nåværende område trives tre av ti (29%) godt, mot flere enn halvparten (54%) blant dem med 15+ års botid.

Sammenlikner vi de sosiale og demografiske variasjonene med situasjonen i Kristiansand, finner vi igjen de samme mønstrene, samtidig som de er noe mindre utpregede i Kristiansand. Dette gjelder også for andelen som ikke tar stilling blant personer over 45 år, samtidig som vet-ikke andelen generelt sett er lavere i de fleste deler av kristiansandsbefolkningen. Geografisk matcher Søgne Vest/Songdalen nord (høyest tilknytning), Flekkerøy og Ytre Randesund. Tilsvarende matcher Songdalen de fleste øvrige kristiansandsregionene. Songdalen Syd passerer seg også noe over kristiansandsregionen med lavest tilknytningsgrad (Hånes 33%).

Når det er sagt, er det nær relasjon mellom de to forankringene: Blant personer med svært liten tilknytning til nærområdet sier ni av ti at de har svært liten tilknytning til nabolaget. Blant personer svært stor grad av tilknytning til nærområdet har syv av ti ganske-/svært stor tilknytning til nabolaget.

Boligtype og beliggenhet viktigst

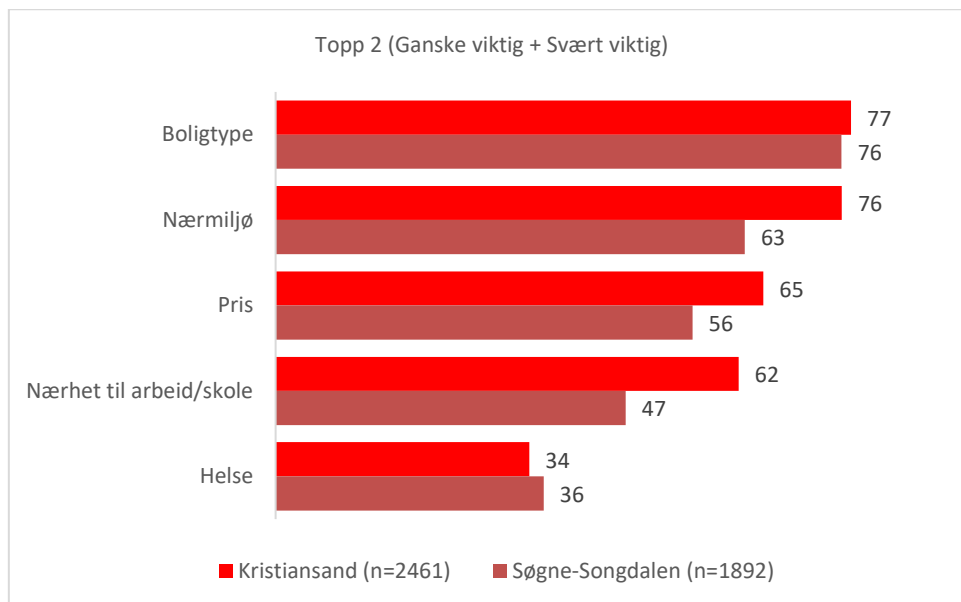
Folk kan ha ulike begrunnelser for valg av bosted. For noen vil spørsmålet være enkelt, i den forstand at de blir boende på fødestedet sitt, eller fremdeles er hjemmeboende. De har således aldri egentlig vært stillet over for et reelt valg, ut over muligheten for ut-/fracflytting. I så fall vil svarene uttrykke begrunnelsen for å bli boende der man alltid har bodd.¹⁵ Personer som har flyttet, eller er på flyttefot, vil imidlertid ha erfaring fra en reell valgsituasjon.

¹⁴ Jfr. usikkerheten knyttet til hva respondentene legger i begrepene "bosted", "nærområde" osv. i avsnitt 1.2.

¹⁵ Nærhet til familie, mulighet for å etablere seg på familieeiendom, o.l. er ikke medtatt som svarkategorier.

Vi har så langt fått et inntrykk av dagens boligsituasjon – faktiske forhold knyttet til boligen og nærmiljøet. Avslutningsvis i dette avsnittet vil det være interessant å se hvilke av disse forholdene innbyggerne selv legger mest vekt på. Vi har stillet dem overfor fem av forholdene, og bedt om en vurdering av hvor viktige eller uviktige disse var da man valgte nåværende bolig (Figur 1.12).

Figur 1.12 Viktighet ved tilflytting i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Andel ganske-/svært viktig. Prosent.

Begrunnelsene varierer fra den hyppigst nevnte «boligtype», viktig for syv av ti (76%), via nærmiljø (63%), pris (56%), nærhet til arbeid/skole (47%), til minst hyppige helse (tre-fire av ti - 36%).

Sammenliknet med Kristiansand, er det stort sett de samme kriteriene som vektlegges i størst og minst grad i Søgne-Songdalen. Samtidig er andelen som vektlegger nærmiljø (76%), pris (65%) og nærhet til arbeid/skole (62%) noe mer utbredt blant kristiansanderne.

Betrakter vi begrunnelsene blant innbyggerne i Søgne-Songdalen etter bakgrunnen deres, fortsatt med fokus på andelen som oppgir at forholdene er ganske/svært viktige, ser vi at (Tabell 1.10):

- Det hyppigst nevnte forholdet, *boligtype*, i størst utstrekning (85%-88%) nevnes blant personer med husstandsinntekt 800.000-1,4 mill. og i aldersgruppen 30-44 år (82%). Personer i Songdalen Nord (69%), med lavest inntekt (65%-70%) og under 30 år (67%) nevner boligtypen i minst utstrekning (Mange bor ennå hjemme).
- *Nærmiljø* fremheves hyppigst i de samme kategorier som vektlegger boligtype – inntektskategoriene 1-1,4 mill. (72%-73%) og aldersgruppen 30-44 år (75%). Personer med lav inntekt (200.000=50%) og høy alder (60+=54%) vektlegger i minst utstrekning disse egenskapene.

Tabell 1.10 Forhold av betydning ved tilflytting til nåværende bolig, etter kjønn, alder, inntekt og region. Andel ganske-/svært viktig. Prosent.

Bakgrunn	Pris	Nærmiljø	Boligtype	Helse	Nærhet til arbeid/skole
Alle	56 %	63 %	76 %	36 %	47 %
Kjønn					
Mann	52 %	63 %	75 %	34 %	46 %
Kvinne	60 %	65 %	77 %	38 %	48 %
Alder					
<30 år	55 %	59 %	67 %	42 %	44 %
30-44 år	64 %	75 %	82 %	40 %	58 %
45-59 år	55 %	64 %	79 %	28 %	48 %
60år>	50 %	54 %	73 %	36 %	37 %
Inntekt					
<200.000	69 %	50 %	65 %	64 %	44 %
200.000-399.999	64 %	57 %	70 %	44 %	40 %
400.000-599.999	61 %	56 %	68 %	35 %	42 %
600.000-799.999	56 %	66 %	75 %	37 %	45 %
800.000-999.999	54 %	64 %	85 %	35 %	50 %
1.000.000-1.199.999	59 %	72 %	86 %	35 %	53 %
1.200.000-1.399.999	55 %	73 %	88 %	31 %	54 %
1.400.000>	37 %	73 %	86 %	25 %	57 %
Ukjent	40 %	54 %	57 %	31 %	38 %
Region					
Songdalen Nord	37 %	63 %	69 %	35 %	19 %
Songdalen Syd	62 %	62 %	78 %	37 %	49 %
Søgne Øst	53 %	65 %	78 %	34 %	50 %
Søgne Vest	55 %	62 %	74 %	37 %	46 %

- *Pris* har dels motsatt profil av boligtype og nærmiljø. Den nevnes i synkende grad med stigende inntekt, og i høyest grad i Songdalen Syd (62%), men nevnes også hyppig i alderskategorien 30-44 år (64%). Beboere i Songdalen Nord vektlegger pris i begrenset utstrekning (37%).¹⁶
- Mens *nærhet til skole/arbeid* er viktig for halvparten av befolkningen, slår dette også sterkest inn i aldersgruppen 30-44 år (58%) der mange er yrkesaktive og/eller har barn i skolealder, og på de høyeste inntektsintervallene. I Songdalen Nord nevner bare to av ti (19%) dette forholdet.
- Endelig fremheves *helse* særlig blant dem med lavest inntekt (64%) og i minst utstrekning i aldersgruppen eldre enn 40 år (28%-36%).

Preferansene i Søgne-Songdalen speiler mønsteret i Kristiansand, der aldersgruppen 30-44 år og de høyeste inntektsintervallene vektlegger boligtype og nærmiljø. Her slår imidlertid pris inn i synkende

¹⁶ Prisvurderingen kan tolkes på ulike måter. På den ene side vil prisen kunne ha mindre betydning jo mer man har å rutte med. På den annen side vil pris kunne ha mindre betydning dersom man vektlegger andre forhold ved boligen og området man flytter til, samtidig som området har en generelt sett lavere markedspris.

grad med stigende alder, og på høyere nivå: Mens åtte av ti personer under 30 år i Kristiansand nevner pris (80%), gjelder dette for halvparten (55%) av de yngste i Søgne-Songdalen.

Det er altså særlig avstand til arbeid og skole som skiller mellom Søgne/Songdalen og Kristiansand, der områdene Hellemyr, Lund-Sødal og Kongsgård/Gimlekollen (alle 71-73%) ligger over alle regionene i Søgne-Songdalen, inklusive Søgne Øst (50%).

Samtidig som vi vet at prisnivået i enkelte bydeler i Kristiansand er høyt, er altså ikke boligprisen den faktoren som hyppigst nevnes blant kristiansanderne, og som i størst grad avviker fra vurderingene i Søgne-Songdalen. Andelen som nevner «pris» i Songdalen Syd (62%) ligger i så måte nærmest gjennomsnittet blant kristiansanderne (65%), mens andelen som nevner pris i Søgne Øst og -Vest tilsvarer andelene i Flekkerøy og Ytre Randesund. Ingen kristiansandsbydeler viser så lav andel med vekt på pris, som Songdalen Nord.

2. FLYTTING

Befolkningen er til enhver tid i bevegelse. På landsbasis er rundt 13% på aktiv leting etter bolig, eller har funnet en ny bolig og skal flytte (SSB 2018). Til sammen 10 315 flyttinger ble foretatt innad i Kristiansand i 2017, tilsvarende om lag 11% av befolkningen, og antallet var relativt stabilt over de siste fire årene frem mot 2018. Vi kjenner ikke de tilsvarende bevegelsene i Søgne-Songdalen.

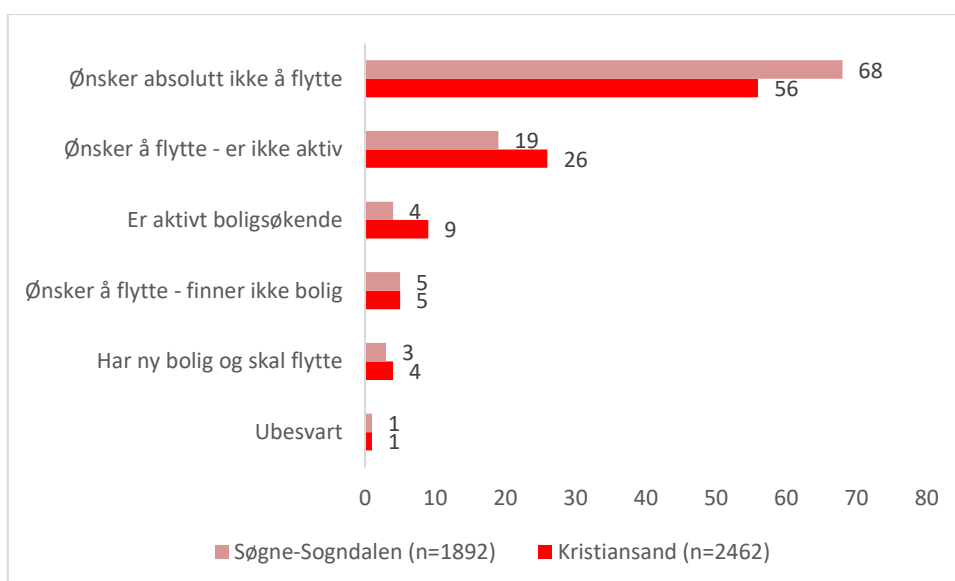
Befolkningen i Søgne-Songdalen er like fullt bedt om å beskrive egne flytteplaner; hvorvidt man planlegger å flytte, og i så fall om tidspunkt for flytting og flytteårsak.

2.1 Flytteplaner

De fleste innbyggerne har ingen umiddelbare flytteplaner (Figur 2.1). Syv av ti (68%) sier at de uansett ikke ønsker å flytte, mens to av ti (19%) ønsker å flytte uten å være aktivt boligsøkende. De én av ti som er aktivt på flyttefot, fordeler seg relativt jevnt på aktivt boligsøkende, boligsøkende som ikke ennå har funnet egnet bolig eller som har skaffet seg ny bolig og er i gang med flytteprosessen.

Situasjonen speiler flytteplanene blant kristiansanderne, samtidig som andelen i bevegelse er høyere i «byen». I Kristiansand har seks av ti (56%) ingen flytteplaner mens tre av ti (26%) har flytteønsker uten å være aktive i boligmarkedet. Tilsvarende er andelen aktivt søkende, som ikke finner egnet bolig eller som holder på å flytte, litt høyere enn i Søgne-Songdalen.

Figur 2.1 Planer om flytting, i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

I Søgne-Songdalen kjennetegnes befolkningen på flyttefot ved (Tabell 2.1):

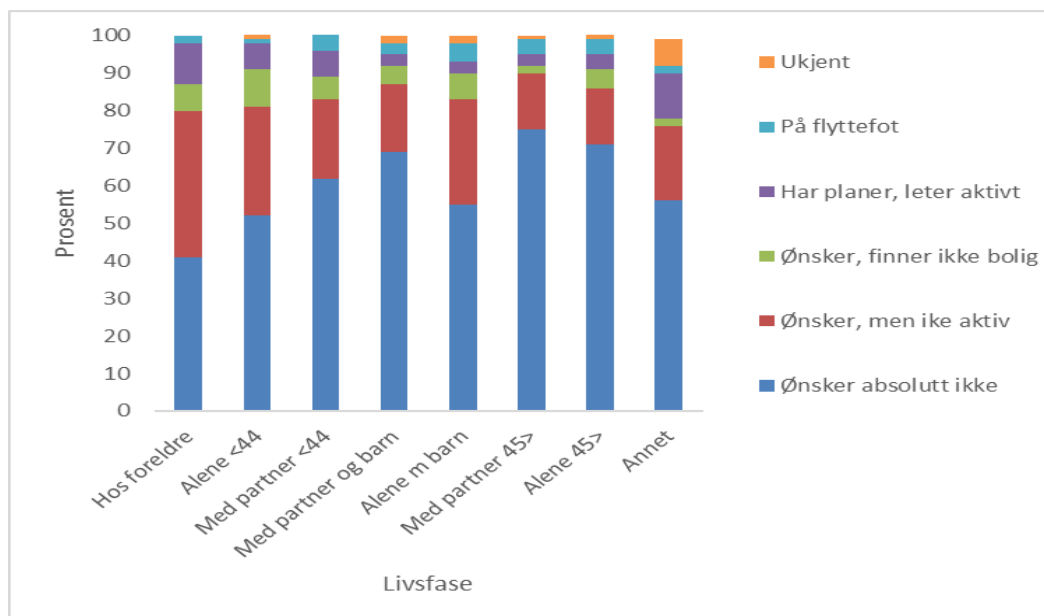
Tabell 2.1 Planer om flytting etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Jeg ønsker						Ukjent
		Jeg ønsker absolutt ikke å flytte	Jeg ønsker å flytte, men er ikke på aktiv leting etter ny bolig	Jeg ønsker å flytte, men finner ingen boliger som passer meg	Jeg har planer om å flytte og leter aktivt etter bolig	Jeg har funnet en bolig og skal flytte		
Alle	1892	67 %	19 %	5 %	4 %	3 %	1 %	
Kjønn								
Mann	844	67 %	20 %	5 %	5 %	3 %	1 %	
Kvinne	1022	68 %	18 %	5 %	4 %	4 %	1 %	
Alder								
<30 år	275	50 %	30 %	6 %	9 %	3 %	2 %	
30-44 år	404	67 %	18 %	7 %	4 %	3 %	1 %	
45-59 år	625	69 %	18 %	4 %	4 %	3 %	2 %	
60år>	588	78 %	13 %	2 %	3 %	3 %	1 %	
Inntekt								
<200.000	57	40 %	30 %	11 %	8 %	8 %	4 %	
200.000-399.999	186	63 %	21 %	7 %	5 %	3 %	1 %	
400.000-599.999	342	73 %	18 %	3 %	4 %	2 %	1 %	
600.000-799.999	361	62 %	20 %	5 %	7 %	4 %	1 %	
800.000-999.999	327	72 %	19 %	2 %	4 %	3 %	0 %	
1.000.000-1.199.999	209	76 %	17 %	2 %	1 %	2 %	2 %	
1.200.000-1.399.999	135	69 %	17 %	7 %	3 %	4 %	1 %	
1.400.000>	109	65 %	22 %	3 %	6 %	2 %	2 %	
Ukjent	166	65 %	14 %	8 %	3 %	5 %	4 %	
Region								
Sogdalen Nord	117	80 %	9 %	3 %	5 %	3 %	0 %	
Sogdalen Syd	580	64 %	24 %	4 %	4 %	3 %	1 %	
Søgne Øst	548	69 %	16 %	5 %	4 %	4 %	0 %	
Søgne Vest	647	68 %	18 %	5 %	5 %	4 %	1 %	

- Små kjønnsforskjeller.
- Synkende mobilitet med stigende alder. I befolkningen under 30 år har halvparten (48%) flytteplaner. Blant 60+-åringene gjelder det for to av ti (22%).
- Økonomiske hindringer blant personer med lav inntekt (de yngste): Blant personer med inntekt under 400.000 sier om lag én av ti at de ønsker å flytte, men ikke finner passende bolig.
- Noe varierende mobilitet i de fire regionene. Andelen i bevegelse er høyest i Songdalen Syd (36% - hvorav de fleste ønsker å flytte, uten å være aktive i markedet). Lavest andel finner vi i Songdalen Nord, der åtte av ti (80%) uansett ikke ønsker å flytte.

Igjen kan livsfaseperspektivet være illustrerende for flyttepreferansene (Figur 2.2). Blant personer som bor hos sine foreldre har seks av ti flytteplaner, selv om de fleste ennå ikke er aktive i boligmarkedet. Deretter synker mobiliteten ettersom man etablerer seg og får barn. Blant personer som er etablert med partner og barn, eller man er passert 45 og bor sammen med partner, sier syv av ti at de absolutt ikke vil flytte. Unntak er aleneforsørgende med barn, der mobiliteten er litt høyere. Endelig øker mobiliteten noe igjen blant aleneboende i høy alder. Vi merker oss dessuten at andelen personer som faktisk er på flyttefot er høyest i perioden da man etablerer seg med partner, og etter hvert med barn, eller når barna er flyttet ut om man lever alene med partner.

Figur 2.2 Flytteplaner etter livsfase. Prosent.

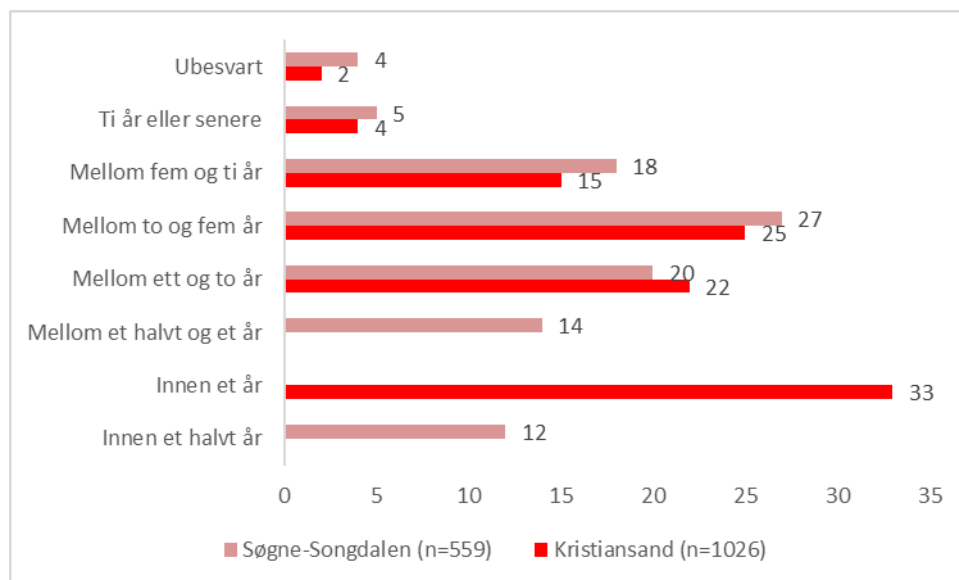
Bevegelsesmønsteret speiler ellers situasjonen i Kristiansand. I begge områdene er mobiliteten høyest blant de yngste. Samtidig er mobilitetsnivået noe høyere i Kristiansand, der seks av ti blant de yngste har flytteplaner.

La oss se litt nærmere på ønsker og behov blant dem som har flytteplaner – det vil si alle som ikke sier at de absolutt ikke ønsker å flytte.

Flytter på mellomlang sikt

De fleste med flytteplaner tenker på mellomlang sikt (Figur 2.3).

Figur 2.3 Tidshorisont for flytting, blant personer med flytteplaner i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Tre av ti (27%) planlegger å flytte med to-fem års horisont, mens om lag like store andeler (18% og 20%) flytter om fem-ti år eller om ett-to år henholdsvis. Om lag én av ti (12%) vil flytte innen et halvt år, eller innen ett år (15%), mens fem av hundre vil flytte først om ti år eller senere.

Svarkategoriene for dette spørsmålet er litt annerledes enn i vurderingen blant kristiansanderne, i det kategorien nærmest i tid er delt i to. Uansett, mens andelen på flyttefot er noe høyere i Kristiansand, er flere bevegelser også nærmere forestående her: Tre av ti kristiansandere med flytteplaner har planer om å flytte innen et år, fem av ti flytter på to års sikt, åtte har flyttet innen fem år.

Flytteplanene i Søgne-Songdalen kjennetegnes for øvrig av at (Tabell 2.2):

- Kvinner og menn er like mobile.
- Det er mobilitet over hele aldersspekteret, samtidig som mobiliteten er høyere blant de unge enn blant de eldre: I aldersgruppene under 45 år planlegger seks av ti flytting innen to år. Blant de eldste over 60 år gjelder dette for fire av ti.

Tabell 2.2 Tidshorisont for flytting etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Mellom et			Mellom			Ukjent
		Innen et halvt år	halvt år og et år	Mellom et og to år	Mellom to og fem år	fem og ti år	10 år eller senere	
Alle	559	12 %	14 %	20 %	27 %	18 %	5 %	4 %
Kjønn								
Mann	250	12 %	12 %	22 %	26 %	20 %	4 %	4 %
Kvinne	299	11 %	17 %	19 %	27 %	17 %	6 %	3 %
Alder								
<30 år	130	17 %	17 %	24 %	26 %	13 %	1 %	2 %
30-44 år	131	9 %	12 %	26 %	24 %	19 %	8 %	3 %
45-59 år	177	12 %	14 %	11 %	30 %	22 %	5 %	6 %
60år>	121	8 %	14 %	18 %	29 %	19 %	7 %	4 %
Inntekt								
<200.000	31	29 %	20 %	29 %	20 %	0 %	0 %	2 %
200.000-399.999	64	16 %	19 %	15 %	25 %	16 %	9 %	1 %
400.000-599.999	86	10 %	21 %	21 %	26 %	15 %	3 %	4 %
600.000-799.999	122	10 %	13 %	22 %	35 %	13 %	2 %	4 %
800.000-999.999	89	9 %	10 %	23 %	21 %	29 %	6 %	3 %
1.000.000-1.199.999	45	6 %	12 %	11 %	37 %	21 %	9 %	4 %
1.200.000-1.399.999	39	8 %	16 %	15 %	20 %	28 %	13 %	0 %
1.400.000>	35	10 %	4 %	26 %	25 %	27 %	3 %	5 %
Ukjent	48	18 %	11 %	18 %	23 %	17 %	5 %	7 %
Region								
Songdalen Nord	23	12 %	20 %	27 %	14 %	18 %	8 %	0 %
Songdalen Syd	199	10 %	11 %	19 %	29 %	23 %	5 %	4 %
Søgne Øst	148	12 %	16 %	23 %	26 %	16 %	8 %	0 %
Søgne Vest	189	14 %	16 %	19 %	27 %	15 %	5 %	4 %

- Mobilitetshorisonten utvides med stigende inntekt (og alder): Blant personer med inntekt under 200.000 har åtte av ti (78%) flyttet innen to år. Blant personer med 1 mill. eller høyere inntekt, vil halvparten flytte med to-ti års horisont.
- Mobilitetshorisonten er noe lavere i Songdalen Syd (to av ti vil flytte innen et år) enn i de tre andre regionene (tre av ti).

Ettersom mobiliteten i stor grad styres av demografiske forhold, speiler flytteplanene i Søgne-Songdalen de demografiske trekkene i Kristiansand, men da på et lavere mobilitetsnivå:

- Mens tre av ti (34%) unge under 30 år i Søgne-Songdalen vil flytte innen et år, gjelder det samme for halvparten (50%) av kristiansanderne i denne aldersgruppen. Mens halvparten av de eldste over 60 år i Søgne-Songdalen vil flytte på to-ti års horisont, gjelder det tilsvarende for seks av ti (56%) kristiansandere. Det er med andre ord særlig de unge kristiansanderne som viser høy mobilitet.
- I Kristiansand er mobiliteten høyest i Ålefjær der seks av ti (64%) oppgir å ville flytte innen et år, mens den er relativt høy også i Kvadraturen (47%) samt på Lund (41%) og Hellemyr (40%). Samtidig er den utpreget lav på Flekkerøy (6%) og dels på Strai, Mosby og i Ytre Randesund

(der to av ti vil flytte innen et år, henholdsvis). Søgne-Songdalen-regionene plasserer seg i nedre halvdel av kristiansandsintervallet.

2.2 Flyttemotivasjon

Vi har ovenfor sett at boligtype og beliggenhet hyppigst ble nevnt som utslagsgivende ved valg av nåværende bolig. Vi kan da forvente at de samme egenskapene vil dominere begrunnelsene for valg av fremtidig bolig, blant dem som er på flyttefot

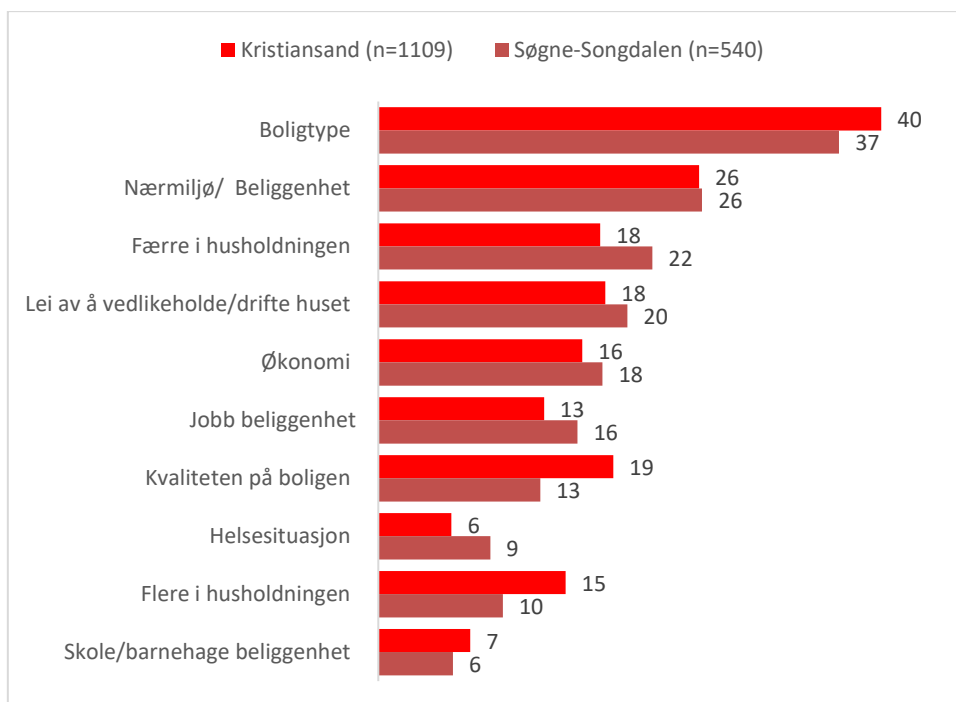
Motiveres av boligtype

Innbyggere med flytteplaner er stilt overfor ti mulige begrunnelser for flytting, og bedt om å peke ut de inntil tre viktigste. I snitt har man valgt 1,8 av disse (Figur 2.4).

Øverst på listen finner vi igjen de samme egenskapene som fremhevet for valg av nåværende bolig; boligtype (37%) og beliggenhet (26%). Deretter følger familiereduksjon (22%) samt ønske om å slippe boligvedlikehold (20%). Én-to av ti vektlegger økonomi og beliggenhet ift. jobb. Én av ti viser til boligens kvalitet, helsesituasjon, familieførøkelse eller beliggenhet ift. skole/barnehage.

Motivasjonene er gjennomgående de samme i Søgne-Songdalen som i Kristiansand. Boligens kvalitet og familieførøkelse vektlegges av noe færre i Søgne-Songdalen, mens noe flere peker på familiereduksjon. Men avvikene er generelt sett små.

Figur 2.4 Flyttemotivasjon blant personer med flytteplaner i Søgne-Songdalen og i Kristiansand.
Prosent.

Variasjonene etter flytteårsak er mer utpregede enn de sosiale og demografiske begrunnelsene for flytteønsket. Boligtype og nærmiljø dominerer i alle lag av befolkningen. Samtidig er flere av de hyppig nevnte begrunnelsene livsfaserelaterte. Vi merker oss at (Tabell 2.3):

Tabell 2.3 Flyttemotivasjon blant personer med flytteplaner etter kjønn, alder, inntekt og region. Inntil tre årsaker. Prosent.

Bakgrunn	n	Skole/barnehage beliggenhet	Helsesituasjon	Flere i husholdningen	Kvaliteten på boligen	Jobb beliggenhet	Økonomi	Lei av å vedlikeholde/drifte huset	Færre i husholdningen	Nærmiljø/Beliggenhet	Boligtype
Alle	565	6 %	9 %	10 %	13 %	16 %	18 %	20 %	22 %	26 %	37 %
Kjønn											
Mann	297	7 %	7 %	10 %	15 %	14 %	19 %	22 %	23 %	26 %	38 %
Kvinne	268	5 %	11 %	10 %	11 %	17 %	16 %	18 %	21 %	26 %	36 %
Alder											
<30 år	158	9 %	4 %	14 %	16 %	23 %	26 %	6 %	20 %	26 %	42 %
30-44 år	154	10 %	3 %	17 %	20 %	16 %	20 %	8 %	12 %	30 %	42 %
45-59 år	153	3 %	7 %	4 %	9 %	17 %	11 %	30 %	38 %	26 %	32 %
60år>	109	0 %	30 %	0 %	7 %	2 %	11 %	43 %	18 %	19 %	27 %
Inntekt											
<200.000	37	11 %	0 %	7 %	12 %	39 %	40 %	5 %	15 %	14 %	32 %
200.000-399.999	64	2 %	28 %	16 %	17 %	3 %	24 %	14 %	10 %	22 %	36 %
400.000-599.999	88	4 %	7 %	8 %	13 %	11 %	22 %	18 %	20 %	20 %	40 %
600.000-799.999	130	8 %	11 %	11 %	13 %	17 %	15 %	21 %	20 %	26 %	34 %
800.000-999.999	90	6 %	10 %	9 %	10 %	16 %	11 %	26 %	23 %	23 %	46 %
1.000.000-1.199.999	46	3 %	2 %	9 %	12 %	10 %	9 %	23 %	22 %	33 %	35 %
1.200.000-1.399.999	41	8 %	4 %	10 %	18 %	21 %	7 %	21 %	21 %	39 %	38 %
1.400.000>	35	5 %	0 %	3 %	16 %	17 %	19 %	25 %	53 %	35 %	31 %
Ukjent	44	5 %	9 %	7 %	9 %	17 %	20 %	25 %	29 %	29 %	29 %
Region											
Songdalen Nord	19	0 %	13 %	6 %	22 %	20 %	9 %	4 %	10 %	28 %	32 %
Songdalen Syd	204	6 %	9 %	9 %	14 %	14 %	15 %	25 %	23 %	29 %	33 %
Søgne Øst	141	4 %	9 %	10 %	15 %	14 %	18 %	22 %	26 %	24 %	39 %
Søgne Vest	211	8 %	9 %	10 %	11 %	17 %	21 %	15 %	20 %	23 %	39 %

- Antall årsaker stort sett er det samme på tvers av regionen, og varierer mellom laveste 1,4 i Songdalen Nord og 2,0 i inntektskategorien over 1,4 mill. Antall preferanser synker imidlertid med stigende alder, fra 1,9 blant de yngste til 1,6 blant de eldste.
- Kvinner og menn har de samme motivasjonene.
- De yngre (førstegangsetablerere) legger i større utstrekning vekt på boligegenskaper og økonomi, mens de eldre tilsvarende vektlegger familiereduksjon og vedlikeholdstretthet. Dessuten viser tre av ti over 60 år til helsesituasjon.

- På det laveste inntektsnivået nevnes ikke overraskende økonomi, mens både økonomi og helse slår inn blant dem med inntekt på kr 2-400.000.
- Innbyggere i Songdalen Nord utmerker seg med noe større vekt på boligkvalitet og jobbreise, mens noe flere i Songdalen Syd og Søgne Øst er lei av vedlikehold. Økonomi nevnes av færre i Songdalen Nord enn i Søgne Vest.

Flyttemotivasjonene speiler situasjonen i Kristiansand, der boligtype hyppigere nevnes blant de yngre enn blant de eldre, betydningen av økonomi synker med stigende inntekt, o.l. Men, mens betydningen av både boligtype og beliggenhet i relativt liten grad varierer geografisk i Søgne-Songdalen, viser disse begrunnelsene til dels betydelige bydelsvariasjoner i Kristiansand.

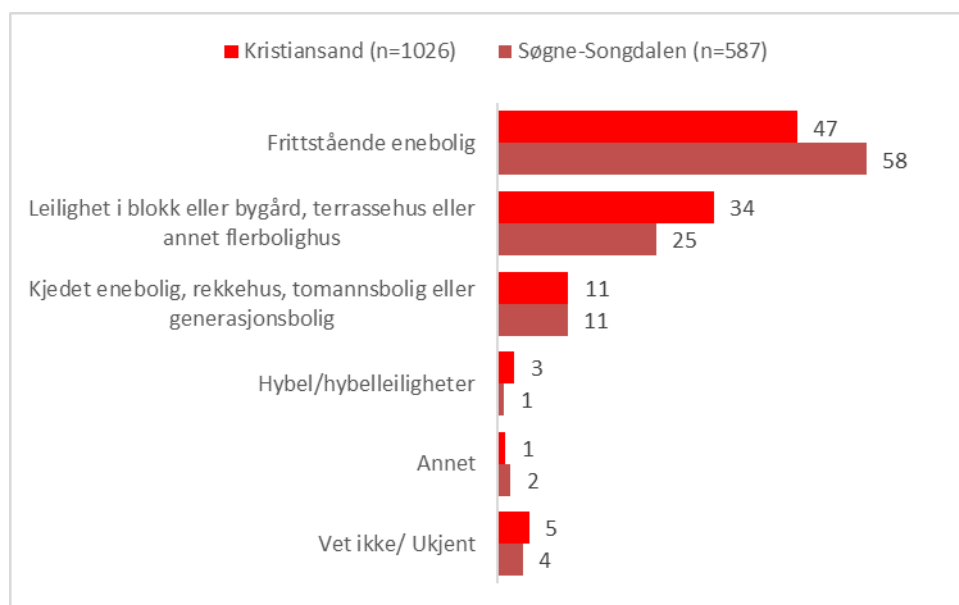
2.3 Boligønske

Når de fleste med flytteplaner motiveres av ønske om å skifte boligtype, er det interessant å se nærmere på hva slags bolig de tenker seg.

Ønsker frittstående enebolig

Flertallet av innbyggerne i Søgne-Songdalen bor i frittstående enebolig. Det kan derfor være grunn til å anta at både førstegangsetablerere og de som bytter bolig vil foretrekke denne eierformen.

Figur 2.5 Foretrukket boligtype blant personer med flytteplaner i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Det er da også tilfelle: Den hyppigst foretrukne boligtypen er frittstående enebolig (Figur 2.5). Seks av ti med flytteplaner foretrekker denne boligtypen. Videre ønsker to-tre av ti (25%) leilighet, mens én av ti (11) ser i retning av rekkehus e.l. I underkant av én av ti har «annen» preferanse, eller tar ikke stilling.

Preferansene avviker lite fra de tilsvarende i Kristiansand. Noe flere kristiansandere ønsker å leie leilighet, på bekostning av andelen med preferanse for frittstående enebolig.

Igjen, og ettersom preferansene er relativt entydige, forventer vi også relativt små variasjoner etter sosial- og demografisk bakgrunn (Tabell 2.4). Mønsteret er ganske entydig, der ønsket om frittstående enebolig gjør seg gjeldende uavhengig av bakgrunn. Samtidig registrerer vi noen systematiske avvik:

- Menn (syv av ti) foretrekker i større grad enn kvinner (halvparten) å bo i enebolig. Kvinner peker i noe større utstrekning (16%) mot rekkehus enn menn (6%).
- Personer i alderen 45-49 år (29%) og særlig personer eldre enn 60 år (56%) ønsker å flytte i leilighet.
- Behovet for hybelleiligheter gjør seg sterkest gjeldende på det laveste inntektsnivået, der én av ti ønsker slik bolig.
- Personer i Songdalen Nord peker i mindre utstrekning på leilighet, til fordel for «andre» typer bolig (8%) eller tar ikke stilling (7%).

Tabell 2.4 Foretrukket boligtype, blant personer med flytteplaner, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

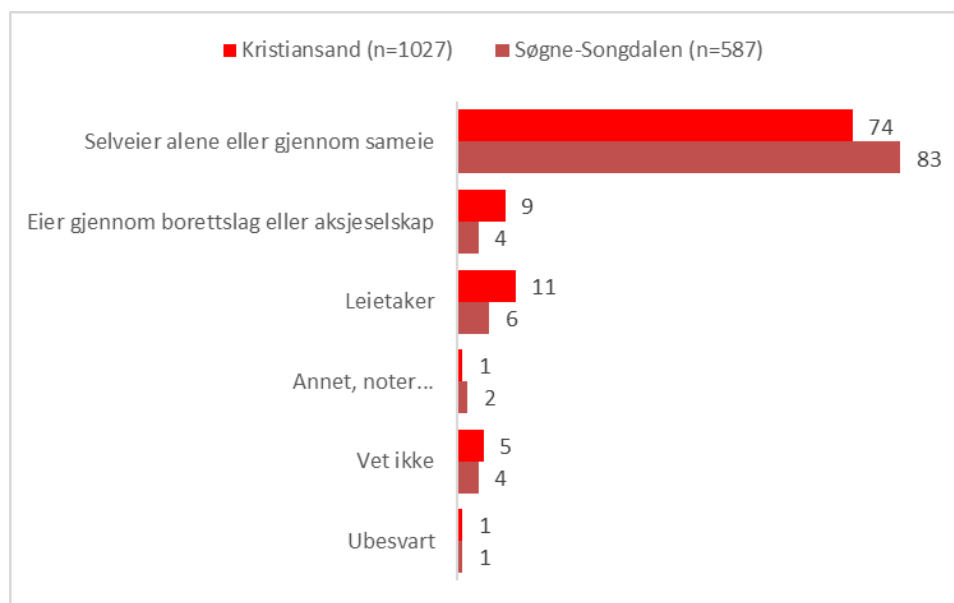
Bakgrunn	n	Bakgrunn						
		Frittstående enebolig	Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig	Leilighet i blokk eller bygård, terrassehus eller annet fler	Hybel/hybelleiligheter	Annet	Vet ikke /Ukjent	
Alle	587	58 %	11 %	25 %	1 %	2 %	3 %	
Kjønn								
Mann	262	67 %	6 %	23 %	1 %	2 %	1 %	
Kvinne	314	50 %	16 %	26 %	1 %	3 %	5 %	
Alder								
<30 år	136	71 %	10 %	14 %	3 %	0 %	3 %	
30-44 år	135	75 %	10 %	9 %	0 %	4 %	2 %	
45-59 år	187	55 %	9 %	29 %	0 %	3 %	4 %	
60år>	129	21 %	15 %	56 %	1 %	2 %	5 %	
Inntekt								
<200.000	33	65 %	12 %	15 %	9 %	0 %	0 %	
200.000-399.999	66	42 %	17 %	36 %	1 %	1 %	1 %	
400.000-599.999	90	61 %	15 %	20 %	0 %	0 %	4 %	
600.000-799.999	127	58 %	8 %	27 %	0 %	6 %	2 %	
800.000-999.999	90	53 %	10 %	34 %	0 %	2 %	2 %	
1.000.000-1.199.999	48	73 %	11 %	12 %	0 %	0 %	3 %	
1.200.000-1.399.999	40	71 %	3 %	18 %	0 %	4 %	4 %	
1.400.000>	37	71 %	4 %	25 %	0 %	0 %	0 %	
Ukjent	56	46 %	12 %	26 %	2 %	2 %	13 %	
Region								
Songdalen Nord	23	59 %	13 %	13 %	0 %	8 %	7 %	
Songdalen Syd	205	58 %	8 %	28 %	1 %	2 %	3 %	
Søgne Øst	163	59 %	10 %	25 %	1 %	3 %	8 %	
Søgne Vest	196	58 %	13 %	23 %	1 %	1 %	2 %	

Behovene er igjen stort sett de samme som blant kristiansanderne og viser dels til at boligetablering er et generelt fenomen på tvers av hele landet. Også i Kristiansand er hybel/ hybelleilighet i størst utstrekning foretrukket blant de yngste under 30 år. I alderen 30-44 år foretrekkes frittstående enebolig (syv av ti). Leilighet, terrassehus eller annet flerbolighus er det mest foretrukne alternativet blant 45-59 åringene (halvparten), og særlig blant dem eldre enn 60 år, i begge regionene. Regionalt utmerker særlig Flekkerøy og Strai seg med høy grad av preferanse for enebolig (syv-åtte av ti), som da også ligger betydelig over Søgne-Songdalen-regionene.

Ønsker selveierbolig

De fleste innbyggerne i Søgne-Songdalen eier boligen sin, og selveierformen ligger til grunn for landets boligpolitikk. Det kan derfor være grunn til å anta at både førstegangsetablerere og dem som bytter bolig vil foretrekke denne eierformen.

Figur 2.6 Foretrukket eierform blant personer med flytteplaner i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Også dette bekreftes. Åtte av ti (83%) personer med flytteplaner tenker seg en selveierbolig. I tillegg vil fire av hundre være selveiere, men gjennom selskap. Seks av hundre vil leie. Andelen som ønsker selveier er *noe* høyere enn i Kristiansand (74%), der flere kristiansandere ønsker å eie via selskap, eller å leie (begge én av ti). Sammenliknet med dagens eierstruktur ønsker noe flere å bli selveiere, i begge regionene.

Når preferansene er så vidt entydige og forankret i dagens eierstruktur, kan vi videre anta at preferansene i begrenset grad vil variere med flytternes bakgrunn (Tabell 2.5). Variasjonene følger dagens eierstruktur, der ønsket om selveierbolig gjør seg gjeldende i alle kategorier flyttere:

- Kvinner ønsker selveierbolig i samme utstrekning som menn.
- Andelen leietakere gjør seg stort sett gjeldende blant de yngste under 30 år.
- Ønsket om selveier stiger med inntekten. På de laveste inntektstrinnene ønsker to av ti å leie.
- Mens andelen eiere i hele befolkningen viser små variasjoner på tvers av de fire regionene, er den noe lavere i Songdalen Nord enn i de tre andre regionene.

Tabell 2.5 Foretrukket eierform blant personer med flytteplaner etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent

Bakgrunn	n	Eier gjennom				Vet ikke/ Ukjent
		Selveier alene eller gjennom sameie	borettslag eller aksjeselskap	Leietaker	Annet	
Alle	587	83 %	4 %	6 %	2 %	4 %
Kjønn						
Mann	262	86 %	3 %	6 %	2 %	2 %
Kvinne	314	80 %	6 %	6 %	2 %	6 %
Alder						
<30 år	136	83 %	1 %	11 %	1 %	4 %
30-44 år	136	91 %	2 %	2 %	2 %	2 %
45-59 år	187	84 %	6 %	4 %	2 %	4 %
60år>	129	70 %	11 %	5 %	3 %	7 %
Inntekt						
<200.000	33	68 %	0 %	24 %	8 %	8 %
200.000-399.999	66	71 %	6 %	17 %	0 %	7 %
400.000-599.999	90	80 %	5 %	7 %	2 %	4 %
600.000-799.999	127	84 %	5 %	2 %	3 %	4 %
800.000-999.999	90	91 %	9 %	1 %	0 %	0 %
1.000.000-1.199.999	48	94 %	2 %	0 %	0 %	2 %
1.200.000-1.399.999	40	98 %	2 %	0 %	0 %	2 %
1.400.000>	37	90 %	5 %	0 %	0 %	2 %
Ukjent	56	67 %	3 %	8 %	3 %	15 %
Region						
Songdalen Nord	23	72 %	0 %	11 %	3 %	5 %
Songdalen Syd	205	85 %	5 %	3 %	2 %	4 %
Søgne Øst	163	82 %	6 %	6 %	1 %	5 %
Søgne Vest	196	81 %	3 %	8 %	2 %	4 %

2.4 Finansiering

Vi har innledningsvis sett at norsk boligpolitikk har som formål å tilrettelegge for at alle skal kunne eie sin egen bolig. Samtidig er boligen gjerne husstandens største finansielle investering. I en tid med raskt stigende boligpriser er særlig terskelen inn i boligmarkedet for mange blitt høy.

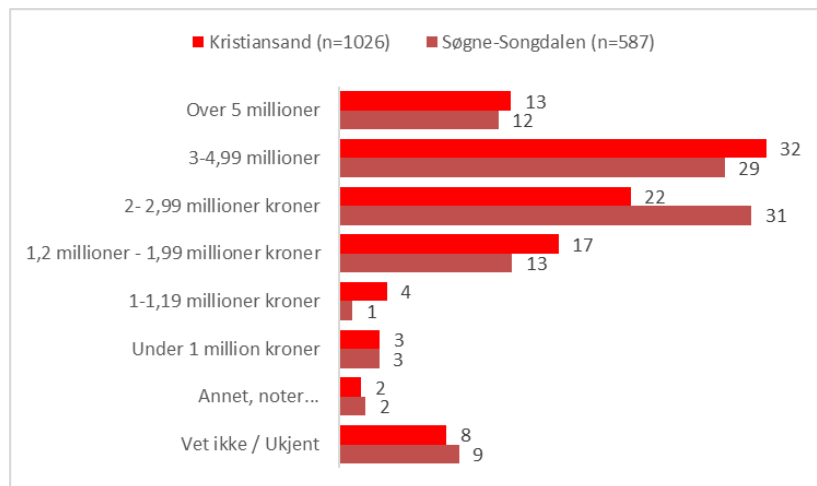
Vil betale 2-5 mill.

Boligbudsjettet ved flytting vil i dagens marked i stor grad avhenge av i hvilken grad man kan re-investere tidligere bolig eller skal starte fra scratch. Tilsvarende vil muligheten for å få lån, og

rentenivået i sin alminnelighet, legge føringer. Uansett betingelser, har vi bedt befolkningen med flytteplaner om hvor mye de er villig til å betale for den ønskede boligen.

De fleste (seks av ti) er villige til å legge 2-5 mill. kroner på bordet (Figur 2.7). Markedet over 5 mill. er begrenset (én av ti), og det samme gjelder boliger til rundt 1 mill. eller mindre.

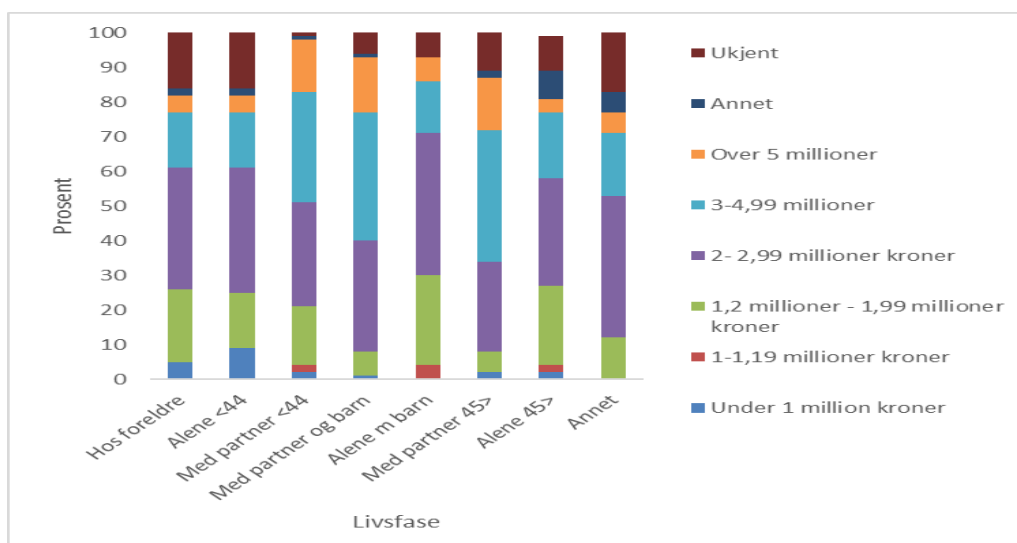
Figur 2.7 Betalingsvilje for preferert bolig blant personer med flytteplaner, i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Betalingsviljen varierer imidlertid i begrenset grad med hvilken boligtype man ønsker – fem-seks av ti ligger i intervallet 2-5 mill. uansett om man ønsker enebolig rekkehus eller blokkleilighet. Og andelen som har 5 mill. eller mere å rutte med, er bare *noe* høyere blant dem som foretrekker å bli boende, om de ikke har midler til å kjøpe, enn i den øvrige befolkningen (ikke vist).

Betrakter vi betalingsviljen/-evnen etter livsfase, bekreftes det at denne er høyest i den yrkesaktive livsfasen (Figur 2.8).

Figur 2.8 Betalingsvilje for ny bolig blant personer med flytteplaner, etter livsfase. Prosent, n=587.

For det første merker vi oss at mange hjemmeboende, unge- og eldre aleneboende samt par over 45, ikke tar stilling. Dette faller da sammen med generelt lavere flytteaktivitet i disse kategoriene. Den høyeste kjøpekraften finner vi blant personer som er i etableringsfasen med partner eller barn, samt blant eldre par, der én-to av ti har fem mill. eller mer til rådighet. Aleneboende med barn markerer igjen et unntak, og antyder at det å bli aleneforsørger for flere begrenser det økonomiske handlingsrommet.

Ellers speiler betalingsvilligheten situasjonen i Kristiansand, samtidig som andelen beboere i Søgne-Songdalen som er villige til å legge 2-3 mill. på bordet er noe høyere, på bekostning av alle de øvrige priskategoriene, enn i Kristiansand.

Igjen kan vi forventet at betalingsvilligheten særlig knyttes til betalingsevne, der personer med høyest inntekt også er villige til å legge flest kroner i potten (Tabell 2.6):

Tabell 2.6 Betalingsvilje for preferert bolig blant personer med flytteplaner etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	1,2 millioner -							Vet ikke / Ukjent
		Under 1 million kroner	1-1,19 millioner kroner	1,19 millioner kroner	2- 2,99 millioner kroner	3-4,99 millioner kroner	Over 5 millioner kroner	Annet	
Alle	587	3%	1%	12%	31%	29%	12%	2%	10%
Kjønn									
Mann	262	3%	0%	8%	33%	32%	15%	1%	7%
Kvinne	314	2%	1%	17%	28%	27%	9%	2%	13%
Alder									
<30 år	136	6%	1%	17%	31%	25%	6%	2%	13%
30-44 år	135	1%	0%	13%	37%	26%	16%	1%	6%
45-59 år	187	2%	1%	11%	31%	31%	16%	1%	8%
60år>	129	2%	0%	7%	25%	38%	10%	5%	13%
Inntekt									
<200.000	33	12%	5%	21%	17%	11%	7%	4%	23%
200.000-399.999	66	2%	1%	34%	28%	13%	4%	4%	14%
400.000-599.999	90	2%	0%	19%	46%	21%	1%	3%	7%
600.000-799.999	127	2%	1%	10%	42%	31%	6%	2%	6%
800.000-999.999	90	2%	0%	5%	32%	51%	10%	0%	0%
1.000.000-1.199.999	48	0%	0%	0%	29%	41%	24%	0%	6%
1.200.000-1.399.999	40	0%	0%	6%	21%	33%	39%	0%	2%
1.400.000>	37	0%	0%	0%	10%	41%	42%	0%	8%
Ukjent	56	8%	2%	11%	17%	18%	8%	2%	34%
Region									
Songdalen Nord	23	0%	4%	32%	43%	8%	4%	0%	10%
Songdalen Syd	205	2%	1%	15%	35%	26%	7%	1%	11%
Søgne Øst	163	2%	0%	5%	30%	31%	22%	2%	12%
Søgne Vest	196	4%	1%	13%	27%	33%	9%	3%	14%

- Kvinner har et noe lavere budsjett enn menn, samtidig som kjønnsvariasjonene er små.
- Betalingsevnen er høyest i alderen 30-59 år (og da man er yrkesaktiv og gjerne kan håndtere høyest gjeld) , der to av ti har 5 mill. eller mer å legge i boligen.

- Betalingsevnen stiger med stigende inntekt: Blant personer med inntekt under kr 200.00 har fem-seks av ti maksimalt 3 mill. kroner til rådighet (to av ti er usikre). Blant personer med 1.4 mill. eller høyere inntekt har syv-åtte av ti 3 mill. eller mer.
- Betalingsevnen er høyest i Søgne Øst, der to av ti har 5 mill. eller mer til disposisjon, og lavest i Songdalen Nord, der åtte av ti har maksimalt 3 mill.

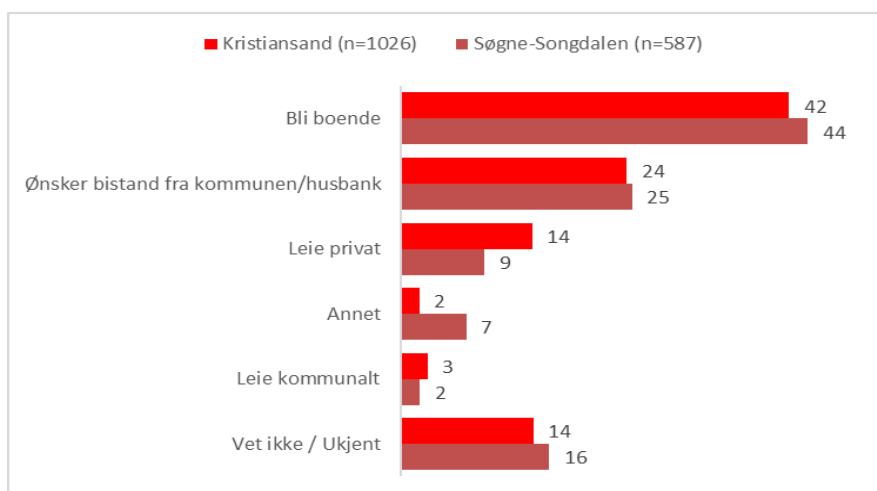
Samtidig som betalingsvilligheten er noe lavere i Søgne-Songdalen enn i Kristiansand, gjør den seg gjeldende på samme måte i begge befolkningene: Også i Kristiansand er den høyest i 30-59 års alder, samtidig som aldersgruppen over 60 år ikke avviker vesentlig, og stiger som i Kristiansand med stigende inntekt.

Det mest interessante når det gjelder sammenligningen mellom de to regionene er i så måte kanskje de lokale variasjonene innen dem: Dersom vi fokuserer områdene med høyest andel som har 5 mill. eller mer til disposisjon, og der samtidig halvparten eller flere har over 3 mill., finner vi disse i Kristiansand blant innbyggerne på Lund-Sødal, Justvig og i Indre og Ytre Randesund. Disse områdene tilsvarer da bildet i Søgne Øst. Motsatt speiler Songdalen Nord situasjonen i kristiansandsregionen Mosby.

Blir boende om økonomien ikke strekker til

Selv om pris ikke nødvendigvis er avgjørende, setter økonomien for de fleste grenser for i hvilken grad boligdrømmen kan realiseres. Innbyggere i Søgne-Songdalen, som tenker på å flytte, er stillet eksplisitt overfor denne begrensningen. Spørsmålet er hva de ville gjøre dersom de ikke skulle ha økonomisk mulighet til å kjøpe ønsket bolig. Nå er det i og for seg flere mulige opsjoner i en slik situasjon, slik som å gå ned i boligstørrelse eller – kvalitet, flytte til et område med lavere prisnivå, etc. I dette tilfellet fokuseres eierforhold og finansiering (Figur 2.9).

Figur 2.9 Alternativer løsninger dersom økonomien ikke strekker til, blant folk med flytteplaner i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Fire av ti med flytteplaner sier at de vil bli boende dersom de ikke har økonomi til å flytte. To-tre av ti ønsker bistand fra kommunen/husbanken, mens én av ti vil leie privat eller foreta seg noe «annet».¹⁷ De færreste (to av hundre) ønsker å leie kommunal bolig. Endelig har flere vansker med å forestille seg denne situasjonen – to av ti sier «Vet ikke».

Preferansene speiler situasjonen blant kristiansanderne, samtidig som noe færre i Søgne-Songdalen nevner privat leieforhold til fordel for «annen» aktivitet.

Det er særlig innbyggernes alder/økonomi som er interessant i denne sammenhengen, da førstegangsetablerende vil ha særlige utfordringer i å etablere seg i boligmarkedet (Tabell 2.7):

Tabell 2.7 Alternativer løsninger dersom økonomien ikke strekker til, blant folk med flytteplaner, etter kjønn, alder, inntekt og region.¹⁸

Bakgrunn	n	Ønsker bistand fra kommunen/husbanken til anskaffelse					
		av bolig	Leie privat	Leie kommunalt	Bli boende	Annet	Vet ikke/Ukjent
Alle	587	25 %	10 %	1 %	44 %	7 %	14 %
Kjønn							
Mann	262	24 %	10 %	1 %	46 %	8 %	12 %
Kvinne	314	25 %	10 %	2 %	42 %	5 %	15 %
Alder							
<30 år	136	32 %	14 %	1 %	38 %	4 %	10 %
30-44 år	135	31 %	9 %	2 %	44 %	5 %	11 %
45-59 år	187	18 %	8 %	0 %	54 %	8 %	12 %
60år>	129	14 %	8 %	3 %	38 %	11 %	25 %
Inntekt							
<200.000	33	50 %	13 %	3 %	19 %	6 %	9 %
200.000-399.999	66	35 %	10 %	5 %	33 %	6 %	12 %
400.000-599.999	90	24 %	13 %	0 %	44 %	5 %	14 %
600.000-799.999	127	30 %	10 %	0 %	43 %	4 %	13 %
800.000-999.999	90	15 %	10 %	0 %	55 %	5 %	15 %
1.000.000-1.199.999	48	8 %	10 %	0 %	67 %	8 %	6 %
1.200.000-1.399.999	40	17 %	5 %	3 %	45 %	6 %	25 %
1.400.000>	37	22 %	2 %	0 %	57 %	8 %	11 %
Ukjent	56	19 %	11 %	6 %	29 %	16 %	21 %
Region							
Songdalen Nord	23	28 %	8 %	0 %	57 %	0 %	8 %
Songdalen Syd	205	26 %	8 %	2 %	43 %	5 %	14 %
Søgne Øst	163	23 %	9 %	2 %	44 %	10 %	11 %
Søgne Vest	196	24 %	12 %	1 %	43 %	6 %	13 %

- Kvinner og menn gjør de samme vurderingene.
- Personer under 45 år har gjennomgående to opsjoner: å bli boende (fire av ti) eller søke finansiell bistand (tre av ti). Ellers vil én av ti leie privat. I aldergruppene 45-59 år vil flertallet bli boende. Innbyggere over 60 år tar i større grad ikke stilling (to-tre av ti sier «Vet ikke»).

¹⁷ Kartleggingen definerer ikke eksplisitt hva som ligger i begrepet «bistand fra kommunen/husbanken», samt hvilke betingelser som eventuelt ville knyttes til slik bistand.

¹⁸ Spørsmålene er stilet til personer som kan tenke seg å flytte, eller som er i flytteprosess. Utvalget er dermed begrenset (n=587), og nedbrytning på undergrupper gir stor usikkerhet på enkelttall.

- Ønske om finansiell bistand, gjør seg særlig gjeldende blant personer med lav inntekt. I kategorien under kr 200.000 sier halvparten at de ville søke kommunen/husbanken. Reduksjon i andelen som vil søke bistand, med stigende inntekt, motsvarer en økende andel som vil bli boende i nåværende bolig.
- Noe flere i Songdalen Nord oppgir å ville bli boende. Ellers er de regionale forskjellene små.

Også i Kristiansand er det særlig personer under tretti år som vil bli boende der de er, om de ikke har råd til ny bolig. Og tilsvarende ønsker tre av ti i denne kategorien å søke bistand fra kommunen/husbanken. Noe flere i denne aldersgruppen i Kristiansand ønsker å leie privat og speiler dels at fire av ti Kristiansandere i den laveste inntektskategorien ønsker privat leieforhold. Som i Søgne-Songdalen ønsker halvparten i aldersgruppen 45 til 59 år å bli boende der de er, mens andelen som vil bli boende generelt sett stiger med stigende inntekt i begge regionene.

3. BOLIGPREFERANSER

Mens vi så langt har belyst boligvalg ved dagens boligsituasjon, samt preferanser blant folk på flyttefot, ser vi nå avslutningsvis nærmere på befolkningens *generelle vurderinger* av boligmarkedet; Hva slags bolig man aller helst kan tenke seg, hvor man helst vil bo, og ikke minst i hvilken grad tilpasninger i dagens bolig kan forlenge botiden. Beskrivelsen gir samtidig grunnlag for å vurdere i hvilken grad kommunens tilrettelegging i boligmarkedet svarer til befolkningens behov.

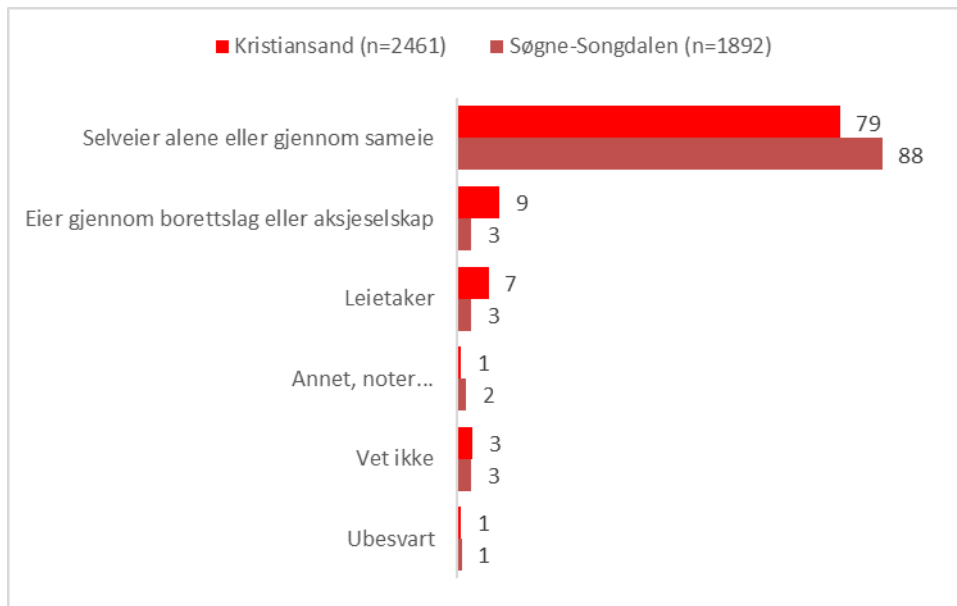
3.1 Foretrukket bolig

Vi nevnte innledningsvis at boligkjøp for de fleste er en av de største økonomiske investeringene man fortar i livet. Samtidig har etterspørselen etter boliger på landsbasis, særlig i landets sentrale strøk, vært større enn tilbudet, og prisene er presset opp. Terskelen for å etablere seg er for mange blitt uoverstigelig. I hvilken grad speiler dagens bolig befolkningens egentlige behov?

Foretrekker selveier

De fleste innbyggerne i Søgne-Songdalen bor i selveiet bolig, og vi kan i utgangspunktet anta at valget speiler preferansene. Hvilket også bekreftes: Ni av ti foretrekker selveiet bolig, åtte-ni av ti som selv/sameier, tre av hundre som medeier i borettslag eller aksjeselskap. I underkant av én av ti (7%) ønsker å fortsette som leietaker (Figur 3.1).

Figur 3.1 Foretrukket eieform i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Andelen som foretrekker selveierbolig er noe høyere enn i Kristiansand (79%), samtidig som noe flere kristiansandere ønsker å eie i borettslag eller aksjeselskap. Andelen leietakere er også litt høyere i Kristiansand enn i Søgne-Songdalen. Forskjellene vil dels speile boligstrukturen i de to regionene, der tilbudet på flermannsboliger og blokker vil være større i Kristiansand.

Preferansene i Søgne-Songdalen vil således både kunne speile innbyggernes livssituasjon og reflektere boligtilbudet i det markedet de befinner seg i eller styrer mot. Når boligpreferansene er så vidt entydige betyr det at variasjonene etter sosial og demografisk bakgrunn også vil være små. Vi gjenkjenner mange av de samme begrunnelsene som for valg av nåværende bolig (Tabell 3.1):

- Kvinner har de samme preferansene som menn.
- Blant de yngste under 30 år foretrekker flere leieforhold, eller «annen» boform. Blant de eldste over 60 år sier én av ti «vet ikke». Preferansen for selveierbolig toppe i 30-44 årsalderen.
- Preferansen for selveierbolig øker med stigende inntekt. Preferansene for leieforhold eller «annen» boform gjør seg særlig gjeldende på de laveste inntektsnivåene, tilsvarende preferansene blant de yngste.
- Preferansene viser små regionale forskjeller.

Tabell 3.1 Foretrukket eieform etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Eier				Vet ikke/ Ukjent
		Selveier alene eller gjennom sameie	gjennom borettslag eller aksjeselskap	Leietaker	Annet	
Alle	1892	88 %	3 %	3 %	2 %	4 %
Kjønn						
Mann	844	90 %	3 %	3 %	2 %	2 %
Kvinne	1022	86 %	3 %	3 %	2 %	6 %
Alder						
<30 år	275	84 %	2 %	8 %	3 %	4 %
30-44 år	404	94 %	1 %	1 %	2 %	2 %
45-59 år	625	88 %	3 %	2 %	2 %	4 %
60år>	588	84 %	7 %	2 %	1 %	7 %
Inntekt						
<200.000	57	64 %	0 %	21 %	6 %	8 %
200.000-399.999	186	74 %	6 %	13 %	0 %	7 %
400.000-599.999	342	89 %	4 %	2 %	1 %	4 %
600.000-799.999	361	89 %	4 %	1 %	2 %	4 %
800.000-999.999	327	94 %	3 %	0 %	1 %	1 %
1.000.000-1.199.999	209	95 %	1 %	1 %	1 %	2 %
1.200.000-1.399.999	135	98 %	0 %	0 %	1 %	2 %
1.400.000>	109	95 %	2 %	0 %	1 %	2 %
Ukjent	166	71 %	5 %	4 %	6 %	15 %
Region						
Songdalen Nord	117	86 %	1 %	4 %	4 %	5 %
Songdalen Syd	580	86 %	5 %	2 %	3 %	4 %
Søgne Øst	548	91 %	2 %	3 %	1 %	5 %
Søgne Vest	647	87 %	3 %	4 %	1 %	4 %

Behovene i Søgne-Songdalen følger situasjonen i Kristiansand. Ønsket om selveierbolig topper seg også her i alderen 30-44 år, og stiger med stigende inntekt. Blant de eldste kristiansanderne over 60 år foretrekker imidlertid om lag 2 av 10 å eie gjennom et borettslag eller et aksjeselskap, noe som er nesten ni prosentpoeng over andelen for totalen. Videre er de regionale variasjonene noe større i Kristiansand, og speiler dels større bredde i boligtilbudet: Mens over ni av ti på Flekkerøy, Strai, Ålefjær/Tveit og i Indre Randesund ønsker å eie en selveierbolig, gjelder dette rundt syv av ti på Tinnheia, Grim og i Kvadraturen/Eg.

For øvrig matcher ønsker og behov allerede, for de fleste innbyggerne i Søgne-Songdalen (Tabell 3.2).

Tabell 3.2 Foretrukket eierform etter faktisk eierform. Prosent, n=1892.

Ønsket eierform	Eierform i dag					Vet ikke/ Ukjent	Sum
	Selveier alene eller gjennom sameie	Eier gjennom borettslag eller aksjesels kap	Leietaker	Annet			
Selveier alene eller gjennom sameie	75,9	0,8	5,6	4,7	0,5	87,6	
Eier gjennom borettslag eller aksjeselskap	1,8	1,3	0,1	0,1		3,2	
Leietaker	0,1		2,5	0,2	0,3	3,0	
Annet	0,4		0,3	1,2		1,9	
Vet ikke / Ukjent	2,7	0,2	0,6	0,4	0,5	4,3	
Sum	81,0	2,3	9,0	6,6	1,2	100,0	

Syv-åtte av ti (76%) bor i selveierbolig – og har dette som foretrukket boligform. To av hundre selveiere ønsker å gå over til borettslag-/aksjebolig. Blant (de få) borettslag/aksjeboligeierne ønsker om lag halvparten å bli selveiere. Blant leietakerne ønsker to tredjedeler å bli selveiere, og indikerer at de unge har noenlunde de samme preferansene for fremtidig eierforhold som i boligmarkedet generelt sett.

3.2 Foretrukket bosted

Ut over ønsket om å bytte bolig, vil flytting for mange også være et spørsmål om valg av bosted. Valget dreier seg om geografisk lokalisering så vel som reiseavstander og tilgang på infrastruktur.¹⁹

Foretrekker Åros-Lunde-Tangvall

Hvilke boligområder i Søgne-Songdalen er de foretrukne? Flere forhold kan virke i kombinasjon i denne vurderingen, både på tilbuds- og etterspørselssiden. Geografisk beliggenhet, sammen med boligtype, infrastruktur, o.l. kan virke sammen med egen betalingsevne, boligstørrelse og boligtype. Noen vil også foretrekke å bo der de bor i dag, slik at preferansene i praksis speiler status quo. Uansett - innbyggerne er spurt om hvilket område de ønsker å bo i, om de selv kunne velge på fritt grunnlag. Preferansene uttrykkes ved å prioritere inntil tre områder fra en liste på fjorten (Tabell 3.3).

¹⁹ Det vil si, i et behovsperspektiv er det snakk om å posisjonere seg i forhold til ønsket reiseavstand. I et tilretteleggingsperspektiv gjelder det kommunens innpassing av (ny) infrastruktur tilpasset innbyggernes behov.

Tabell 3.3 Foretrukket bo-område blant innbyggere i Søgne-Songdalen: Første, andre og tredjepreferanse. Prosent.

Foretrukket område	1. preferanse	2. preferanse	3. preferanse
Lunde/Vestbygda	19	8	12
Åros/Høllen	18	21	15
Tangvall	10	17	14
Langenes	10	9	11
Finsland	5	3	2
Nodeland/Hortemo	15	9	4
Nodelandsheia	4	4	4
Rosseland/Brennåsen	3	5	5
Gamle KrSand Vest	2	6	8
Gamle KrSand Sentrum	6	8	9
Gamle KrSand Nord	1	1	3
Gamle KrSand Øst	3	4	6
Annen kommune i Agder	2	4	4
Annet fylke	2	1	1
Sum	100	100	100
n	1882	1017	614

De aller fleste (99%) har førstepreferanse, mens henholdsvis halvparten (54%) og hver tredje (33%) har annen- og tredjepreferanse. Åros-Høllen peker seg ut blant de hyppigst foretrukkede (om lag to av ti) områdene, både som første- annen og tredjepreferanse. Blant 1.-preferansene finner vi også hyppig Lunde/Vestbygda (to av ti). Hakk i hæl blant førstepreferansene følger Nodeland/Hortemo (én-to av ti). Langenes foretrekkes i like stor utstrekning som første- annen og tredjepreferanse (alle blant én av ti). Finsland, Nodelandsheia og Rosseland/Brennåsen er de minst prefererte i befolkningen totalt sett. Endelig merker vi oss at Kristiansand Vest og -Sentrum nevnes blant om lag hver tiende, men da særlig som annen- og tredjepreferanse.

Fokuserer vi førstepreferansene, er det klart at mange ønsker å bli boende i nærområdet sitt, og at de regionale variasjonene speiler dagens bostedsfordeling (Tabell 3.4). De fleste er stedbundne. I Songdalen Nord foretrekker åtte av ti Finsland som fremtidig boområde. Tilsvarende ønsker halvparten av innbyggerne i Songdalen Syd å bo på Nodeland/ Hortemo, mens én av ti viser til henholdsvis Nodelandsheia eller Brennåsen. Blant innbyggere i Søgne Øst foretrekker halvparten Åros/Høllen, mens tre av ti oppgir Langenes. Endelig viser halvparten av innbyggerne i Søgne Vest til Lunde/Vestbygda – mens to av ti tenker på Tangvall.

Tabell 3.4 Førstepreferert område ved flytting, etter bosted i dag. Prosent.

1. preferanse ved flytting	Bosted i dag				Alle
	Songdalen Nord	Songdalen Syd	Søgne Øst	Søgne Vest	
Lunde/Vestbygda	2	1	3	49	19
Åros/Høllen	1	2	46	12	18
Tangvall		3	9	19	10
Langenes		2	27	4	10
Finsland	82	3		1	5
Nodeland/Hortemo	5	45	1	1	15
Nodelandsheia		12			4
Rosseland/Brennåsen	1	10			3
Gamle KrSand Vest	1	3	3	2	2
Gamle KrSand Sentrum		8	5	6	6
Gamle KrSand Nord		1		1	1
Gamle KrSand Øst	3	4	3	2	3
Annen kommune i Agder	4	4	1	2	2
Annet fylke	1	2	2	1	2
Sum	100	100	100	100	100
n	116	567	539	632	1854

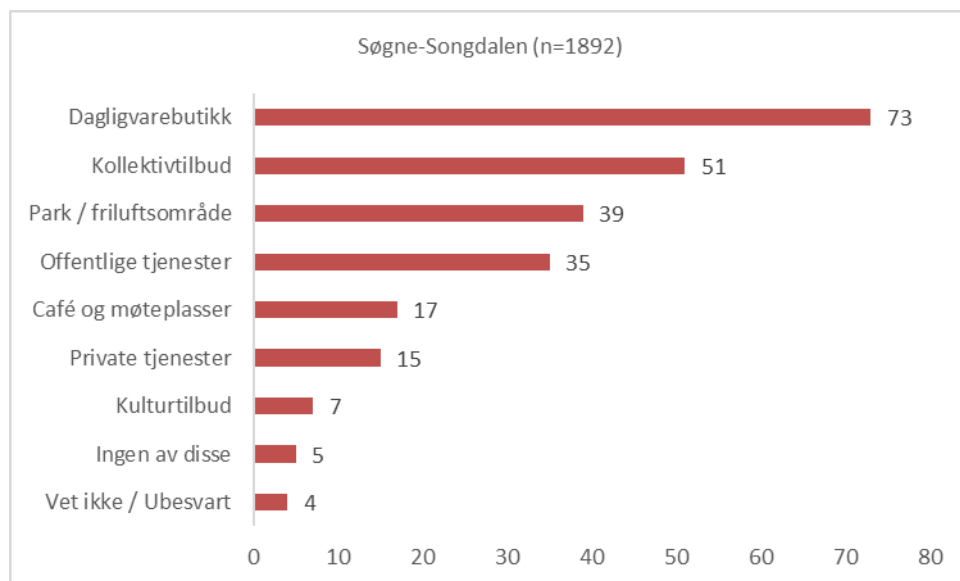
Sammenlikning med preferansene i Kristiansandsregionen er for øvrig ikke umiddelbart relevant, da de fleste Søgne-Songdalinnybyggerne uansett foretrekker å bo i egen region. Men preferansemønsteret speiles i det to-tre lokale steder utmerker seg som favoritter i begge regionene. Lund-Sødal ble utpekt av kristiansanderne som det mest prefererte område, både som 1. preferanse, 2. preferanse og 3. preferanse, etterfulgt av Kvadraturen/Eg som det nest mest prefererte på alle preferansene. I motsatt ende er Ålefjær/Tveit, Mosby og Strai de minst prefererte områdene.

Og i begge regionene har svært få et ønske om å flytte ut av «nye» Kristiansand, enten til annen kommune i Agder eller til et annet fylke.

Ønsker nærhet til dagligvarer og transport

I tilknytning til vurderingen av geografisk beliggenhet, reises spørsmålet om hvilke funksjoner man ønsker seg i nærområdet. For enkelte vil dette kunne være to sider av samme sak. Befolkningen er bedt om å prioritere inntil tre funksjoner man ønsker i nærområdet rundt boligen, fra en liste på syv (Figur 3.2).

Figur 3.2 Funksjoner ønsket i nærområdet rundt boligen i Søgne-Songdalen. Inntil tre valg. Prosent.²⁰

Tabell 3.5 ønskede funksjoner i boligens nærområde i Søgne-Songdalen. Inntil tre valg. Prosent.

Bakgrunn	n	Dagligvare-butikk	Kollektiv-tilbud	Cafe og møteplasser	Park/ friluftsområde	Kulturtilbud	Offentlige tjenester	Private tjenester	Ingen av disse	Vet ikke
Alle	1892	73 %	51 %	17 %	39 %	7 %	35 %	15 %	5 %	4 %
Kjønn										
Mann	844	75 %	48 %	16 %	37 %	7 %	34 %	16 %	6 %	3 %
Kvinne	1022	72 %	56 %	18 %	40 %	7 %	37 %	14 %	4 %	4 %
Alder										
<30 år	275	74 %	45 %	17 %	39 %	5 %	29 %	16 %	5 %	6 %
30-44 �r	404	72 %	53 %	14 %	43 %	6 %	37 %	15 %	4 %	3 %
45-59 �r	625	73 %	55 %	17 %	41 %	8 %	30 %	13 %	5 %	4 %
60�r>	588	75 %	51 %	19 %	32 %	9 %	43 %	15 %	4 %	4 %
Inntekt										
<200.000	57	71 %	61 %	20 %	33 %	3 %	29 %	11 %	7 %	4 %
200.000-399.999	186	77 %	49 %	24 %	33 %	6 %	40 %	16 %	5 %	2 %
400.000-599.999	342	71 %	50 %	16 %	31 %	5 %	39 %	15 %	5 %	5 %
600.000-799.999	361	73 %	46 %	15 %	41 %	9 %	36 %	14 %	6 %	5 %
800.000-999.999	327	75 %	53 %	16 %	47 %	8 %	36 %	16 %	3 %	1 %
1.000.000-1.199.999	209	79 %	57 %	20 %	39 %	7 %	33 %	13 %	4 %	3 %
1.200.000-1.399.999	135	73 %	60 %	17 %	47 %	14 %	28 %	12 %	3 %	3 %
1.400.000>	109	76 %	58 %	20 %	45 %	7 %	29 %	20 %	1 %	3 %
Ukjent	166	64 %	41 %	12 %	32 %	5 %	35 %	15 %	6 %	11 %
Region										
Sogndalen Nord	117	67 %	45 %	17 %	33 %	15 %	13 %	11 %	9 %	3 %
Sogndalen Syd	580	74 %	47 %	19 %	39 %	7 %	41 %	18 %	4 %	4 %
Søgne �st	548	77 %	60 %	17 %	43 %	7 %	34 %	14 %	3 %	3 %
Søgne Vest	647	71 %	49 %	16 %	36 %	6 %	34 %	13 %	6 %	5 %

²⁰ Offentlige tjenester er i spørreskjemaet eksemplifisert med lege og bibliotek. Private tjenester er eksemplifisert med frisør og butikker. Se vedlegg 2. Vurderingen er ikke gjort i Kristiansand.

Til sammen nevnes i snitt 2,5 funksjoner. Og til sammen har én av ti ingen spesiell preferanse eller tar ikke stilling. Preferansene speiler for øvrig muligens bruksfrekvens, og behovet for nær tilgang til hyppig benyttede funksjoner. Dagligvarehandel er oftest foretrukket (73%), etterfulgt av kollektivtransport (51%). Halvparten eller flere ønsker da disse to funksjonene. Videre peker om lag fire av ti på park/friluftsområde (39%) og på offentlige tjenester (35%). Én-to av ti nevner caféer og møteplasser (17%) samt private tjenester (15%). Kulturtilbud nevnes blant færre enn én av ti (7%).

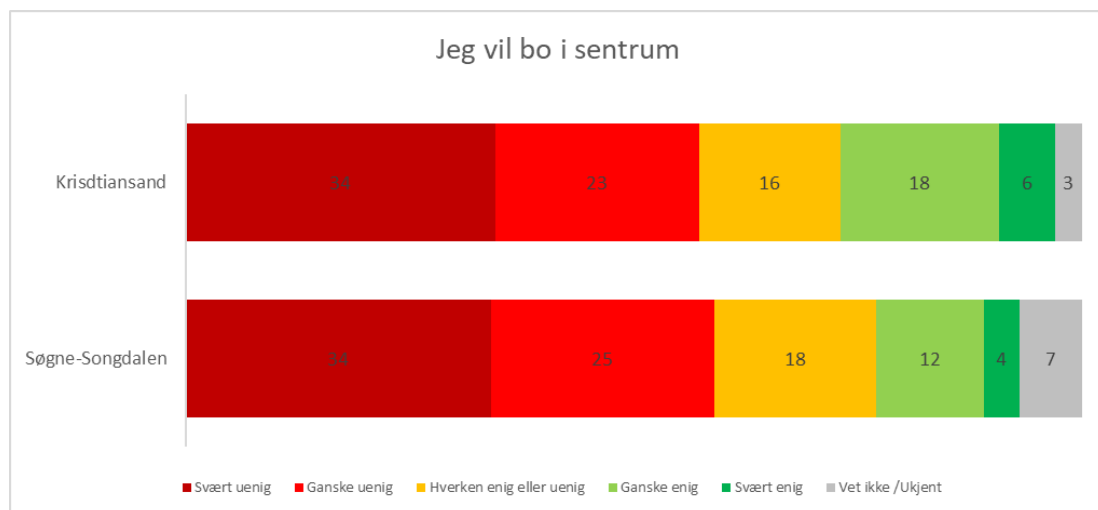
Det er stort sett de samme preferansene som gjør seg gjeldende på tvers av befolkningen (Tabell 3.5). Innbyggerne i Songdalen Nord oppgir noe færre (2,1) ønsker enn de øvrige innbyggerne.

Må ikke bo sentralt

Gitt at «nærområde» er viktig for mange, og at mange faktisk foretrekker å bo i eget område selv om de skulle flytte, styrkes antakelsen om beliggenhet som sentral faktor i boligvalget. For å utdype denne egenskapen er innbyggerne bedt om å ta stilling til utsagnet "Jeg vil bo i sentrum (Nodeland/Tangvall) selv om det innebærer større utgifter knyttet til bolig" (Figur 3.3).

Flertallet (seks av ti) er uenige i denne vurderingen, to-tre av ti er verken enige eller uenige eller tar ikke stilling, mens én-to av ti er enige. (Vi har dessuten sett ovenfor at Åros/Høllen har høyere tiltrekningskraft enn Nodeland/Tangvall). Vurderingene speiler den tilsvarende vurderingen kristiansanderne gjør når det gjelder å flytte til Kvadraturen. Flertallet mener at de ikke nødvendigvis må bo mest mulig sentralt.

Figur 3.3 Vurdering av å bo sentralt, i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Vurderingene i Søgne-Songdalen er for øvrig ganske like, uavhengig av bakgrunn (Tabell 3.6).

Tabell 3.6 Vurdering av å bo sentralt etter kjønn, alder, inntekt og bosted. Prosent.

Bakgrunn	n	Verken					
		Svært uenig	Ganske uenig	enig eller uenig	Ganske enig	Svært enig	Vet ikke/ Ukjent
Alle	1892	34 %	25 %	18 %	12 %	4 %	8 %
Kjønn							
Mann	844	36 %	23 %	18 %	13 %	4 %	5 %
Kvinne	1022	32 %	26 %	17 %	12 %	3 %	9 %
Alder							
<30 år	275	36 %	25 %	18 %	11 %	3 %	6 %
30-44 år	404	39 %	27 %	16 %	8 %	2 %	7 %
45-59 år	625	36 %	23 %	20 %	11 %	4 %	5 %
60år>	588	27 %	24 %	17 %	18 %	5 %	10 %
Inntekt							
<200.000	57	38 %	23 %	21 %	11 %	1 %	7 %
200.000-399.999	186	31 %	23 %	21 %	13 %	3 %	8 %
400.000-599.999	342	33 %	22 %	18 %	14 %	4 %	9 %
600.000-799.999	361	39 %	24 %	16 %	13 %	4 %	5 %
800.000-999.999	327	32 %	25 %	23 %	9 %	4 %	7 %
1.000.000-1.199.999	209	37 %	34 %	14 %	9 %	4 %	3 %
1.200.000-1.399.999	135	30 %	30 %	16 %	18 %	3 %	4 %
1.400.000>	109	42 %	20 %	14 %	10 %	6 %	8 %
Ukjent	166	29 %	21 %	14 %	13 %	4 %	19 %
Region							
Songdalen Nord	117	59 %	15 %	11 %	6 %	0 %	9 %
Songdalen Syd	580	25 %	22 %	21 %	19 %	6 %	7 %
Søgne Øst	548	38 %	29 %	16 %	8 %	3 %	11 %
Søgne Vest	647	36 %	26 %	17 %	10 %	3 %	6 %

Unntak er Songdalen Nord, der syv av ti er uenige i at de må bo sentralt, hvorav igjen seks er «svært uenige», og Songdalen Syd der to-tre av ti er enige.

Vurderingene speiler igjen kristiansanderne forhold til å skulle bo i Kvadraturen: Også her er kjønnsforskjellene små, samtidig som aldersgruppen 30-44 år viser noe større andel med ønske om å bo sentralt enn resten av befolkningen, samtidig som behovet er mest utbredt i den høyeste inntektsgruppen.

For Songdalen Syd innebærer vurderingen dels at man foretrekker å bo der man nå faktisk bor, ettersom Nodeland/Tangvall inngår i denne regionen. Vi har ovenfor sett at nesten halvparten av innbyggerne i Songdalen Syd har førstepreferanse for Nodeland/Tangvall, men at dette området ellers har begrenset tiltrekningskraft. Den samme tendensen ser man for øvrig også i Kristiansand, der de som faktisk bor sentralt også viser den største betalingsvilligheten for det. Utenfor Kvadraturen er det for øvrig Grim-beboerne (like i utkanten av Kvadraturen) som er mest villige til å betale for å bo i Kvadraturen.

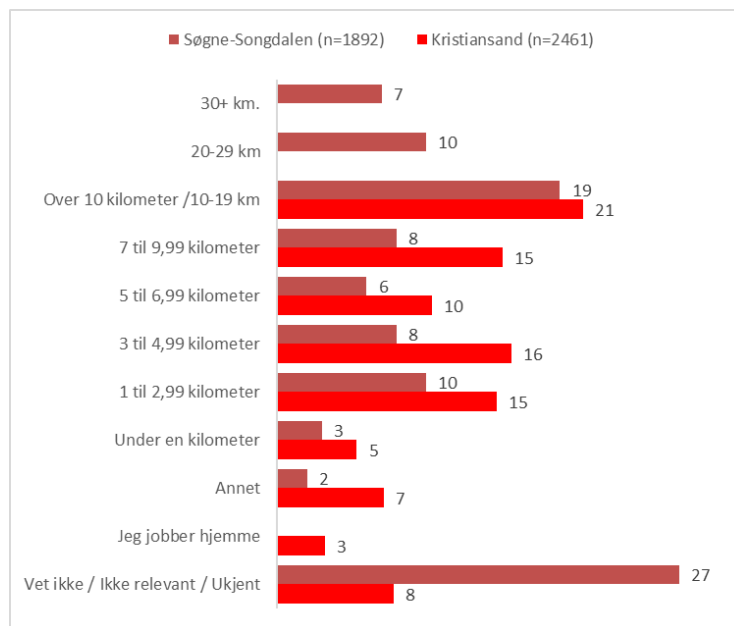
3.3 Foretrukket reiseavstand

Mens vi innledningsvis har sett på faktisk reisevei til henholdsvis jobb/skole eller dagligvare, er spørsmålet nå hvorvidt avstandene er innenfor rammen av det akseptable, slik de vurderes av befolkningen selv.

Varierende aksept for skole-jobbreiselengde

De fleste har reiselengde til skole/arbeid på en mil eller mer. Vi har bedt innbyggerne vurdere hvor lang reisevei de kan *akseptere* til skole/jobb (Figur 3.4).

Figur 3.4 Akseptabel reisevei til jobb/skole i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Igjen vil vurderingene kunne være betinget av flere forhold, slik som når man vurderer reiselengde til barneskole relativt til videregående skole. Vurderingen er i så måte generell og overordnet.

Vi husker også at vurderingen inneholder en kategori «Vet-ikke/Ikke relevant») til bruk for dem som ikke har jobb/skolereise (i familien). Med dette forbeholdet er det relativt god spredning over distansene: Om lag én av ti plasserer seg i de respektive underkategoriene under én mil. Hyppigst nevnes én-to mil (19%) mens om lag én av ti kan tenke seg å reise inntil tre mil, eller lenger enn tre mil, henholdsvis. Med andre ord: de aller fleste aksepterer å reise regionen på tvers, for å komme til skole eller jobb.

Samtidig har flertallet av de reisende faktisk reiseavstand innenfor det akseptable. Dersom vi sammenstiller preferansene med dagens faktiske reisestrekning til jobb/skole, ser vi at tre-fire av ti har distanse innenfor den akseptable, én av ti har kortere vei, mens to av ti har lenger reisevei enn hva de kan akseptere. De resterende jobber hjemme, tar ikke stilling etc. Dersom vi kun betrakter dem som oppgir distanse (ex. hjemmekontor og ubesvarte) har drøyt halvparten (54%) samme

reisevei som den akseptable, to av ti (18%) kortere veg enn de kan klare mens tre av ti (28%) reiser lenger enn de strengt tatt aksepterer.

Sammenlikning med Kristiansand er heller ikke her rett frem, da avstandskategoriene er utvidet, og svarkategorien «ikke relevant» er lagt til. Samtidig vil nok «gamle» Kristiansand som sådan være arbeidsmarked for en betydelig andel av befolkningen i Søgne-Songdalen, og som da gir reisevei på rundt to-tre mil. Med disse forbeholdene ser vi at begge fordelingene har relativt lik profil, der én av ti plasserer seg inn i de respektive avstandskategoriene under en mil, og begge har topp-punkt på kategorien én-to mil.

Vurderingene av reiseveien til skole/jobb vil kunne variere i befolkningen gitt at f.eks. skolevegen vurderes for de minste barna, dersom man forventer at disse selv skal kunne spasere til og fra. Vi ser at dette i noen grad gjør seg gjeldende, samtidig som andelen Vet-ikke/ikke relevant slår ut for personer som ikke er i jobb eller skole (Tabell 3.7):

- Kvinner ønsker i *noe* større grad kortere reisestrekninger enn menn. Blant menn aksepterer fire av ti reiselengde lenger enn en mil, mens dette gjelder for tre av ti kvinner.
- De aller yngste aksepterer *noe* lengre reisevei enn de eldre (Blant de eldste over 60 år tar seks av ti ikke stilling – fordi problemstillingen ikke er relevant).
- Personer med høy inntekt aksepterer lengre reisevei enn personer med lav (dels fordi personer med lav inntekt ikke tar stilling).
- Bosatte i Songdalen Nord aksepterer lengre reisevei enn ellers i regionen.

Tabell 3.7 Akseptabel reisevei til jobb/skole, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

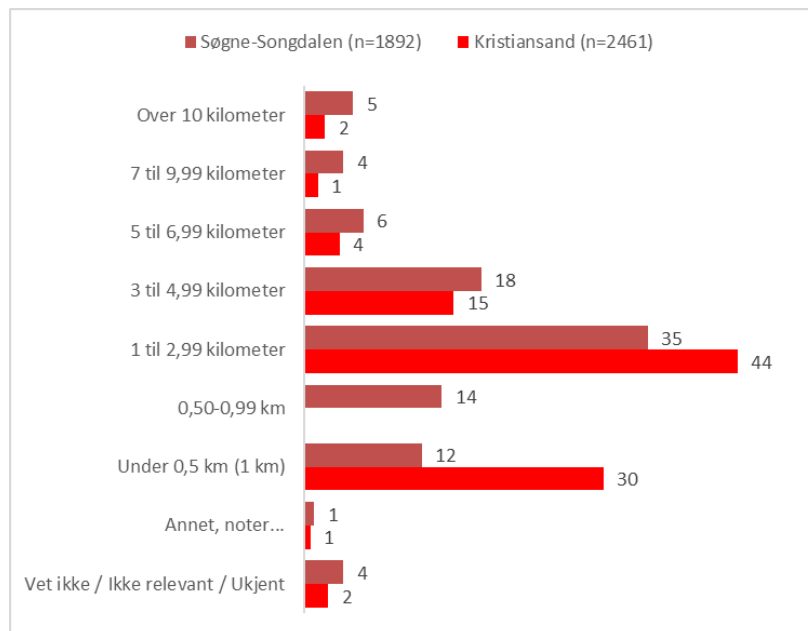
Bakgrunn	n	30 kilometer eller lenger									Jeg jobber hjemme		Annet	Vet ikke / ikke relevant / Ukjent
		Under en kilometer	1 til 2,99 kilometer	3 til 4,99 kilometer	5 til 6,99 kilometer	7 til 9,99 kilometer	10-19 kilometer	20 til 29 kilometer	30 kilometer eller lenger	hjemme	hjemme			
Alle	1892	3 %	9 %	8 %	6 %	8 %	19 %	10 %	7 %	2 %	2 %	26 %		
Kjønn														
Mann	844	3 %	9 %	6 %	5 %	8 %	21 %	12 %	10 %	2 %	3 %	22 %		
Kvinne	1022	4 %	10 %	10 %	6 %	9 %	17 %	9 %	4 %	1 %	1 %	29 %		
Alder														
<30 år	275	3 %	9 %	9 %	7 %	10 %	19 %	13 %	11 %	1 %	3 %	17 %		
30-44 år	404	4 %	11 %	12 %	7 %	11 %	24 %	12 %	7 %	1 %	2 %	10 %		
45-59 år	625	3 %	11 %	9 %	8 %	9 %	25 %	13 %	7 %	1 %	2 %	13 %		
60år>	588	3 %	8 %	4 %	2 %	4 %	10 %	4 %	3 %	3 %	2 %	57 %		
Inntekt														
<200.000	57	7 %	23 %	5 %	0 %	8 %	20 %	8 %	5 %	3 %	3 %	20 %		
200.000-399.999	186	2 %	13 %	9 %	5 %	4 %	11 %	5 %	2 %	3 %	2 %	44 %		
400.000-599.999	342	3 %	8 %	7 %	5 %	9 %	15 %	7 %	6 %	2 %	2 %	36 %		
600.000-799.999	361	2 %	8 %	7 %	7 %	8 %	17 %	8 %	6 %	3 %	3 %	30 %		
800.000-999.999	327	4 %	8 %	11 %	7 %	9 %	24 %	12 %	7 %	1 %	2 %	16 %		
1.000.000-1.199.999	209	1 %	8 %	11 %	6 %	9 %	23 %	17 %	10 %	1 %	1 %	13 %		
1.200.000-1.399.999	135	3 %	11 %	8 %	4 %	10 %	29 %	13 %	10 %	0 %	2 %	9 %		
1.400.000>	109	4 %	5 %	11 %	7 %	8 %	23 %	19 %	10 %	1 %	0 %	12 %		
Ukjent	166	9 %	13 %	4 %	6 %	7 %	13 %	7 %	6 %	1 %	3 %	32 %		
Region														
Songdalen Nord	117	2 %	3 %	5 %	7 %	3 %	11 %	10 %	32 %	5 %	1 %	22 %		
Songdalen Syd	580	3 %	9 %	6 %	6 %	11 %	22 %	7 %	5 %	1 %	3 %	26 %		
Søgne Øst	548	2 %	12 %	9 %	6 %	5 %	21 %	10 %	5 %	5 %	1 %	22 %		
Søgne Vest	647	4 %	9 %	10 %	6 %	9 %	16 %	13 %	6 %	1 %	3 %	26 %		

Sammenlikner vi med kristiansanderne, ser vi også her at noe flere menn aksepterer lengre reisevei enn kvinner, samtidig som maks lengden er kortere (tre av ti menn aksepterer reiser på en mil eller mer). Tilsvarende aksepterer de eldste også her mindre reiselengde enn de yngste. Og blant personer med høy inntekt aksepterer flere lang reisevei enn blant personer med lav. Endelig utgjør Mosby og Lund-Sødal geografiske motpoler i vurderingen, med aksept for henholdsvis lengst og kortest reisevei. Når de samme mønstrene gjør seg gjeldende på vers av de to regionene, kan man spekulere i årsakssammenhenger som at dem med lavest inntekt samtidig er bosatt i de mest perifere områdene, bruker andre- og mer tidkrevende transportmidler, er i en annen livssituasjon ift. praktiske gjøremål i tilknytning til reisen, osv.

Aksepterer 1-3 km til dagligvare

Mens jobb- og skoleaktivitet omfatter om lag syv av ti, vil de aller fleste ha behov for dagligvarehandel. Vi har spurt innbyggerne hva de anser som akseptabel avstand til dagligvarebutikken (Figur 3.5). Mest typisk – tre-fire av hundre – nevner en grense på 1-3 km. Fra dette toppunktet sprer vurderingene seg relativt jevnt i begge retninger; Én-to av ti sier henholdsvis 3-5 km., eller 0,5 til 1 km. Én av hundre setter grensen ved henholdsvis 1 km eller 7 km. Seks av ti setter mao. grensen ved 3 km.

Figur 3.5 Akseptabel reisevei til dagligvarebutikk i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Som for skole/arbeidsreisene har flertallet av de reisende faktisk reiseavstand innenfor det akseptable. Når vi sammenstiller preferansene med dagens faktiske reisestrekning til butikken, ser vi at fire-fem (45%) har distanse innenfor det akseptable, tre av ti (29%) har kortere vei, mens to av ti (17%) har lenger reisevei enn hva de kan akseptere. De resterende tar ikke stilling etc. Dersom vi kun

betrakter dem som oppgir distanse (ex. ubesvarte) er fordelingene omtrent de samme, ettersom de aller fleste tar stilling til reisevei til butikken.

Avstandsvurderingen i Kristiansand betrakter reiser under én km. samlet, mens man i Søgne-Songdalen skiller mellom reiser på under en halv km. og reiser fra en halv- til én km. Med dette forbeholdet, ser vi at vurderingene i de to regionene er relativt sammenfallende. Også i Kristiansand settes grensen hyppigst ved 1-3 km. (fire av ti) tre av ti setter den ved 1 km, slik at til sammen syv av ti setter den ved 3 km. Samtidig aksepterer noe flere i Søgne-Songdalen de lengste reisene på over 3 km.

Ellers kan man kanskje ikke forvente de store variasjonene, gitt at reiseveien for de fleste faktisk er innenfor en radius av 3 km (Tabell 3.8):

Tabell 3.8 Akseptabel reisevei til dagligvarebutikk, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Under en halv kilometer							Annet	Vet ikke / Ukjent
		0,50 til 0,99 kilometer	1 til 1,99 kilometer	2 til 2,99 kilometer	3 til 3,99 kilometer	4 til 4,99 kilometer	5 til 5,99 kilometer	6 til 6,99 kilometer		
Alle	1892	12 %	14 %	35 %	18 %	6 %	4 %	5 %	1 %	4 %
Kjønn										
Mann	844	11 %	12 %	36 %	20 %	6 %	4 %	7 %	1 %	3 %
Kvinne	1022	13 %	17 %	34 %	18 %	6 %	4 %	3 %	1 %	5 %
Alder										
<30 år	275	8 %	14 %	34 %	17 %	7 %	5 %	8 %	1 %	6 %
30-44 år	404	7 %	10 %	36 %	26 %	7 %	5 %	5 %	1 %	3 %
45-59 år	625	10 %	16 %	36 %	18 %	7 %	4 %	5 %	0 %	5 %
60år>	588	22 %	15 %	34 %	13 %	4 %	2 %	5 %	1 %	4 %
Inntekt										
<200.000	57	21 %	14 %	24 %	18 %	5 %	5 %	3 %	3 %	6 %
200.000-399.999	186	18 %	18 %	35 %	15 %	5 %	1 %	4 %	1 %	4 %
400.000-599.999	342	18 %	10 %	34 %	17 %	5 %	4 %	6 %	1 %	4 %
600.000-799.999	361	10 %	13 %	33 %	22 %	6 %	6 %	6 %	1 %	3 %
800.000-999.999	327	9 %	14 %	38 %	19 %	6 %	4 %	6 %	0 %	3 %
1.000.000-1.199.999	209	6 %	12 %	39 %	22 %	9 %	3 %	7 %	0 %	2 %
1.200.000-1.399.999	135	6 %	15 %	43 %	20 %	5 %	1 %	4 %	1 %	4 %
1.400.000>	109	11 %	16 %	38 %	15 %	9 %	3 %	4 %	0 %	6 %
Ukjent	166	15 %	22 %	26 %	11 %	3 %	6 %	3 %	1 %	13 %
Region										
Songdalen Nord	117	10 %	5 %	17 %	10 %	16 %	20 %	16 %	2 %	5 %
Songdalen Syd	580	14 %	14 %	35 %	20 %	5 %	2 %	3 %	1 %	3 %
Søgne Øst	548	11 %	18 %	41 %	19 %	5 %	0 %	2 %	2 %	4 %
Søgne Vest	647	12 %	12 %	33 %	18 %	6 %	5 %	8 %	1 %	5 %

- Kvinner og menn deler de samme vurderingene.
- De eldre aksepterer kortere reisevei enn de yngre. Blant personer over 60 år setter syv av ti grensen ved 3 km. Det samme gjelder for halvparten av 50-54-åringene.
- Vurderingene er relativt uavhengige av inntekt.
- De største variasjonene finner vi for bosted: Ytterpunkter er Søgne Øst, der syv av ti har grense ved 3 km., mens det samme gjelder tre av ti i Songdalen Nord, der halvparten

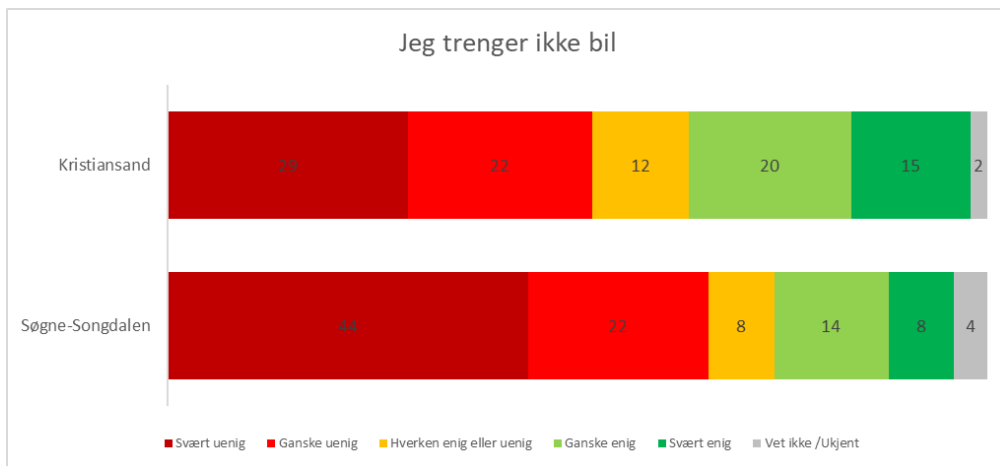
aksepterer 5 km eller lengre, og to av ti synes det er akseptabelt å reise en mil eller mer. (Høyest andel med aksept for lange avstander finner vi igjen i Finsland og i Vestbygda, som også har de lengste faktiske reiselengdene i dag.)

Igjen speiles vurderingene i Kristiansand, dels fordi fysiske betingelser som alder og dagens avstand mellom bosted og butikk spiller inn: Særlig personer over 60 år mestrer kun kort reisevei, mens variasjonene etter inntekt er små. Personer bosatt i indre by (Kvadraturen/Eg) aksepterer kortere reiseavstand enn bosatte i Ytre Randesund. Noe flere kvinner i Kristiansand ønsker seg for øvrig kortere reisevei til butikken enn menn.

Trenger bil

Mens reiseavstanden til dagligvarehandel er relativt kort har mange en mil eller lengre reisevei til jobben. Dette vil kunne tilsi at man kan ha behov for bil for å dekke de daglige transportbehovene. Vi har stilt innbyggerne overfor følgende utsagn: «Jeg trenger ikke egen bil dersom jeg har de viktigste funksjonene for daglige gjøremål (f.eks. matbutikk, post, o.l.) og kollektivtilbud i mitt nærområde (10 minutters gange)» (Figur 3.6).

Figur 3.6 Vurdering av bilbehov i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

Igjen er flertallet (syv av ti) uenige, mens halvparten er «svært uenige». Én av ti er veken enig eller enig, mens to av ti er uenige. I denne vurderingen er andelen uenige noe høyere i Søgne-Songdalen enn i Kristiansand (halvparten).

Tabell 3.9 Vurdering av bilbehov etter kjønn, alder, inntekt og bosted. Prosent.

Bakgrunn	n	Verken					Vet ikke / Ukjent
		Svært uenig	Ganske uenig	enig eller uenig	Ganske enig	Svært enig	
Alle	1892	44 %	22 %	8 %	14 %	8 %	4 %
Kjønn							
Mann	844	54 %	20 %	7 %	11 %	5 %	3 %
Kvinne	1022	34 %	23 %	10 %	18 %	11 %	5 %
Alder							
<30 år	275	46 %	18 %	7 %	11 %	12 %	6 %
30-44 år	404	54 %	20 %	6 %	10 %	7 %	2 %
45-59 år	625	47 %	23 %	9 %	14 %	5 %	3 %
60år>	588	30 %	25 %	10 %	20 %	9 %	6 %
Inntekt							
<200.000	57	34 %	16 %	8 %	14 %	25 %	2 %
200.000-399.999	186	29 %	21 %	8 %	24 %	12 %	5 %
400.000-599.999	342	42 %	24 %	9 %	12 %	8 %	5 %
600.000-799.999	361	43 %	22 %	6 %	17 %	8 %	3 %
800.000-999.999	327	51 %	23 %	9 %	10 %	5 %	1 %
1.000.000-1.199.999	209	50 %	24 %	4 %	16 %	5 %	1 %
1.200.000-1.399.999	135	50 %	24 %	13 %	6 %	4 %	2 %
1.400.000>	109	50 %	23 %	5 %	13 %	6 %	3 %
Ukjent	166	40 %	13 %	11 %	14 %	8 %	14 %
Region							
Songdalen Nord	117	58 %	16 %	9 %	8 %	5 %	4 %
Songdalen Syd	580	44 %	21 %	7 %	15 %	9 %	3 %
Søgne Øst	548	40 %	25 %	8 %	14 %	9 %	6 %
Søgne Vest	647	45 %	21 %	9 %	14 %	6 %	4 %

Betrakter vi vurderingene på tvers av befolkningen (Tabell 3.9), ser vi at:

- Kvinner (tre av ti) i noe større utreknig enn menn (to av ti) er villige til å gi slipp på bilen. Blant mennene er for øvrig halvparten «svært» uenig mot tilsvarende tre av ti kvinner.
- Motviljen er noe mer utbredt i aldersgruppen 30-44 år (som kanskje er den som har størst behov for bil i dagliglivet).
- Motviljen er høyest på de øverste inntektsnivåene, fra om lag kr 800.000, der halvparten er svært uenige.
- Motviljen mer utbredt i den mest «perifere» regionen Songdalen Nord (seks av ti svært uenige) enn i de tre øvrige regionene.

Variasjonene speiler de tilsvarende vurderingene blant Kristiansanderne, der villigheten til å slippe bilen også er høyest i de sentrumsnære områdene (Kvadraturen, Grim og Lund-Sødal).

3.4 Alderstilpasning

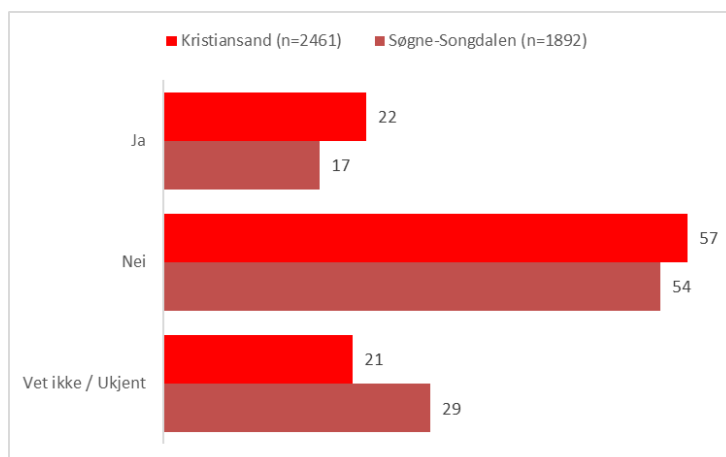
Om lag 16% av befolkningen har nedsatt helse (SSB 2017b). Boligens tilpasning, samt muligheten for å kunne bli boende i samme bolig over hele livsløpet, vil kunne avhenge av boligens karakter; enkle

adkomstveger, tilrettelegging på ett plan, automatikk, o.l. vil kunne forlenge bo-tiden sammenliknet med en bolig som ikke har slike tilpasninger.

To av ti ønsker boligtilpasning

Vi har spurt befolkningen i Søgne-Songdalen om de har behov for fleksibel planløsning i fremtidig bolig, med tanke på svekket helse og funksjonsnedsettelse (Figur 3.7).

Figur 3.7 Vurdering av tilpasset bolig som følge av nedsatt helse/funksjonsevne, i Søgne-Songdalen og Kristiansand. Prosent.

To av ti (17%) bekrefter behovet – tre av ti (29%) tar ikke stilling. Vurderingene er stort sett de samme som i Kristiansand.

Tabell 3.10 Vurdering av behov for tilpasset bolig, som følge av nedsatt helse/funksjonsevne, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	n	Har du behov for fleksibel planløsning i fremtidig bolig?		
		Ja	Nei	Vet ikke / Ukjent
Alle	1892	17 %	53 %	29 %
Kjønn				
Mann	844	17 %	55 %	27 %
Kvinne	1022	18 %	51 %	31 %
Alder				
<30 år	275	13 %	65 %	23 %
30-44 år	404	13 %	66 %	20 %
45-59 år	625	16 %	51 %	33 %
60år>	588	25 %	37 %	38 %
Inntekt				
<200.000	57	29 %	49 %	22 %
200.000-399.999	186	23 %	42 %	35 %
400.000-599.999	342	22 %	46 %	33 %
600.000-799.999	361	19 %	50 %	31 %
800.000-999.999	327	13 %	61 %	26 %
1.000.000-1.199.999	209	14 %	62 %	24 %
1.200.000-1.399.999	135	11 %	61 %	28 %
1.400.000>	109	10 %	68 %	22 %
Ukjent	166	16 %	49 %	35 %
Region				
Songdalen Nord	117	12 %	55 %	33 %
Songdalen Syd	580	18 %	51 %	30 %
Søgne Øst	548	17 %	57 %	26 %
Søgne Vest	647	18 %	52 %	30 %

Nå vil spørsmålet om svakket helse og behovstilpasset bolig gjerne gjøre seg gjeldende på de senere stadier i livet (Tabell 3.10). Det er som forventet særlig blant de eldste at (tankene omkring) fleksibel planløsning gjør seg gjeldende:

- Kvinner og menn deler de samme vurderingene
- Andelen med tilpasningsbehov gjør seg sterkest gjeldende på de laveste inntektsnivåene.
- De regionale variasjonene er relativt små.
- Det er blant de middelaldrende over 45 år og særlig blant de eldre over 60 år at behovet gjør seg gjeldende. I disse kategoriene melder henholdsvis tre og fire av ti tilpasningsbehov.

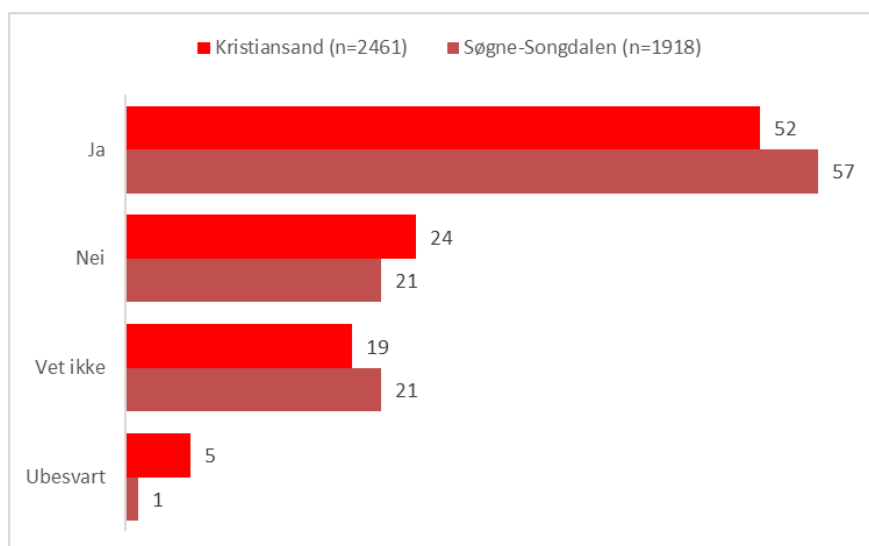
Andelen som ikke tar stilling er imidlertid om lag den samme, uavhengig av alder.

Og tegningen er som i Kristiansand, der det heller ikke er forskjeller i vurderingene mellom kjønnene, behovet hyppigere meldes på de laveste inntektsnivåene, og der det særlig er alder som slår ut i vurderingen. Samtidig er det *noen* flere blant de eldste i Søgne-Songdalen som melder tilpasningsbehov enn i Kristiansand (fire- mot tre av ti).

Flertallet for velferdsteknologi

Ut over fleksibel planløsning vil bruk av velferdsteknologi kunne medføre at man kan bli boende lenger i egen bolig, enn uten slik tilpasning. Flertallet i Søgne-Songdalen tror på denne muligheten (Figur 3.8).

Figur 3.8 Tro på at velferdsteknologi kan gi økt antall leveår i nåværende bolig, i Søgne-Songdalen og i Kristiansand. Prosent.

Seks av ti mener velferdsteknologi vil kunne øke bo-lengden, to av ti tror ikke den vil ha noen betydning mens to av ti ikke tar stilling. Igjen ser vi det samme mønsteret som blant kristiansanderne.

Vi forventer videre å finne det samme mønsteret i vurderingen av velferdsteknologi som vi har sett i synet på tilrettelegging av fleksibel planløsning (Tabell 3.11). Dette bekreftes da også, med noen modifikasjoner. Mens forskjellene er relativt små mellom kvinner og menn, etter inntekt og bosted, er det igjen særlig alder som slår ut i vurderingen: Blant de yngste sier fire av ti at velferdsteknologi vil kunne ha et bidrag, samtidig som tre av ti ikke tar stilling. Blant de eldste over 60 år mener syv av ti at slik teknologi kan gi et bidrag.

Inntrykket speiler de tilsvarende vurderingene i Kristiansand. Variasjonene etter kjønn, inntekt og bosted er små, samtidig som alder er utslagsgivende: Mens tre av ti under 30 år mener velferdsteknologi kan bidra, gjelder dette for seks av ti over 60 år.

Tabell 3.11 Tro på at velferdsteknologi kan føre til flere år i nåværende bolig, etter kjønn, alder, inntekt og region. Prosent.

Bakgrunn	Tror du velferdsteknologi kan bidra til at du kan bo lengre i din nåværende bolig?				
	n	Ja	Nei	Ubesvart	Vet ikke
Alle	1892	57 %	21 %	1 %	20 %
Kjønn					
Mann	844	58 %	22 %	1 %	18 %
Kvinne	1022	57 %	19 %	1 %	23 %
Alder					
<30 år	275	42 %	27 %	2 %	29 %
30-44 år	404	50 %	24 %	0 %	26 %
45-59 år	625	61 %	22 %	1 %	16 %
60år>	588	70 %	13 %	2 %	15 %
Inntekt					
<200.000	57	35 %	37 %	0 %	27 %
200.000-399.999	186	55 %	20 %	2 %	23 %
400.000-599.999	342	59 %	20 %	1 %	19 %
600.000-799.999	361	63 %	17 %	1 %	19 %
800.000-999.999	327	61 %	21 %	1 %	18 %
1.000.000-1.199.999	209	63 %	18 %	0 %	19 %
1.200.000-1.399.999	135	54 %	29 %	0 %	17 %
1.400.000>	109	63 %	21 %	1 %	15 %
Ukjent	166	40 %	22 %	3 %	34 %
Region					
Songdalen Nord	117	58 %	19 %	1 %	21 %
Songdalen Syd	580	54 %	23 %	1 %	22 %
Søgne Øst	548	63 %	18 %	1 %	18 %
Søgne Vest	647	57 %	21 %	1 %	21 %

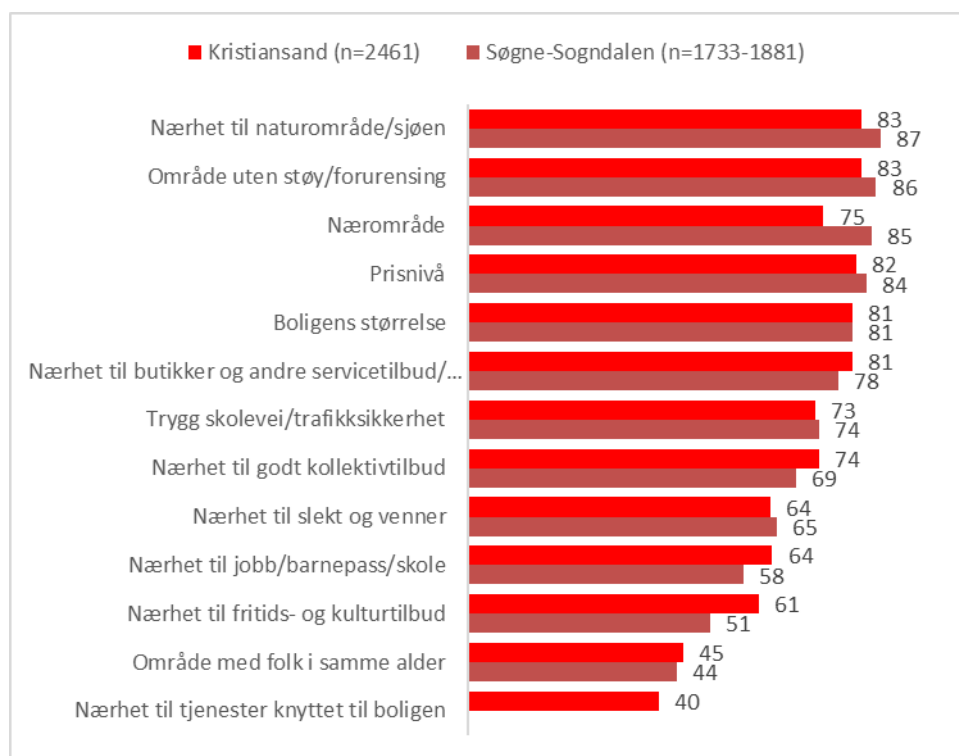
3.5 Samlet vurdering

Boligens karakter og beliggenhet peker i retning av at flere forhold samtidig vil spille inn i boligpreferansene, og at de fleste egenskapene vil være av betydning, gitt at de faktisk har relevans for den enkelte. Vi har bedt innbyggerne selv vurdere hvilke forhold de legger mest vekt på i valg av bolig. Dette gjøres ved å stille dem overfor en liste med tolv enkeltegenskaper, hovedsakelig knyttet

til områdespesifikke forhold, og be dem vurdere hver av disse langs en skala fra «helt uten betydning» til «svært viktig».²¹

Eiendomsmeklernes tradisjonelle fremheving av beliggenhet bekreftes på sett og vis: Når vi betrakter andelen som vurderer de respektive egenskapene som ganske-/svært viktige (eksklusive vet ikke og ubesvarte), ser vi at de aller hyppigst nevnte egenskapene gjelder områdekarakteristika: Nærhet til natur/sjø og butikker, fravær av støy samt nærområdets karakter nevnes alle blant åtte-ni av ti innbyggere (Figur 3.9).

Figur 3.9 Viktige egenskaper ved valg av bolig i Søgne-Sogndalen og i Kristiansand. Prosent.

Når det er sagt, følger to boligspesifikke egenskaper hakk i hæl: pris og boligstørrelse fremheves av åtte blant ti. Deretter følger flere egenskaper ved nærområdet i videre forstand; trygg skolevei og godt kollektivtilbud, som vektlegges av om lag syv av ti. Fem-seks av ti viser til behov for nærhet – til familie, skole og kulturtilbud. Endelig peker fire-fem av ti på behovet for å bo i et område med andre i samme alder.

²¹ Dersom man eksempelvis blir bedt om å nevne den viktigste- eller de to-tre viktigste egenskapene, å foreta en rangering e.l. vil man måtte prioritere i sterkere grad enn i denne vurderingen der man i prinsippet kan rangere mange forhold med høy viktighet.

Vurderingene er gjennomgående de samme som blant kristiansanderne, både når det gjelder den enkelte egenskapens betydning og rangeringen egenskapene imellom. (Kristiansanderne har i tillegg vurdert nærhet til boligjenester – fire av ti vurderer dette som viktig).

For å få et forenklet og sammensatt bilde av prioriteringene, og å knytte dem til innbyggernes bakgrunn, har vi utført en multivariat statistisk «faktoranalyse». Teknikken ser etter sterke og svake sammenhenger i prioriteringene, og således om det finnes underliggende mønstre- eller sett av egenskaper som knyttes sammen. Og slik er det, selv om mønstrene ikke er entydige. Analysen utleder fire slike «arketyper» (Tabell 3.12).

Tabell 3.12. Dimensjonsanalyse – viktigste egenskaper ved boligvalg. Faktorscorer.

Egenskap	Nærmiljø	Natur	Infrastruktur	Boligen
Nærrområde	0,32	0,42	0,20	0,22
Prisnivå	0,01	-0,01	0,23	0,78
Boligstørrelse	0,22	0,11	0,00	0,73
Ikke forurensning	0,00	0,82	0,09	0,13
Nær natur	0,10	0,83	-0,02	-0,10
Nær butikker	0,27	0,03	0,77	0,13
Nær kollektivtilbud	0,14	0,11	0,83	0,08
Trafikksikkerhet	0,68	0,20	0,09	0,19
Nær jobb/skole	0,70	0,08	-0,02	0,31
Nær fritidstilbud	0,66	0,09	0,32	0,09
Nær samme aldersgruppe	0,69	-0,03	0,16	0,09
Nær familie	0,57	0,04	0,15	-0,22
Eigenvalue	3,5	1,4	1,1	1,1
Forklart varians (%)	29	12	10	8

Mønstrene fortolkes i henhold til de egenskapene som i sterkest grad bidrar til å utlede dem (uthevet i tabellen). Den første dimensjonen, som forklarer mest av variasjonene knyttes til egenskaper ved *nærmiljøet*: nærhet til skole, jobb, fritidstilbud og familie. De neste tre dimensjonene, som bidrar like mye hver, har vi tilsvarende kalt «*natur*», «*infrastruktur*» og «*boligen*». Den generiske termen «*nærrområde*» knyttes generelt sett ikke til en enkelt dimensjon, men assosieres med alle.²² Og når mønsteret ikke er mere utpreget, kan det igjen skyldes at de fleste vurderer de aller fleste egenskapene som viktige – befolkningen er samstemmig i vurderingene.

²² Flere av «eigenverdiene» ligger nær 1,0, hvilket forenklet sagt betyr at dimensjonen ikke forklarer med av variasjonen blant innbyggerne enn hva hver enkelt egenskap i denne dimensjonen gjør isolert sett.

De fire dimensjonene kan videre benyttes til å utdype holdningsvariasjoner på tvers av de sosiale og demografiske befolkningskennetegnene vi har med oss i analysen:

- Menn scorer lavere enn kvinner på alle dimensjonene, der forskjellen er størst i vurderingen av infrastruktur.
- Alder bidrar i størst grad til variasjonene, men på ulike måte for de respektive dimensjonene: De yngste, og særlig 30-39-åringene scorer høyt på *nærmiljø*. De eldre, og særlig de eldste over 60 år, er i minst grad opptatt av denne egenskapen. Det samme mønsteret finner vi også for vektleggingen av *natur*: Her står de aller yngste, og de aller eldste, mot de middelaldrende. Vektleggingen av *infrastruktur* stiger med alderen, der de aller yngste og de aller eldste er motpoler. Endelig vektlegges *boligen* i størst grad av de yngre under 39 år og i minst grad av de eldste over 60.
- Inntektsvariasjonene er noe mindre utpregede enn aldersforskjellene, men følger det samme mønsteret ettersom inntekten er høyest i 30-59-årsalderen.
- De regionale variasjonene er små når det gjelder vurderingen av nærmiljø og natur. Noe større variasjon finner vi i vurderingen av infrastruktur, der regionens ytterkanter, Songdalen Nord og Søgne Vest står mot Songdalen Syd og særlig Søgne Øst. I vurderingen av boligegenskapene er Songdalen Syd (høy score) og Songdalen Nord (lav score) motpoler. Søgne Øst og Vest plasserer seg midt imellom.

Vedlegg

Vedlegg 1: Om undersøkelsen

I dette vedlegget dokumenteres undersøkelsesdesign og gjennomføring.

Formål

Kartleggingens formål er å beskrive dagens boligmarked i de tidligere Songdalen og Søgne kommuner, og å sammenlikne dette med tilsvarende forhold i Kristiansand (2018).

Den regionale inndelingen for Søgne-Songdalen følger plansonene som følger:

<u>Region</u>	<u>Plansone</u>
Songdalen Nord	Finsland
Songdalen Syd	Nodeland(sheia), Rosseland
Søgne Øst	Åros, Høllen
Søgne Vest	Tangvall, Lunde

Nedbrytning av resultatene etter levekårssoner finnes som eget tabellvedlegg (Vedlegg 4).

Målgruppe og brutto utvalg

Kartleggingens målgruppe er befolkningen 18 år og eldre i tidligere Søgne og Songdalen kommuner, totalt 13.106 personer (Tabell V1.1).

Tabell V1.1. Målgruppe etter kjønn, alder og bosted. Prosent, N=13106.

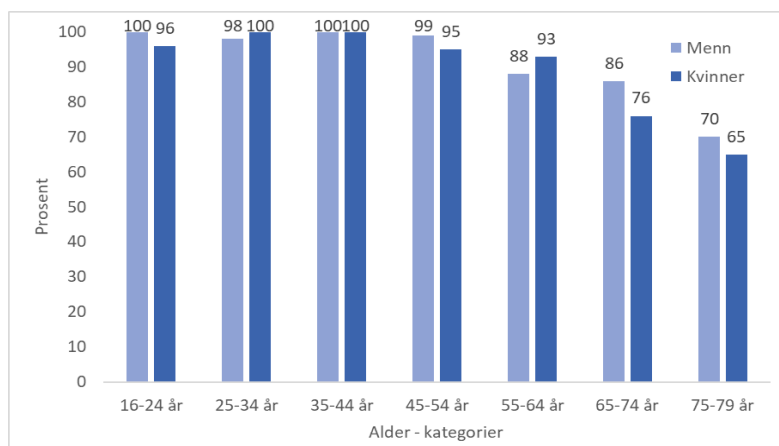
Region	Kjønn	Alder-kategorier				Alle
		-29	30-44	45-59	60+	
Songdalen Nord	Mann	0,6	0,9	0,8	0,7	3,0
	Kvinne	0,4	0,8	0,8	0,6	2,5
	Sum	1,0	1,6	1,6	1,3	5,5
Songdalen Syd	Mann	3,2	4,2	4,5	4,1	15,9
	Kvinne	2,7	4,0	4,0	4,1	14,9
	Sum	5,9	8,2	8,5	8,2	30,8
Søgne Øst	Mann	2,3	3,1	4,2	4,2	13,8
	Kvinne	2,1	3,0	4,0	4,1	13,3
	Sum	4,4	6,1	8,3	8,3	27,1
Søgne Vest	Mann	3,6	4,8	5,4	4,9	18,7
	Kvinne	3,1	4,9	4,7	5,3	18,0
	Sum	6,8	9,6	10,1	10,2	36,7
Total	Mann	9,7	13,0	14,9	13,8	51,4
	Kvinne	8,4	12,6	13,5	14,1	48,6
	Sum	18,1	25,6	28,4	27,9	100,0

Metode

Invitasjoner ble sendt ut med SMS, vedlagt lenke til spørreskjemaet på Internett. Metoden er den samme som i Kristiansandsundersøkelsen i 2018, slik at resultatene er sammenliknbare på tvers av de to undersøkelsene. Det ble imidlertid denne gang også lagt til rette for engelsk besvarelse.

Når undersøkelsen gjennomføres med nettbasert skjema, er det av betydning for utvalgssammensetningen at respondentene har nettilgang. Andelen daglige nettbrukere i befolkningen 16-79 år har økt med om lag 20 prosentpoeng de siste ti årene, fra 74% i 2009 til 94% i 2019. Samtidig er de eldste, og særlig eldre kvinner, i mindre utstrekning på nett enn de yngre. Eksempelvis er nettpenetrasjonen i hele landet i aldersgruppen 60-66 år 93%, mens den faller til 76% i aldersgruppen 67 år og eldre (Figur 1).

Figur V1.1. Andel av befolkningen som bruker Internett daglig eller nesten daglig, etter alder og kjønn. Prosent.

Med uavkortet øvre aldersgrense, er deler av målgruppen ikke tilgjengelig på nett.

Samtidig har denne begrensningen tilsynelatende mindre betydning i Søgne-Songdalen. Dersom vi sammenlikner andelen utsendte invitasjoner etter kjønn, alder og bosted, med hele befolkningen, finner vi bare små avvik (Tabell V1.2).

Tabell V1.2. Befolkning, utsendte invitasjoner og netto utvalg. Antall og prosent.

	Befolkning 18+		Utsendte		Utvalg	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kjønn						
Mann	6736	51,4	4812	50,0	844	44,6
Kvinne	6370	48,6	4738	49,2	1022	54,0
Ukjent		0,0	74	0,8	26	1,4
Sum	13106	100,0	9624	100,0	1892	100,0
Alder						
<29	2370	18,1	1802	18,7	275	14,5
30-44	3355	25,6	2195	22,8	404	21,4
45-59	3723	28,4	2700	28,1	625	33,0
60+	3658	27,9	2853	29,6	588	31,1
Ukjent		0,0	74	0,8		
Sum	13106	100,0	9624	100,0	1892	100,0
Bosted						
Songdalen Nord	715	5,5	558	5,8	117	6,2
Songdalen Syd	4034	30,8	2904	30,2	580	30,7
Søgne Øst	3550	27,1	2622	27,2	548	29,1
Søgne Vest	4807	36,7	3540	36,8	647	34,0
Sum	13106	100,0	9624	100,0	1892	100,0

Alle 9.624 telefontilgjengelige personer i målgruppen mottok invitasjon til undersøkelsen. Disse utgjør da 73% av målgruppen. De prosentvise avvikene i det utsendte utvalget, sammenliknet med befolkningen er på maksimalt et par prosentpoeng. Metoden har i seg selv ikke skapt vesentlige skjevheter i utvalget, sammenliknet med befolkningen.

En særskilt tilrettelagt engelske skjemavariant ble benyttet av 16 respondenter (1% av utvalget).

Innhold

Kartleggingens spørreskjema følger i det alt vesentlige malen fra kristiansandkartleggingen i 2018, slik at det er enkelt å sammenstille de to regionene, og består av fem deler:

- **Demografi:** Informasjon om respondentene som benyttes til vurdering av utvalsrepresentativitet samt segmentering i analysene: f.eks. kjønn, alder, inntekt osv.
- **Dagens boligsituasjon:** Befolkningens boligsituasjon per dato, tilgjengelige funksjoner og tilfredshet med situasjonen.
- **Flytteplaner:** Planer om flytting samt tidsplan og flytteårsaker blant dem som ønsker å flytte.
- **Boligpreferanser:** Preferert bolig/boligsituasjon, herunder behov for tilrettelagt bolig samt sannsynlighet for at man i fremtiden vil utstyre boligen med velferdsteknologi.
- **Valg av bolig:** Attributter med betydning for valg av bolig samt innstilling til mulige dilemmaer knyttet til boligvalget.

Justeringer er i det vesentlige knyttet til den regionale konteksten, og nye stedsnavn, samt enkelte metodiske grep for å styrke spørreskjemaets presisjon.

- «Annet»-kategorier fra 2018-skjemaet ble beholdt, mens muligheten for å skrive inn tekstvar ble fjernet (av anonymitetshensyn).
- Svarkategorier for «ikke relevant» ble tilføyet i spørsmål om tilgang på funksjoner i nærområdet.
- Geografisk kart ble tilrettelagt for illustrasjon av boligområder/geografiske kategorier listet i spørsmål om bostedspreferanse.

Spørsmål om boligsituasjon har for øvrig ikke alternativ for personer som bor sammen med barn 16 år og eldre. Her må det i så fall krysses av for «Annet».

Enkelte respondenter har under utfyllingen hatt vansker med å tolke begreper som «nærområde» og «bosted», da disse ikke er eksakt definerte i skjemat.

Spørreskjemaet er gjengitt i sin helhet som Vedlegg 2.

Gjennomføring og respons

Datainnsamlingen er foretatt i perioden 13.-23.02.2020. For å avverge eventuelle misforståelser knyttet til spam og falske henvendelser, ble forhåndshåndsvarel sendt respondentene fire dager før iverksetting. Varslet ble sendt per SMS, med orientering om at spørreskjema ville følge om kort tid, samtidig med URL til kommunens hjemmeside der ytterligere informasjon om undersøkelsen ble lagt ut.

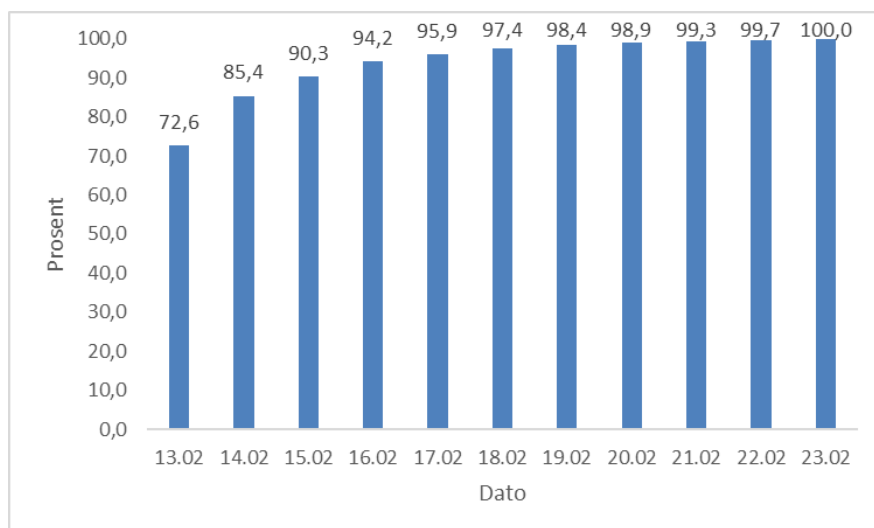
Gitt erfaringene fra Kristiansand i 2018, ville man kunne forvente en respons på rundt 10%, tilsvarende om lag 900 besvarelser til analyse.

I invitasjons-SMSen ble undersøkelsens tema kort beskrevet og linken for besvarelse var vedlagt. Det ble lovet incentiver - utlodning av tre universalgavekort, hvert til en verdi av 1 000 kroner - blant respondenter med fullført besvarelse, for dem som ønsket å delta i trekningen.

Undersøkelsen ble testet i felt på 49 respondenter den 13.02, og resultatet ble oversendt kommunen for vurdering. Testen avdekket ingen behov for ytterligere justering, og resten av utvalget mottok invitasjon samme dag.

De fleste potensielle respondenter i en SMS-undersøkelse svarer relativt umiddelbart. I dette tilfellet kom 73% av besvarelsene inn den første dagen (Figur V1.2).

Figur V1.2 Svarprosent over feltperioden

Samtidig er det et ønske at alle inviterte skal få anledning til å delta, og undersøkelsen ble leggende åpen en drøy uke, frem til den 23.02. De anslagsvis tre prosentenheterne av respondentene som er tilkommet etter den 17.02 er få i antall, men utgjør en potensielt sett viktig gruppe befolkningsmessig. Eksempelvis ser vi at menn har respondert *noe* raskere enn kvinner og at andelen

sent ankomne stiger med stigende alder, mens inntømsforløpet er det samme på tvers av de fire geografiske regionene.

Det endelige utvalgets størrelse og sammensetning ble fortløpende vurdert. Samtidig som responsen i utgangspunktet var adskillig høyere enn forventet, speilet utvalgets geografiske fordeling (grunnkrets) befolkningen. Det ble derfor besluttet å avslutte datainnsamlingen uten å sende ut ytterligere påminnelse.

Etter endt datainnsamling stod vi igjen med 1.892 svar tilsvarende 20% av de utsendte invitasjonene. Utvalget er i så måte om lag like stort som Kristiansandsutvalget (n=2046), samtidig som responsen i Søgne-Songdalen er om lag dobbelt så høy som i Kristiansand (11%).

Netto utvalg

For å vurdere om datainnsamlingen har skapt systematisk frafall, sammenliknes det endelige utvalget med populasjonen (jfr. Tabell 1.1), og det utsendte utvalget (Jfr. Tabell V1.2).

Tabell V1.3. Netto utvalg etter kjønn, alder og bosted. Prosent, n=1.866.

Region	Kjønn	Alder-kategorier				Alle
		-29	30-44	45-59	60+	
Songdalen Nord	Mann	0,5	0,5	1,0	0,9	2,9
	Kvinne	0,6	1,0	1,2	0,4	3,3
	Sum	1,2	1,5	2,3	1,3	6,2
Songdalen Syd	Mann	1,7	3,3	4,2	3,8	13,0
	Kvinne	3,2	4,4	5,9	4,1	17,6
	Sum	4,9	7,7	10,1	7,9	30,7
Søgne Øst	Mann	1,5	2,5	4,5	4,9	13,4
	Kvinne	2,1	2,2	6,2	5,3	15,7
	Sum	3,6	4,7	10,7	10,2	29,1
Søgne Vest	Mann	2,0	3,4	4,8	5,6	15,9
	Kvinne	2,6	4,1	5,6	5,8	18,2
	Sum	4,7	7,6	10,3	11,5	34,0
Total	Mann	5,7	9,8	14,5	15,2	45,2
	Kvinne	8,6	11,7	18,9	15,6	54,8
	Sum	14,3	21,4	33,4	30,9	100,0

Tabell V1.3 viser at utvalget i det store og hele følger befolkningen. Menn, de yngre under 45 år, samt beboere i Søgne Vest er noe underrapportert, tilsvarende ca. fem prosentpoeng henholdsvis.

Veiling av endelig utvalg

Det endelige utvalget er vektet tilsvarende befolkningsfordelingen etter alder, kjønn og bosted (fire regioner). Ettersom utvalget stort sett er i overensstemmelse med befolkningen er veieffekten begrenset (Tabell V1.4).

Tabell V1.4: Vektenes størrelse etter kjønn, alder og region. Gjennomsnitt.

Report					
vekt			Mean	N	Std. Deviation
Mann	Under 30 år	Sogndalen Nord	1,11	10	,000
		Sogndalen Syd	1,95	31	,000
		Søgne Øst	1,54	28	,000
		Søgne Vest	1,82	38	,000
		Total	1,72	107	,250
	30-44 år	Sogndalen Nord	1,60	10	,000
		Sogndalen Syd	1,30	62	,000
		Søgne Øst	1,28	46	,000
		Søgne Vest	1,41	64	,000
		Total	1,35	182	,082
	45 til 59 år	Sogndalen Nord	,77	19	,000
		Sogndalen Syd	1,07	79	,000
		Søgne Øst	,95	84	,000
		Søgne Vest	1,16	89	,000
		Total	1,04	271	,112
	60 år+	Sogndalen Nord	,78	16	,000
		Sogndalen Syd	1,09	71	,000
		Søgne Øst	,86	92	,000
		Søgne Vest	,88	105	,000
		Total	,92	284	,101
Total	Sogndalen Nord	,98	55	,321	
	Sogndalen Syd	1,25	243	,285	
	Søgne Øst	1,04	250	,232	
	Søgne Vest	1,20	296	,309	
	Total	1,15	844	,296	
Kvinne	Under 30 år	Sogndalen Nord	,57	12	,000
		Sogndalen Syd	,87	60	,000
		Søgne Øst	1,03	39	,000
		Søgne Vest	1,21	49	,000
		Total	,99	160	,188
	30-44 år	Sogndalen Nord	,77	18	,000
		Sogndalen Syd	,93	82	,000
		Søgne Øst	1,38	41	,000
		Søgne Vest	1,19	77	,000
		Total	1,10	218	,193
	45 til 59 år	Sogndalen Nord	,60	23	,000
		Sogndalen Syd	,70	110	,000
		Søgne Øst	,66	115	,000
		Søgne Vest	,85	104	,000
		Total	,73	352	,084
	60 år+	Sogndalen Nord	1,28	8	,000
		Sogndalen Syd	1,01	77	,000
		Søgne Øst	,80	98	,000
		Søgne Vest	,92	109	,000
		Total	,91	292	,104
Total	Sogndalen Nord	,73	61	,231	
	Sogndalen Syd	,86	329	,126	
	Søgne Øst	,86	293	,241	
	Søgne Vest	1,00	339	,155	
	Total	,90	1022	,197	
Total	Under 30 år	Sogndalen Nord	,81	22	,278
		Sogndalen Syd	1,24	91	,517
		Søgne Øst	1,24	67	,255
		Søgne Vest	1,48	87	,300
		Total	1,28	267	,417
	30-44 år	Sogndalen Nord	1,07	28	,406
		Sogndalen Syd	1,09	144	,181
		Søgne Øst	1,33	87	,050
		Søgne Vest	1,29	141	,106
		Total	1,21	400	,198
	45 til 59 år	Sogndalen Nord	,67	42	,086
		Sogndalen Syd	,86	189	,186
		Søgne Øst	,78	199	,142
		Søgne Vest	,99	193	,153
		Total	,86	623	,185
	60 år+	Sogndalen Nord	,94	24	,243
		Sogndalen Syd	1,05	148	,038
		Søgne Øst	,83	190	,030
		Søgne Vest	,90	214	,022
		Total	,92	576	,103
Total	Sogndalen Nord	,85	116	,304	
	Sogndalen Syd	1,03	572	,283	
	Søgne Øst	,94	543	,254	
	Søgne Vest	1,09	635	,258	
	Total	1,01	1866	,277	

Sammenstilling med Kristiansandsutvalget

Kartleggingen i Søgne-Sogndalen sammenstiller resultatene med tilsvarende resultater for Kristiansand i 2018. Sammenstillingen forutsetter da at de to utvalgene er relativt homogene med hensyn på sentrale bakgrunns kjennetegn. I motsatt fall vil forskjeller kunne tilbakeføres til de to regionenes demografiske og sosiale ulikheter (Tabell V1.5).

Tabell V1.5 Befolkning i Søgne-Sogndalen og Kristiansand etter kjønn, alder, inntekt og boligsituasjon. Prosent.

Bakgrunn	Kristiansand	Søgne-Sogndalen
Kjønn:		
Mann	50	51
Kvinne	50	48
Ukjent	0	1
Sum	100	
Alder:		
<29	24	18
30-44	26	26
45-59	25	28
60>	25	28
Ukjent	0	0
Sum	100	100
Boligsituasjon:		
Med ektefelle/samboer	41	50
Med ektefelle/samboer og barn	24	24
Med barn	4	3
Med foreldre	5	5
Alene	18	14
Bofellesskap	6	1
Annet	1	2
Ukjent	1	1
Sum	100	100
Husstandsinnpekt:		
< 200.000	7	4
200.000-399.999	11	10
400.000-599.999	19	18
600.000-799.999	15	19
800.000-999.999	14	17
1.000.000-1.999.999	12	11
1.200.000-1.399.99	7	7
1.400.000>	7	6
Ukjent	8	8
Sum	100	100
n	2442-4462	1892

De to utvalgene er demografisk sett gjennomgående like. Kristiansand har en noe større andel av befolkningen under tretti år, og tilsvarende noe høyere andel aleneboende og personer med lavest inntekt. Men forskjellene er små, og vil i seg selv bare i begrenset grad kunne forklare eventuelle variasjoner i boligsituasjonen mellom de to områdene.

Statistisk usikkerhet

Det knytter seg usikkerhet til resultatene når vi intervjuer et utvalg og ønsker å generalisere fra utvalget til hele målgruppen. Denne usikkerheten, såkalt «feilmargin», kan beregnes statistisk.

Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket, som viser hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen, når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket beregnes feilmarginen for det aktuelle resultatet. Fastsettelsen av feilmargin avhenger av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde

100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene.

Tabell V1.6 viser feilmarginenes størrelse etter utvalgsfordeling og utvalgsstørrelse i et sannsynlighetsutvalg. Jo nærmere utvalgsfordelingen ligger 50%, og jo færre respondenter som ligger til grunn for estimatet, jo større er usikkerheten.

Tabell V1.6 Feilmarginer i +/- prosentpoeng

Størrelsen på feilmarginen i +/- prosentpoeng							
Antall enheter/Svar	50(50) %	40(60) %	30(70) %	25 (25) %	20(80) %	10(90) %	5(95) %
25	20,4	20,0	18,7	17,7	16,3	12,2	8,9
50	14,3	14,0	13,1	12,4	11,4	8,6	6,2
100	10,1	9,8	9,2	8,7	8,0	6,0	4,4
200	7,1	6,9	6,5	6,1	5,7	4,3	3,1
400	5,0	4,9	4,6	4,3	4,0	3,0	2,2
500	4,5	4,4	4,1	3,9	3,6	2,7	2,0
600	4,1	4,0	3,7	3,5	3,3	2,5	1,8
800	3,5	3,5	3,2	3,1	2,8	2,1	1,5
1000	3,2	3,1	2,9	2,7	2,5	1,9	1,4
1500	2,6	2,5	2,4	2,2	2,1	1,5	1,1
2000	2,2	2,2	2,0	1,9	1,8	1,3	1,0
2500	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	1,2	0,9
3000	1,8	1,8	1,6	1,6	1,4	1,1	0,8
5000	1,4	1,4	1,3	1,2	1,1	0,8	0,6

Eksempelvis kan totalutvalgene for både Kristiansand og Søgne-Songdalen (begge med anslagsvis 2000 respondenter) analyseres med usikkerhet på maksimalt 2 prosentpoeng.

Befolkningsfordelingen ligger i (konfidens-) intervallet 48-52 prosent. Tilsvarende vil underutvalget for Søgne Vest (577 respondenter) ha en usikkerhet på +/- 2-4 prosentpoeng.

Når resultater for Søgne-Songdalen skal sammenstilles, kan man for enkelt hets skyld si at nedre grense i konfidensintervallet for det ene estimatet ikke skal overlape med øvre grense for konfidensintervallet i det andre, for at forskjellen mellom de to områdene skal være statistisk signifikant.²³

Når dette er sagt, forutsetter usikkerhetsbetraktningene at utvalget er hentet tilfeldig fra målgruppen. I Søgne-Songdalen er alle tilgjengelige respondenter invitert. Det betyr at flere respondenter vil kunne være medlem av samme husstand og nærmiljø, og således deler de samme egenskapene ved nåværende bolig og omgivelse (såkalt «klyngeutvalg»). Vi vet ikke hvor mange dette gjelder. Generelt sett kan man si at usikkerheten i et klyngeutvalg må dobles, sammenliknet med et usikkerheten i et enkelt tilfeldig utvalg.

²³ Strengt tatt er det signifikansen på avviket mellom de to enkeltresultatene som ligger til grunn for vurderingen.

Vedlegg 2: Spørreskjema

Demografi: Demografi

Begin block

introdemo: Demografi

Text

I denne delen ønsker vi svar på noen spørsmål om deg selv og din bakgrunn som skal benyttes i analysen av data.

kjønn: Kjønn

Single coded

Answer not required

Er du ...?

Normal

1	Mann
2	Kvinne

alder: Alder

Numeric

Answer not required | Min = 15 | Max = 130

Hva er din alder?

Oppgi alder i hele år.

boligsituasjon: Boligsituasjon

Single coded

Answer not required

Hvilken av følgende påstander beskriver best din boligsituasjon?

Normal

1	Jeg bor sammen med ektefelle / samboer
2	Jeg bor sammen med ektefelle / samboer og barn (under 16 år)
3	Jeg bor sammen med mine barn (under 16 år)
4	Jeg bor sammen med mine foreldre
5	Jeg bor alene
6	Jeg deler bolig med andre voksne (bofelleskap eller tilsvarende)
7	Annet

inntekt: Inntekt

Single coded

Answer not required

Omtrent hvor stor er din husstands samlede brutto årsinntekt (før skatt og avdrag)?

Normal

1	Under 200.000 kroner
2	200.000 - 399.999 kroner
3	400.000 - 599.999 kroner
4	600.000 - 799.999 kroner
5	800.000 - 999.999 kroner
6	1.000.000 - 1.199.999 kroner
7	1.200.000 - 1.399.999 kroner
8	1.400.000 kroner eller mer
9	Ønsker ikke å svare

hovedtran: Hovedtransportmiddel

Single coded

Answer not required

Hvilket transportmiddel regner du som ditt hovedtransportmiddel til og fra arbeid/skole?

Normal

1	Bil som fører
2	Bil som passasjer
3	Buss
4	Sykkel
5	Gange
6	Moped/motorsykkel
7	Båt
996	Annet <i>*Fixed</i>
999	Vet ikke / Ikke relevant <i>*Fixed *Exclusive</i>

reisevei: Reisevei

Single coded

Answer not required

Hvor lang er reiseveien din fra hjem til arbeid/skole?

Her mener vi kun én vei, altså fra hjem til arbeid.

Normal

1	Under en kilometer
2	1 til 2,99 kilometer
3	3 til 4,99 kilometer
4	5 til 6,99 kilometer
5	7 til 9,99 kilometer
7	Over 10 kilometer
8	Jeg jobber hjemme
996	Annet <i>*Fixed</i>
999	Vet ikke / Ikke relevant <i>*Fixed *Exclusive</i>

reisevei2: Reisevei til nærmeste

Single coded

Answer not required

Hvor lang er din reisevei fra ditt hjem til nærmeste dagligvarehandel?

Normal

1	Under en kilometer
2	1 til 2,99 kilometer
3	3 til 4,99 kilometer
4	5 til 6,99 kilometer
5	7 til 9,99 kilometer
7	Over 10 kilometer
996	Annet <i>*Fixed</i>
999	Vet ikke <i>*Fixed *Exclusive</i>

Demografi: Demografi

End block

dagens_boligsituasjon: Dagens boligsituasjon

Begin block

introbolig: Om boligsituasjon**Text**

Nå er du ferdig med delen om bakgrunnsinformasjon om deg selv og vi går videre til noen spørsmål om din boligsituasjon. Du har nå svart på en fjerdedel av undersøkelsen.

eieleie: Boligforhold**Single coded****Answer not required**

Hvilket forhold beskriver best din boligsituasjon per i dag?

Normal

- 1 Selveier alene eller gjennom sameie
- 2 Eier gjennom borettslag eller aksjeselskap
- 4 Leietaker
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

boligtype: boligtype**Single coded****Answer not required**

Hvilken type bolig bor du i?

Normal

- 1 Frittstående enebolig
- 2 Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig
- 3 Leilighet i blokk eller bygård, terrassehus eller annet flerbolighus
- 4 Hybel/hybelleiligheter
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

bolengde: Bolengde**Sum****Answer not required | Max sum = 200**

Hvor lenge har du/dere bodd i ... ?

Oppgi lengde i antall år.

Normal

- 1 boligen din
- 2 bydelen din
- 980 total

Scripter notes: Skal ikke summere til Total her.
Legge inn knapp for Vet ikke

tilkjen: Kjennskap/Tilknytting til boligområdet**Matrix****Answer not required | Number of rows: 2 | Number of columns: 6**

I hvilken grad føler du deg

Rows: Normal | Columns: Normal**Rendered as Dynamic Grid**

	I svært liten grad	I ganske liten grad	Hverken i stor eller liten grad	I ganske stor grad	I svært stor grad	Vet ikke <i>*Fixed *Exclusive</i>
knyttet til nabolaget gjennom sosiale relasjoner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
knyttet til området du bor i?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

vikt_flytt: Viktighet ved tilflytting

Matrix

Answer not required | Number of rows: 5 | Number of columns: 6

Hvor viktige eller uviktige var følgende forhold da du/dere flyttet til dagens bolig?

Rows: Normal | Columns: Normal**Rendered as Dynamic Grid**

	Helt uten betydning	Ikke særlig viktig	Hverken viktig eller uviktig	Ganske viktig	Svært viktig	Vet ikke *Fixed *Exclusive
Pris	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærmiljø	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Boligtype	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til arbeid/skole	☐	☐	☐	☐	☐	☐

frektjenester: Bruksfrekvens tjenester

Matrix

Answer not required | Number of rows: 12 | Number of columns: 9

Hva har du tilgang til og hvor ofte bruker du følgende funksjoner?

Rows: Normal | Columns: Normal**Rendered as Dynamic Grid**

	4-7 ganger pr. uke	2-3 ganger pr. uke	Ukentlig	Hver 14 dag	Hver måned	Sjeldnere	Ikke tilgjengelig i mitt område	Ikke relevant	Vet ikke *Fixed *Exclusive
Lekeplasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehage	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Café/treffpunkter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lege/tannlege	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige tjenester (bibliotek, kino osv.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Treningsenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kollektivtransport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Felles gjesterom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Felles forsamlingslokale	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Felles treffsted i boligkomplekset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaktmestertjenester	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Husvert	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Scripter notes: DP: Rad 8-12 skal kun stilles hvis boligtype=2,3,4**dagens_boligsituasjon: Dagens boligsituasjon**

End block

flytteplaner: Flytteplaner

Begin block

introflytting: Flytting

Text

Vi er nå ferdig med delen om boligsituasjon og går videre til en kort del om flytteplaner. Du er nå over halvveis i undersøkelsen.

flytte: Flytte

Single coded

Answer not required

Har du planer om å flytte?

Normal

- 1 Jeg ønsker absolutt ikke å flytte
- 2 Jeg ønsker å flytte, men er ikke på aktiv leting etter ny bolig
- 3 Jeg ønsker å flytte, men finner ingen boliger som passer meg
- 4 Jeg har planer om å flytte og leter aktivt etter bolig
- 5 Jeg har funnet en bolig og skal flytte

Ask only if **flytte,2,3,4,5****flytteplan: Flytteplaner**

Single coded

Answer not required

Når har du planer om å flytte?

Normal

- 1 Innen et halvt år
- 2 Mellom et halvt år og et år
- 3 Mellom et og to år
- 4 Mellom to og fem år
- 5 Mellom fem og ti år
- 6 10 år eller senere

Ask only if **flytte,2,3,4,5****aarsak_flyt: Årsak til flytteønske**

Multi coded

Answer not required | Max = 3

Hvorfor ønsker du å flytte?

Velg inntil tre årsaker

Normal

- 1 Færre i husholdningen
- 2 Flere i husholdningen
- 3 Jobb beliggenhet
- 4 Skole/barnehage beliggenhet
- 5 Boligtype
- 6 Nærmiljø/Beliggenhet
- 7 Økonomi
- 8 Helsesituasjon
- 9 Lei av å vedlikeholde/drifte huset
- 10 Kvaliteten på boligen

flytteplaner: Flytteplaner

End block

boligpreferanser: Boligpreferanser

Begin block

intropref: Preferanser

Text

Vi er nå ferdig med delen om flytteplaner og går nå videre til en del om boligpreferanser.

Q021:

Single coded

Answer not required

Hvilket forhold beskriver best din ønskede boligsituasjon?

Normal

- 1 Selveier alene eller gjennom sameie
- 2 Eier gjennom borettslag eller aksjeselskap
- 4 Leietaker
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

Ask only if NOT **flytte,1**

oek_pref_mulig: Øk. mulighet

Single coded

Answer not required

Se for deg at du ikke har økonomisk mulighet til å kjøpe ønsket bolig. Hva ønsker du da å gjøre?

Normal

- 1 Ønsker bistand fra kommunen/husbanken til anskaffelse av bolig
- 2 Leie privat
- 3 Leie kommunalt
- 4 Bli boende
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

Ask only if NOT **flytte,1**

pref_boligtype: Preferert boligtype

Single coded

Answer not required

Hvilken boligtype foretrekker du?

Normal

- 1 Frittstående enebolig
- 2 Kjedet enebolig, rekkehus, tomannsbolig eller generasjonsbolig
- 3 Leilighet i blokk eller bygård, terrassehus eller annet flerbolighus
- 4 Hybel/hybelleiligheter
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

Ask only if NOT **flytte,1**

betvilje: Betalingsvilje

Single coded

Answer not required

Hvor mye er du villig til å betale for den boligen/boligtypen som du selv ønsker?

Normal

- 1 Under 1 million kroner
- 2 1-1,19 millioner kroner
- 3 1,2 millioner - 1,99 millioner kroner
- 4 2- 2,99 millioner kroner
- 5 3-4,99 millioner
- 6 Over 5 millioner
- 996 Annet **Fixed*
- 999 Vet ikke **Fixed *Exclusive*

omraade: Ønsket område

Multi coded

Answer not required

Dersom du selv skulle ha valgt, i hvilket område/kommune ønsker du å bo i?

Normal

- 1 Lunde / Vestbygda
- 2 Åros / Høllen
- 3 Tangvall
- 4 Langenes
- 5 Finsland
- 6 Nodeland / Hortemo
- 7 Nodelandsheia
- 8 Rosseland / Brennåsen
- 9 Område i gamle Kristiansand, vest
- 10 Område i gamle Kristiansand, sentrum
- 11 Område i gamle Kristiansand, nord
- 12 Område i gamle Kristiansand, øst
- 13 Annen kommune i Agder
- 14 Annet fylke
- 999 Vet ikke *Fixed *Exclusive

Scripter notes: Ønsker å få en rangering av svaralternativene.

VBB:

Multi coded

Not back | Min = 1

Hvilke funksjoner ønsker du i nærområdet rundt boligen din?

Velg inntil tre funksjoner

Normal

- 1 Dagligvarebutikk
- 2 Kollektivtilbud
- 3 Café og møteplasser
- 4 Park / friluftsområde
- 5 Kulturtilbud
- 6 Offentlige tjenester (f.eks. lege , bibliotek)
- 7 Private tjenester (f.eks.frisør, butikker)
- 998 Ingen av disse *Fixed *Exclusive
- 999 Vet ikke *Fixed *Exclusive

Q040: reiseveien

Single coded

Not back

Hvor lang reisevei er du villig til å akseptere fra ditt hjem til arbeid/skole dersom du selv kunne velge?

Normal

1	Under en kilometer
2	1 til 2,99 kilometer
3	3 til 4,99 kilometer
4	5 til 6,99 kilometer
5	7 til 9,99 kilometer
6	10-19 kilometer
7	20 til 29 kilometer
8	30 kilometer eller lenger
9	Jeg jobber hjemme
996	Annet <i>*Fixed</i>
999	Vet ikke / Ikke relevant <i>*Fixed *Exclusive</i>

Q039: reiseveien2

Single coded

Not back

Hvor lang reisevei er du villig til å akseptere fra ditt hjem til nærmeste dagligvarebutikk?

Normal

1	Under en halv kilometer
2	0,50 til 0,99 kilometer
3	1 til 2,99 kilometer
4	3 til 4,99 kilometer
5	5 til 6,99 kilometer
6	7 til 9,99 kilometer
7	Over 10 kilometer
996	Annet <i>*Fixed</i>
999	Vet ikke <i>*Fixed *Exclusive</i>

valgavbolig: valgabolig

Single coded

Answer not required

Har du behov for fleksibel planløsning i fremtidig bolig, med tanke på svekket helse og funksjonsnedsettelse?

Normal

1	Ja
2	Nei
999	Vet ikke <i>*Fixed *Exclusive</i>

velferdstek: Velferdsteknologi

Single coded

Answer not required

Tror du velferdsteknologi kan bidra til at du kan bo lenger i din nåværende bolig?

Velferdsteknologi er hjelpemidler som skal bidra til at folk greier seg selv og bor lenger hjemme. Eks. på dette er komfyrvakt, trykksalvarm osv.

Normal

1	Ja
2	Nei
999	Vet ikke <i>*Fixed *Exclusive</i>

introvalg: Valg av bolig

Text

Vi er nå snart ferdig med undersøkelsen, men først ønsker vi svar på noen spørsmål om faktorer som er viktig ved valg av bolig.

prefboligfram: Viktighet ved valg av bolig

Matrix

Answer not required | Number of rows: 12 | Number of columns: 6

Hvor viktig er følgende faktorer for deg ved valg av bolig?

Rows: Normal | Columns: Normal

Rendered as Dynamic Grid

	Helt uten betydning	Ikke særlig viktig	Hverken viktig eller uviktig	Ganske viktig	Svært viktig	Vet ikke <i>*Fixed</i> <i>*Exclusive</i>
Nærrområde	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prisnivå	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Boligens størrelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Område uten støy/forurensing	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til naturområde/sjøen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til butikker og andre servicetilbud/ tjenester i nærområdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til godt kollektivtilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Trygg skolevei/trafikksikkerhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til jobb/barnepass/skole	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til fritids- og kulturtilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Område med folk i samme alder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til slekt og venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐

dilemma: Dilemma

Matrix

Answer not required | Number of rows: 2 | Number of columns: 6

Hvor enig er du i følgende påstander?

Rows: Normal | Columns: Normal

Rendered as Dynamic Grid

	Svært uenig	Ganske uenig	Hverken enig eller uenig	Ganske enig	Svært enig	Vet ikke <i>*Fixed</i> <i>*Exclusive</i>
Jeg vil bo i sentrum (Nodeland/Tangvall) selv om det innebærer større utgifter knyttet til bolig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg trenger ikke egen bil dersom jeg har de viktigste funksjonene for daglige gjøremål (f.eks. matbutikk, post ol) og kollektivtilbud i mitt nærrområde (10 minutters gange).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

vikt_bolig: Valg av bolig

End block

vinner: Vinner

Single coded

Not back

Ønsker du å delta i trekkingen av 3 gavekort a 1000 kroner?

Hvis ja, fyll inn din e-post.

Normal

- 1 Ja *Open
- 2 Nei

Vedlegg 3: Litteratur

Clark, W.A.V. (2012) Plenarpresentasjon "Life Course Shock and Housing Outcomes: Precarious Positions in the Housing Market" vid ENHR Conference 2012. Housing: Local Welfare and Local Markets in a Globalised World. Lillehammer, juni 2012.

Haslerud, Gjermund, May-Linda Magnussen og Trond Stalsberg Mydland 2004. *Hva slags bolig... og hvor?* Agderforskning: Kristiansand.

Jansen, Sylvia J.T., Coolen, Henny C.C.H., Goetgeluk, Roland W. (Eds.) 2011. *The Measurement and Analysis of Housing Preference and Choice*. Springer: USA.

Statistisk sentralbyrå. (2015, 29.09.16). Boforhold, registerbasert, 1. januar 2015. Hentet fra <https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/statistikker/boforhold/aar/2016-09-29>.

Statistisk Sentralbyrå (11.12.2017) Lavere eierandel blant innvandrere. <https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/artikler-og-publikasjoner/lavere-eierandel-blant-innvandrerne>

Statistisk Sentralbyrå (20.06.2017b) Helse. <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/helse>

Statistisk sentralbyrå. (2018, 25.04.2018). Flyttinger innenfor kommunene, registerbasert. Hentet fra <http://www.ssb.no/statbank/sq/10006178/>

Statistisk Sentralbyrå (15.03.2019) Boforhold, levekårsundersøkelsen. <https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/statistikker/bo>